

Sárospatak Város Polgármesterétől

3950 Sárospatak, Rákóczi út 32.
Tel.: 47/513-240 Fax: 47/311-404
E-mail: sarospatak@sarospatak.hu

JAVASLAT

- a Képviselő-testületnek –

Sárospatak Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Program 2018-2023 elfogadására

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról. A törvény 31. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzatoknak ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot kell elfogadniuk.

A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. Rendelet 7.§ (3) bekezdése alapján a helyi esélyegyenlőségi programok kétévente esedékes felülvizsgálatába és az új helyi esélyegyenlőségi program elkészítésébe, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok részét képező intézkedési terv végrehajtásának nyomon követésébe a települési önkormányzat bevonhatja az (1) bekezdés szerinti köztisztviselőt vagy közalkalmazottat, aki rendelkezik az Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: SZGYF) helyi esélyegyenlőségi programok írására felkészítő képzésének elvégzését tanúsító bizonyítvánnyal.

A Tisztelt Képviselő-testület a 219/2013. (VIII.30.) KT. határozatával fogadta el Sárospatak Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját (továbbiakban: HEP).

Az Ebktv. 31. § (4) bekezdése értelmében a helyi esélyegyenlőségi programot kétévente át kell tekinteni, és szükség esetén felül kell vizsgálni.

A HEP áttekintése és felülvizsgálata első alkalommal 2015-ben megtörtént, az akkor elkészült dokumentum a Türr István Képző és Kutató Intézet (TKKI) által is jóváhagyásra került, és a Képviselő-testület 229/2015. (IX.25.) KT határozatával jóváhagyta.

Második alkalommal 2017. évben került sor a HEP áttekintésére, és az áttekintés során megállapítást nyert, hogy felülvizsgálat nem szükséges. A Képviselő-testület 227/2017. (XI.02.) KT határozatával a HEP-et hatályában fenntartotta.

Tekintettel arra, hogy a HEP elfogadásától számított öt év 2018-ban eltelt, így kidolgozásra került az új, 2018-2023 időtartamra vonatkozó HEP.

A helyi esélyegyenlőségi programhoz helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzeti önkormányzat véleményét is. A Helyi Esélyegyenlőségi program elkészítéséhez szükség van az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatók kigyűjtésére, legalább 5 éves viszonylatban. Ezen adatok forrása az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (<https://www.teir.hu>) adatbázisa.

Az új HEP elkészítésének részeként 2018. szeptember 20-án került megtartásra a Helyi Esélyegyenlőségi Fórum, mely fórumon a megjelentek részletesen átbeszélték az intézkedéseket, az intézkedéssel elérni kívánt célt, az intézkedések tartalmát, azok felelőseit.

Mivel az önkormányzat az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik, ezért szükséges a HEP jóváhagyása.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a javaslatot megvitatni és a javaslat mellékletét képező HEP -et elfogadni szíveskedjen.

Sárospatak, 2018. október 18.

Aros János

Készítette: Kolláthné Molnár Zsuzsanna

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

dr. Vitányi Eszter
jegyző

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Sárospatak Város Önkormányzata

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	42
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	54
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	60
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	68
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	76
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	79
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	80
1. A HEP IT részletei.....	80
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	107
3. Megvalósítás.....	121
4. Elfogadás módja és dátuma.....	125

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Sárospatak Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Sárospatak – 1968. óta ismét város - Magyarország észak-keleti részén, Borsod-Abaúj-Zemplén megye zempléni régiójában, a Bodrog-folyó két partja mentén fekszik. Három tájegység, a Hegyköz, Bodroghely és Hegyalja találkozási pontjában, egyben az Eperjes-Tokaji Hegyvonulat és a Nagy Magyar Alföld ölelkezése mentén épült fel. Jelenlegi kiterjedése 1883 és 1965. között, az egykori Sáros-Nagypatak, Sáros-Kispatak, Józseffalva, Bodroghalász és Végardó községek egyesüléséből jött létre. Az idők folyamán olyan történelmi nevek befolyásolták a fejlődését, mint a Perényiek, Rákócziak, a vár egykori urai. Külön említést érdemelnek a város kulturális életére egykoron nagy hatást gyakorolt Lorántffy Zsuzsanna és Comenius Ámos János. A város értékes egyedi sajátosságokkal rendelkezik: része a nemrégiben világörökséggé nyilvánított Tokaj-hegyaljai borvidéknek, átkelőhely a síkság és a helyvidéki tájak között, bővelkedik a zempléni erdők kiváló kiránduló és vadászati adottságaiban.

A rendszerváltoztatást követően az egyébként sem jelentős ipara fokozatosan leépült, megközelíthetősége a megfelelő infrastruktúra hiányában nehézkes, háttérintézményei anyagi gondokkal küzdenek. A termelő ágazatok közül az építőipari csekély, míg a mezőgazdasági vállalkozások száma jelentős mértékben növekedett. Ez utóbbit az őstermelői igazolványok tömeges kiváltása eredményezte. A korábbi magas számhoz képest nagymértékben visszaestek a kereskedelmi vállalkozások, és kisebb mértékben az ipari vállalkozások száma is tovább csökkent. A foglalkoztatási lehetőségek csökkenése folytán nőtt a munkanélküliség. Ezen indokok miatt nőtt a városból elvándorlók száma.

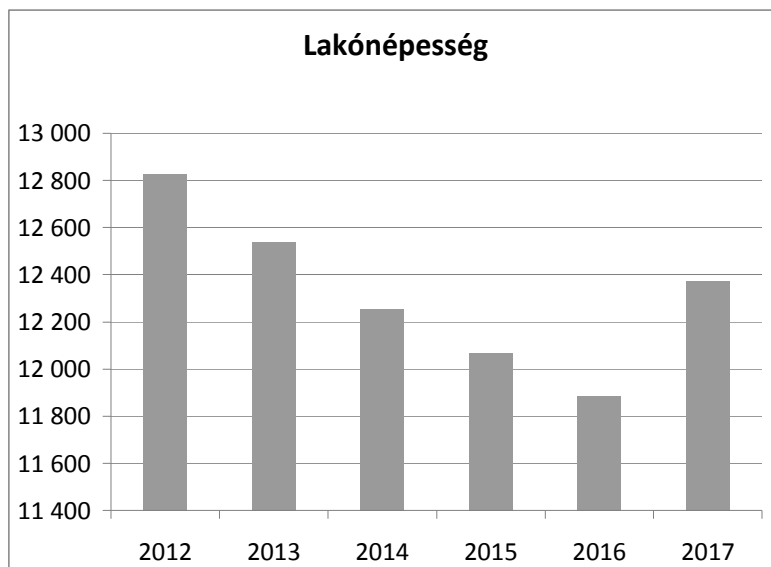
A város lakossága mindezek, illetve az élve születések számának csökkenése miatt az elmúlt években csökkent, a lakónépesség a 2007. évi 13 477 fős létszámról 2017. évre 12 375 főre mérséklődött, bár – mint az 1. számú táblázatból kitűnik – 2017. évben némi növekedés érzékelhető.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	12 827	
2013	12 538	97,7%
2014	12 256	97,8%
2015	12 067	98,5%
2016	11 886	98,5%
2017	12 375	104,1%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

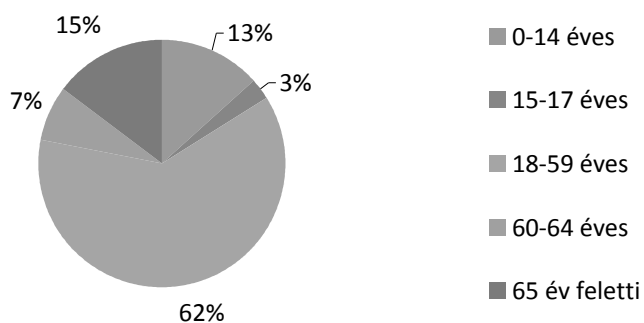
A város lakosságának összetételét tekintve a nők száma magasabb a férfiakénál, az arány 52-48%. Mindkét nem esetében magas a 18-59 éves korosztály, illetve a 60 év felettiek száma. Ugyanakkor az ifjabb korcsoportokat vizsgálva láthatjuk, hogy számuk jelentősen csökkent. Ezek a mutatók egyrészt kedvezőtlen hatással vannak a helyi társadalomra, az alkalmazkodási, megújulási képesség és a foglalkoztatás szempontjából, másrészt megkövetelik a szociális szolgáltatási és támogatási rendszer átgondolását, felkészítését. (lásd: 2.1. és 2.2. sz. táblázat)

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

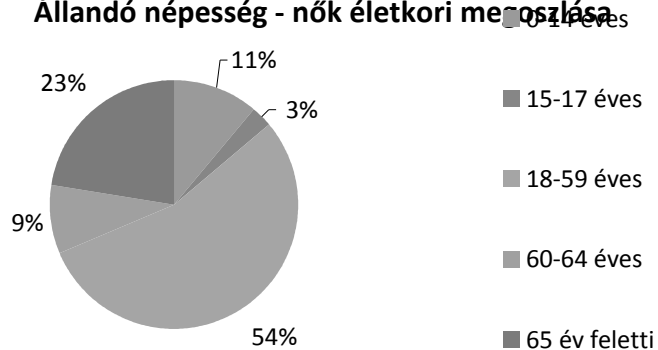
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	6 018	6 457	12 475	48,24%	51,76%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			310	2,48%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	802	726	1 528	6,43%	5,82%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	174	168	342	1,39%	1,35%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	3 716	3 540	7 256	29,79%	28,38%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	447	565	1 012	3,58%	4,53%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	879	1 458	2 337	7,05%	11,69%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	371	208	-163
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	316	241	-75
Összesen	687	449	-238

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

Problémát okoz, hogy a város lakossága fokozatosan elöregszik, mivel csökken a születések száma és nő az elvándorlások száma. A halálozások száma évente nagyobb a születések számánál, 2010-ben annak dupláját is meghaladta.

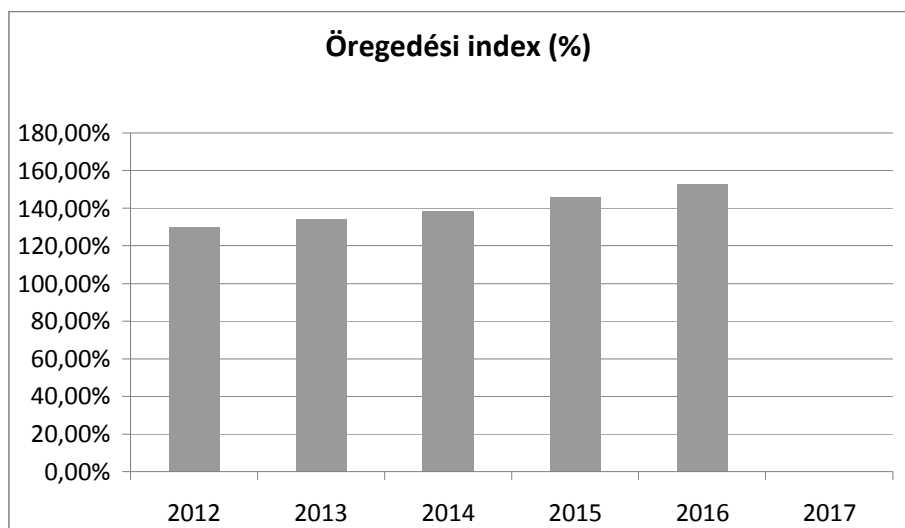
Az elmúlt évek közmunka programjai enyhítettek a munkanélküliségen, de városunkra is jellemző a jobb kereseti lehetőség érdekében történő elvándorlás, melyet leginkább a megfelelő megélhetést biztosító munkahelyek létesítése tudna tompítani.

Éppen ezért kiemelten fontos a város számára, hogy a megélhetési feltételek javulásával a helyben maradás és a családalapítás, gyermekvállalás vonzó legyen a fiatalok körében. A fiatalok helyben maradásával az idősebb korúak elmagányosodásának problémája is csökkenthető lenne. (lásd: 3., 4., 5. számú táblázatok)

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	2 056	1 585	129,72%
2013	2 097	1 562	134,25%
2014	2 159	1 558	138,58%
2015	2 253	1 548	145,54%
2016	2 337	1 528	152,95%
2017	n.a.	n.a.	n.a.

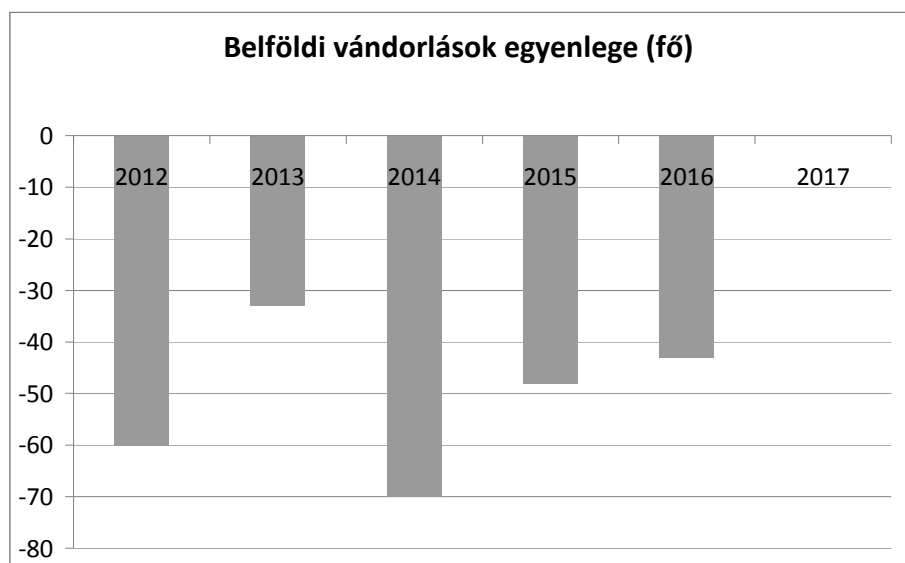
Forrás: TEIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	151	211	-60	-2,6
2013	175	208	-33	-2,6
2014	201	271	-70	-1,15
2015	220	268	-48	-2,96
2016	254	297	-43	-4,24
2017			0	

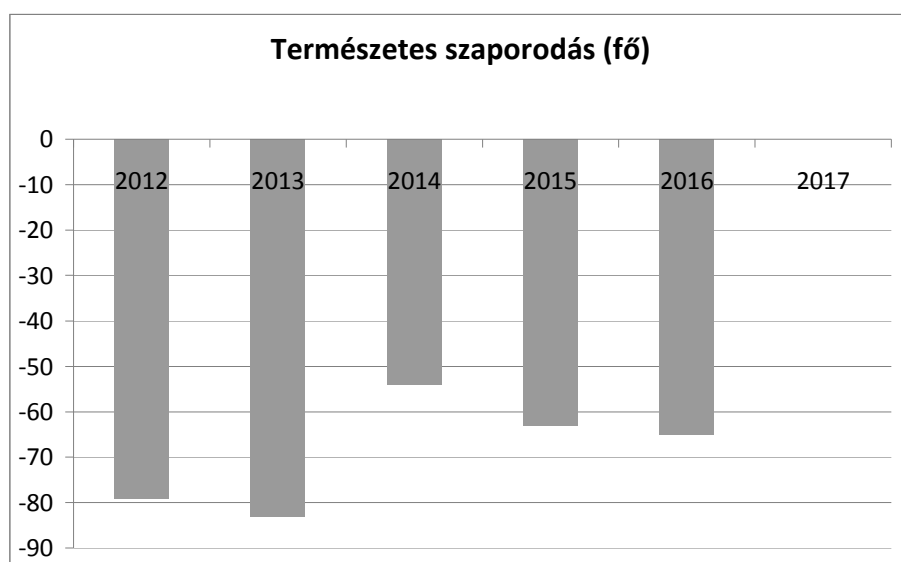
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2012	95	174	-79
2013	87	170	-83
2014	103	157	-54
2015	108	171	-63
2016	95	160	-65
2017			0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Sárospatak iskolaváros, melyben az oktatásügynek régi időkre visszanyúló hagyományai vannak. Jelenleg a városban 2 felsőfokú oktatási intézmény működik, emellett 3 középiskola és 4 általános iskola végez oktató-nevelő munkát. A városban élő és tanuló hátrányos helyzetű gyermekek szociális és oktatási helyzete fokozott figyelmet igényel. Életkörülményeik javítása érdekében előtérbe kell helyezni az esélyegyenlőséget biztosító felzárkóztatási programokat, nevelési módszereket. A feladat megoldása érdekében továbbra is szükség van:

- ✓ az érintett intézmények, egyházi és civil szervezetek szoros együttműködésére, összehangolt munkájára,
- ✓ a roma/hátrányos helyzetű gyermekek számára külön programok vagy felzárkóztatási stratégia kialakítására.

Sárospatak város egyes stratégiai céljai is fókuszálnak az esélyegyenlőség biztosítására:

- ✓ Gazdaságfejlesztés:
 - a munkahelyteremtés, a foglalkoztatottság növelése érdekében
- ✓ Infrastruktúra-fejlesztés, környezetvédelem:
 - magasabb színvonalú közüzemi- és közszolgáltatások érdekében
 - környezeti szempontból biztonságos lakókörnyezet megteremtése érdekében
- ✓ Életesélyek javítása és társadalmi felzárkóztatás a közszolgáltatások színvonalának növelésével:
 - közbiztonság erősítése, bűnmegelőzés elsődlegessége érdekében
 - önkormányzat, közintézmények, civil szervezetek és vállalkozások közti kommunikáció és hatékony együttműködés érdekében
 - hátrányos helyzetű lakosság felzárkóztatása érdekében

Sárospatak Város Önkormányzata egy olyan program megvalósítását tűzi ki célul, amely a kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, mélyszegénységben élők és romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékos személyek lehetőségeit, helyzetét javítani tudja. Olyan beavatkozásokat tervez, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra megoldást nyújthatnak.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Sárospatak Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- ✓ az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- ✓ a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- ✓ a diszkriminációmentességet,
- ✓ szegregációmentességet,
- ✓ a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebtv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- ✓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- ✓ a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- ✓ a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- ✓ a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- ✓ a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- ✓ a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- ✓ az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- ✓ a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- ✓ a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Sárospatak Város Önkormányzata a különböző célcsoportok esélyegyenlőségének biztosítása érdekében már korábban is több intézkedést hozott, melyek ma is érvényben vannak. A helyi rendeletek, a kötelező

törvényi feladatokon túl, szabályoznak olyan ellátási formákat, amely az idősek, a fogyatékosok, az ifjúság, a szociálisan rászorultak helyzetét segíti:

- ✓ *A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások intézményi térítési díjáról szóló 7/2018. (II. 26.) számú önkormányzati rendelet*, amelynek hatálya kiterjed Sárospatak Város Önkormányzata által fenntartott személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatási formák közül: az étkeztetésre, a házi segítségnyújtásra, a támogató szolgáltatásra, a nappali ellátásra (Idősek Klubja, Fogyatékkal Élők Nappali Intézménye).
- ✓ *A települési támogatásokról szóló 7/2015. (II. 27.) számú önkormányzati rendelet* a korábbi szabályozáshoz képest átláthatóan, egységes rendszerben és szerkezetben foglalja össze az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni támogatásokat és ellátásokat, biztosítva ezzel a támogatásokat igénybe vevők széles körű és egyértelmű tájékoztatását, a szociális háló bővítését. E rendelet a települési lakásfenntartási támogatásra, a köztemetésre, az időskorúak fürdőbérlet támogatására, a gyógyszer-támogatásra, a rendkívüli települési támogatásra való jogosultság megállapításáról, megszüntetéséről rendelkezik.
- ✓ *A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti ellátások igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 22/2010. (XII. 1.) számú önkormányzati rendelet* hatálya kiterjed Sárospatak Város Önkormányzata fenntartásában működő személyes gondoskodást nyújtó intézmények ellátásaira.
- ✓ *Az önkormányzat tulajdonában álló lakások bérletére vonatkozó egyes szabályokról szóló 33/2009. (XII. 1.) számú önkormányzati rendeletének* célja, hogy a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvénnyel összhangban – a polgári jog alapelveit szem előtt tartva – megteremtse és szabályozza az Önkormányzat tulajdonában álló bérlakások bérbeadásának és azokkal való eredményesebb gazdálkodás feltételeit.
- ✓ *Az első lakóingatlanhoz jutás feltételeinek helyi támogatásáról szóló 23/2014. (XII.02.) számú önkormányzati rendelet*, célja Sárospatak város közigazgatási területén a gyermek nélküli fiatal házaspárok, a gyermekeket nevelő fiatal házaspárok, továbbá a gyermekét egyedül nevelő fiatal szülő tartós letelepedésének elősegítése, lakóingatlanhoz jutási feltételeinek javítása. Támogatásra jogosultak, ha a támogatás 20 millió Ft-ot meg nem haladó értékű használt lakás vásárlására vagy új lakás építésére irányul.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elsősorban az alábbi dokumentumokhoz kapcsolódik:

- ✓ Költségvetési rendelet: a költségvetési rendelet az esélyegyenlőség megteremtésére, elősegítésére fordítható pénzügyi lehetőségek határait fektetheti le.
- ✓ Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a 2015. január 1-től - 2019. december 31-ig terjedő időszakra: a helyi stratégiai célokat és fejlesztési alapelveket fogalmazza meg. A Gazdasági Program hosszú távú célja a Sárospatakon élők életminőségének növelése. Az esélyegyenlőség megvalósításához számos ponton kötődik, hiszen a programban megfogalmazott célok (gazdaságfejlesztés, turizmusfejlesztés, infrastruktúra-fejlesztés, környezetvédelem,

életesélyek javítása és társadalmi felzárkóztatás) megvalósítása maga után vonja az esélyegyenlőségi hátrányok leküzdését. Sárospatak Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az 52/2015. (III.27.) KT számú határozattal fogadta el.

- ✓ Sárospatak Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája: a foglalkozik – többek között – a gazdasági környezettel, a szociális és egészségügyi helyzettel, környezetvédelemmel, a közszolgáltatásokkal, az oktatási helyzettel, a roma népességgel.
- ✓ Valamennyi köznevelési intézmény minőségirányítási programot készített.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Sárospatak Város Önkormányzata jelenleg nem vesz részt olyan társulásban, amely érintené az esélyegyenlőségi programot.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A rendelet melléklete meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrását is. A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (a továbbiakban: TeIR) jelöli meg.

A TeIR web alapú informatikai rendszer, amelynek szolgáltatásai az Interneten keresztül érhetőek el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren (felhasználói felületen) keresztül csatlakoznak.

A TeIR rendszer esetében problémát jelentett, hogy az adatszolgáltatások nem minden adatszolgáltatótól, nem minden évben állnak rendelkezésre, így ez olykor az elemzést megnehezítette. További problémát okozott, hogy a TeIR adatbázisa általában 2016. évig tartalmazza az adatokat, ez azonban az egyes területenként eltérő lehet. Ahol volt saját információ, ott a 2017. évi adatokkal ki tudtuk egészíteni az egyes táblázatokat. A TeIR rendszer „Segédlet a Helyi Esélyegyenlőségi Programok elkészítéséhez” szolgáltatása nagy segítséget jelentett az adatok gyors, rugalmas, pontos gyűjtéséhez.

A TeIR adatbázisa mellett szükséges volt felhasználni más forrásokat is. Az adatok gyűjtésében, adatszolgáltatásokban – az önkormányzat saját adatbázisán kívül – segítséget nyújtottak az alábbi partnerek:

- ✓ Gondozási Központ
- ✓ Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zemplén-Térségi Egyesülete
- ✓ Carolina Óvoda és Bölcsőde
- ✓ Német Nemzetiségi Önkormányzat
- ✓ Sárospataki Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat
- ✓ Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- ✓ Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Sárospataki Járási Hivatala
- ✓ Sárospataki Tankerületi Központ

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. A szegénység dimenziói: a jövedelemhiány, a javak és szolgáltatások piacáról való kizorulás, a munkaerőpiacról való kizorulás.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottsági deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakókörnyezet.

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma, ám KSH megállapítása szerint, az utóbbi években Magyarországon megfigyelhető a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett népesség számának csökkenése. A magyar gazdaság 2013-ban állt növekedési pályára. A kedvező makrogazdasági környezet javította a háztartások jövedelmi helyzetét. Emelkedtek a bérek, juttatások, nőtt a dolgozók száma, de a legtöbb inaktív személy továbbra is Észak-Magyarországon található.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012).

A KSH megállapítása szerint az utóbbi években a roma népesség életszínvonalának alakulásában is megfigyelhető volt az országos javuló tendencia a korábbi évekhez képest. A legnagyobb mértékben a nagyon alacsony munkaintenzitású háztartásban élők aránya mérséklődött, ami a közfoglalkoztatottság további kiszélesítésének köszönhető.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A településen a jövedelmi és vagyoni helyzetre nincs rálátásunk. Az bizonyos, hogy nőtt a munkahelyek száma, a közfoglalkoztatás kiszélesedett, ezek a tényezők jelentősen befolyásolják a lakosság jövedelmi és vagyoni helyzetét.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Megfigyelhető településünkön a szakképzett munkaerő hiánya. Az

alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint az Ft-ban és a Möt-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

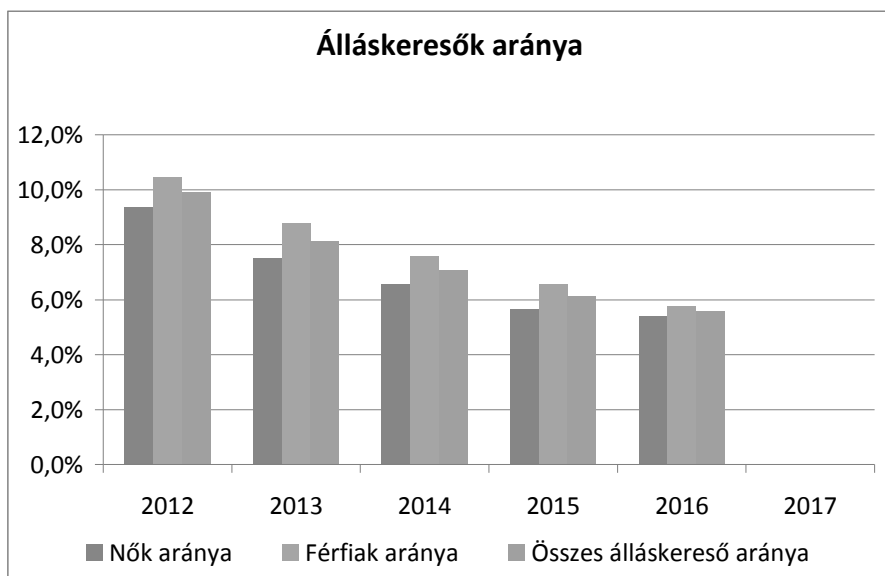
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Településünkön a nyilvántartott álláskeresők száma csökkenő tendenciát mutat. Nemek szerint elemezve elmondható, hogy a vizsgált időszakban a nők aránya nagyobb volt. (lásd: 3.2.1 számú táblázat)

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0803)	Összesen	Férfi (TS 0803)		Nő (TS 0803)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	4 623	4 636	9 259	433	9,4%	486	10,5%	919	9,9%
2013	4 570	4 563	9 133	343	7,5%	400	8,8%	743	8,1%
2014	4 497	4 462	8 959	296	6,6%	339	7,6%	634	7,1%
2015	4 411	4 366	8 777	250	5,7%	286	6,6%	536	6,1%
2016	4 337	4 273	8 610	234	5,4%	247	5,8%	481	5,6%
2017	n.a.	n.a.	n.a.	214	n.a.	218	n.a.	432	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

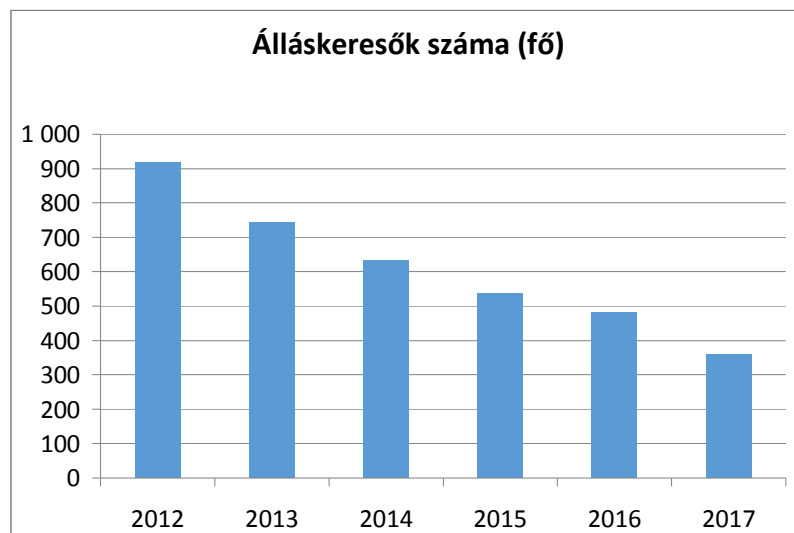

A regisztrált munkanélküliek száma korcsoportok szerinti bontásban azt mutatja, legkedvezőbb helyzetben a 25-39 éves munkavállalók vannak, számuk a vizsgált időszakban csökkenő tendenciát mutat. A 20 év alatti és az 59 év feletti korcsoport esetében növekedés figyelhető meg, a nyilvántartott álláskeresők számát illetően. (lásd 3.2.2 számú táblázat)

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		919	743	634	537	481	360
20 év alatti (TS 1002)	Fő	16	10	16	13	15	11
	%	1,7%	1,3%	2,6%	2,4%	3,2%	3,1%
20-24 év (TS 1003)	Fő	126	108	93	63	62	45
	%	13,7%	14,5%	14,6%	11,6%	12,9%	12,6%
25-29 év (TS 1004)	Fő	137	101	80	57	45	31
	%	14,9%	13,6%	12,5%	10,6%	9,3%	8,5%
30-34 év (TS 1005)	Fő	105	62	52	42	41	24
	%	11,4%	8,3%	8,2%	7,9%	8,5%	6,7%
35-39 év (TS 1006)	Fő	107	89	72	61	49	32
	%	11,6%	12,0%	11,4%	11,3%	10,2%	8,9%
40-44 év (TS 1007)	Fő	105	90	80	64	53	40
	%	11,4%	12,1%	12,5%	11,8%	11,0%	11,1%
45-49 év (TS 1008)	Fő	108	92	70	69	62	43
	%	11,7%	12,4%	11,0%	12,8%	12,9%	12,0%
50-54 év (TS 1009)	Fő	111	87	74	58	47	37
	%	12,1%	11,6%	11,6%	10,7%	9,8%	10,2%
55-59 év (TS 1010)	Fő	97	93	79	65	57	40
	%	10,5%	12,5%	12,5%	12,1%	11,9%	11,2%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	9	13	20	47	50	57
	%	0,9%	1,7%	3,1%	8,7%	10,3%	15,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

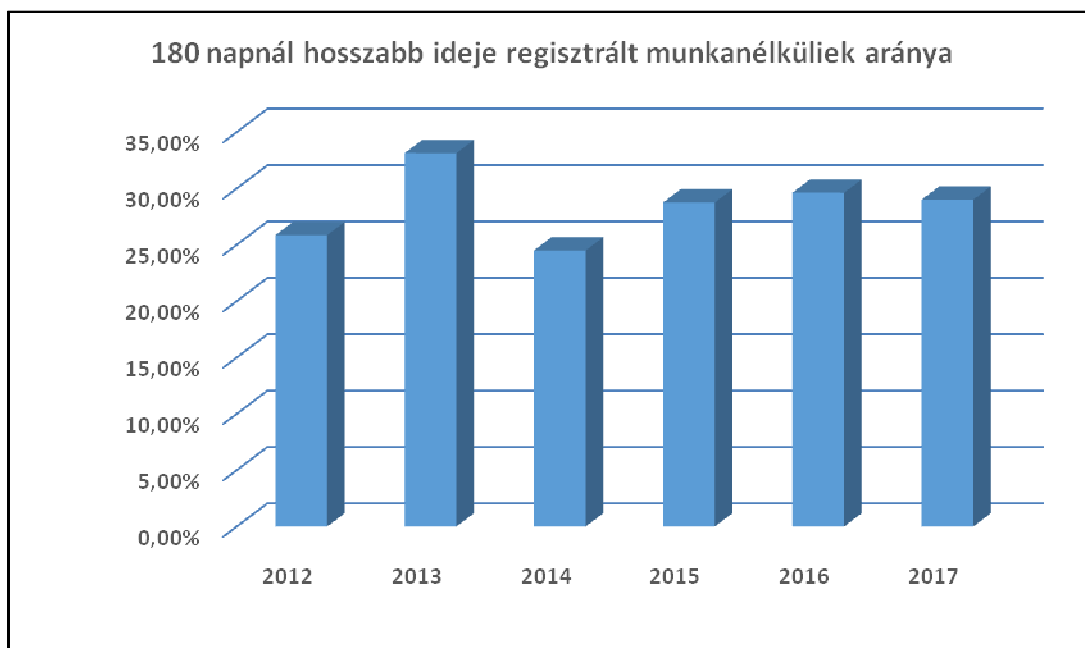

Sárospatakon a nyilvántartott munkanélküliek számán belül a tartós, 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek aránya 2012-ben a korábbi évekhez képest (2008-ban 55,7%, 2009-ben 60,1 %, 2010-ben 52,3 %, 2011-ben 48,6 %) jelentősen csökkent, majd többé-kevésbé stagnált, 2016-ban ismét csökkent. Köszönhető ez annak, hogy az Önkormányzat elindította a kistérségi startmunka mintaprogramjait. A nők aránya a vizsgált időszakban magasabb volt a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül (lásd 3.2.3 számú táblázat)

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	25,86%	201	286	487	41,3%	58,7%
2013	33,14%	92	164	256	35,9%	64,1%
2014	24,50%	91	159	250	36,4%	63,6%
2015	28,76%	110	146	256	43,0%	57,0%
2016	29,62%	91	103	194	46,9%	53,1%
2017	29,01%	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

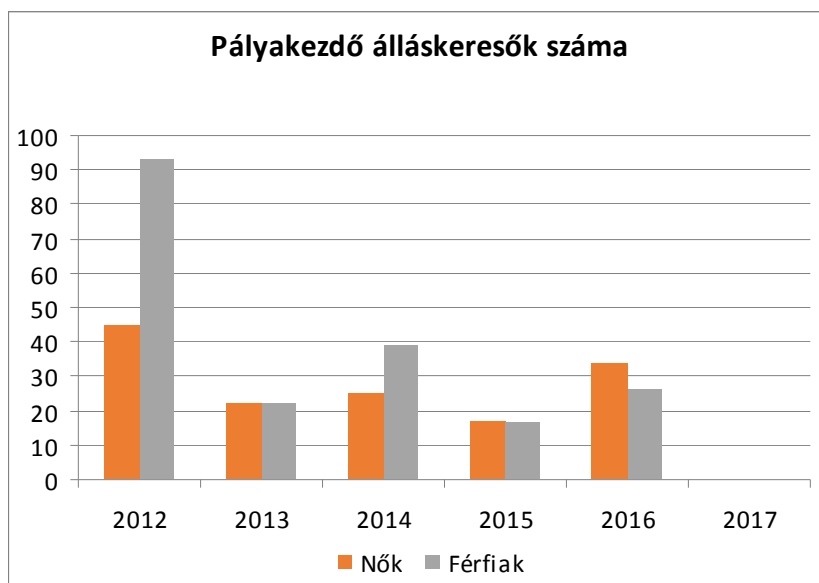

A 18-29 évesek számához viszonyítva alacsony a nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma. Számuk 2012. évben volt a legmagasabb, a következő években változó képet mutat. (lásd: 3.2.4. számú táblázat)

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	1 105	1 036	2 141	45	4,1%	93	9,0%	138	6,4%
2013	1 088	1 023	2 111	22	2,0%	22	2,2%	44	2,1%
2014	1 064	971	2 035	25	2,3%	39	4,0%	64	3,1%
2015	1 014	918	1 932	17	1,7%	16	1,7%	33	1,7%
2016	955	885	1 840	34	3,6%	26	2,9%	60	3,3%
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

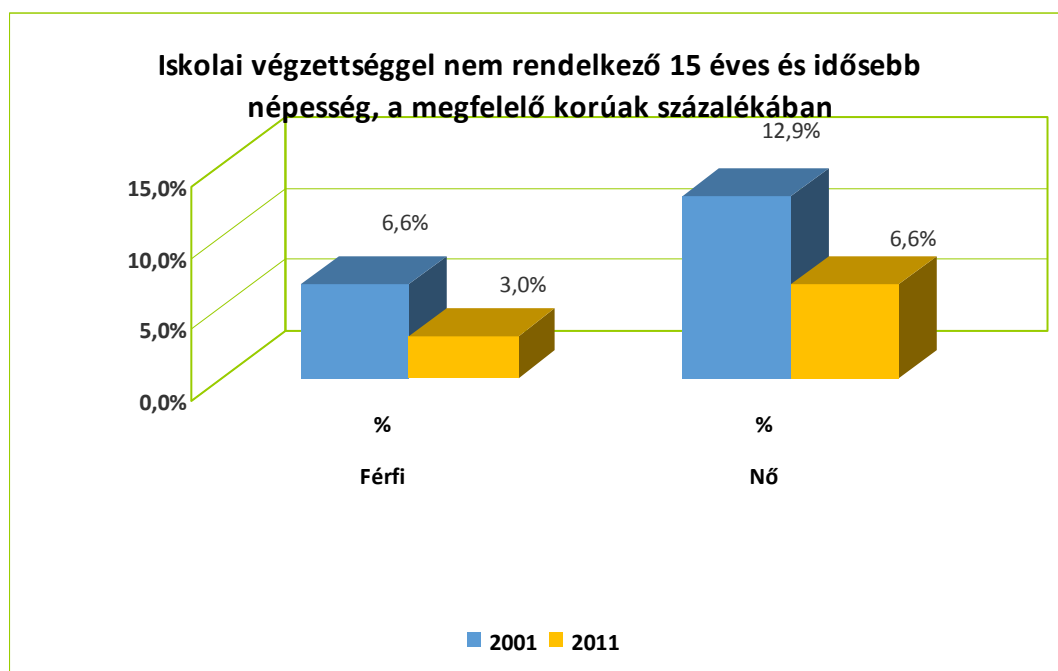
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Sárospatakon a 15 éves és idősebb lakosság száma a népszámlálási adatok alapján 2001-ben 12 173 fő, 2011-ben 11 609 fő, tehát csökkenő tendenciát mutat. A 15 éves és idősebb lakosság esetében az iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya mindkét nem esetében csökkent. (lásd: 3.2.5. számú táblázat)

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	93,4%	87,1%	6,6%	12,9%
2011	97,0%	93,4%	3,0%	6,6%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

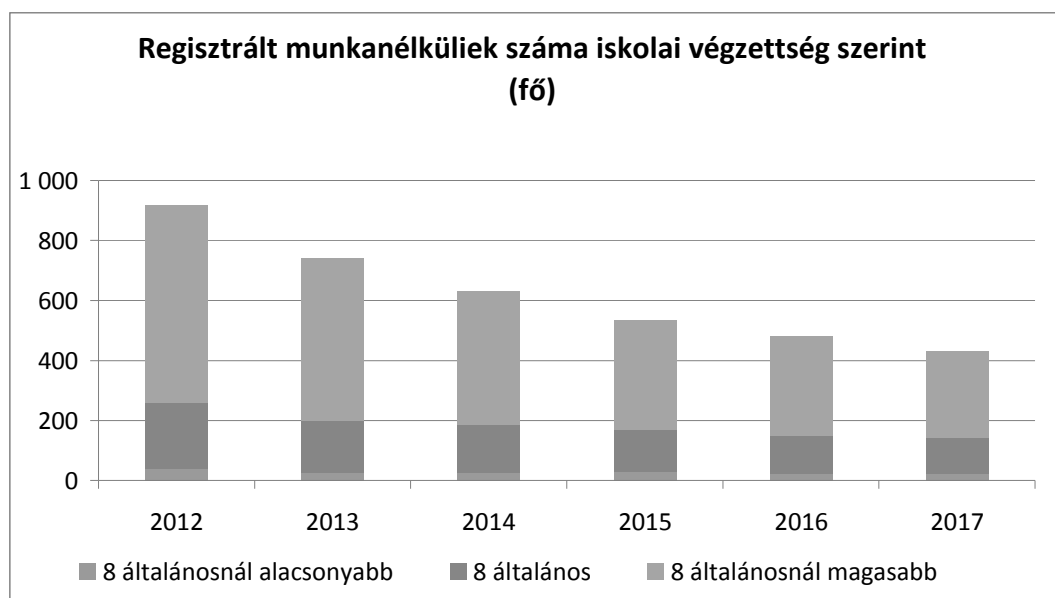

A regisztrált munkanélküliek között alacsony a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek száma, közepes a 8 általánossal rendelkezők száma és magas a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma. Megfigyelhető, hogy mindhárom iskolai végzettségnél a regisztrált munkanélküliek száma csökkenő tendenciát mutat.(lásd: 3.2.6. számú táblázat)

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	919	40	4,4%	217	23,6%	661	71,9%
2013	743	27	3,6%	173	23,3%	542	72,9%
2014	634	26	4,1%	161	25,4%	446	70,4%
2015	536	28	5,1%	142	26,5%	366	68,2%
2016	481	25	5,2%	124	25,7%	332	69,0%
2017	432	24	5,6%	118	27,4%	290	67,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Településünkön általános iskolai felnőttoktatás nincs.

Településünkön szakiskolai felnőttoktatás 2012., 2014., 2015. évben volt. (lásd: 3.2.8. számú táblázat)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középiskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (fő)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2012	89	89	100,0%		0,0%		0,0%	32
2013								30
2014	32	32	100,0%		0,0%		0,0%	
2015	50	50	100,0%		0,0%		0,0%	66
2016								
2017								

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. Támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatók támogatást vehetnek igénybe annak érdekében, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítsanak azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

Sárospatak Város Önkormányzata által közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatható munkaerő piaci célcsoport:

- ✓ munkaügyi kirendeltségen regisztrált álláskereső,
- ✓ foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő,
- ✓ álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső.

Városunkban az elmúlt évekhez viszonyítva jelentősen csökkent az álláskereső száma a közfoglalkoztatási programoknak köszönhetően. A közfoglalkoztatás az elmúlt években jelentős változásokon esett át. Előtérbe került az értékteremtés, olyan önkormányzati feladatok vállalása, amivel termékeket állítanak elő, szolgáltatásokat végeznek. A programok tervezése, kivitelezése az önkormányzatok feladata, melyet a Belügyminisztérium koordinál és finanszíroz a munkaügyi szervezeteken keresztül. Az értékteremtő programokhoz biztosítottak a megvalósításukhoz szükséges eszköz- és anyagköltség, valamint a bérek- és járulékok költsége is.

Sárospatak Város élt a lehetőséggel, az önkormányzat vezetői felismerték jelentőségét, és különböző programokat indítottak, amelyek nagy mértékben hozzájárultak a foglalkoztatás növeléséhez. A START mintaprogramok mellett továbbra is működik a hagyományos (hosszabb időtartamú) közfoglalkoztatás. A programok résztvevői megtartott munkavégző képességüknek köszönhetően nagyobb eséllyel tudnak állást keresni és helytállni a versenyszférában. 2012-ben 214, 2013-ban 224 főt vontak be a közfoglalkoztatásba.

Az alábbi közmunkaprogramok valósultak, valósulnak meg városunkban:

Program neve	Foglalkoztatási időszak	Programban foglalkoztatottak száma
Mezőgazdasági mintaprogram	2013.03.01-2014.02.28.	47 fő
	2014.03.01-2015.02.28.	83 fő
	2015.03.01-2016.02.29.	90 fő
	2016.03.01-2017.02.28.	70 fő
	2017.03.01-2018.02.28.	63 fő
	2018.03.01-2019.02.28.	55 fő
Helyi sajátosságokra épülő	2015.03.03-2016.02.29.	30 fő
	2016.03.01-2017.02.28.	30 fő
	2017.03.01-2017.10.31.	31 fő
	2018.03.01-2018.11.30.	10 fő
Téli és egyéb értéktéremtő	2014.08.01-2015.02.28.	20 fő
Pilot	2016.07.01-2016.11.30.	18 fő
	2017.04.01-2017.08.31.	20 fő
Belvíz	2014.08.01-2014.12.31.	40 fő
Mezőgazdasági földút	2014.08.01-2015.02.28.	30 fő
Közút	2014.08.01-2014.12.31.	40 fő
	2017.03.01-2017.10.31.	31 fő
	2018.03.01-2018.10.31.	20 fő
Illegális szeméttlerakó felszámolása	2017.03.01-2017.09.30.	10 fő
	2018.03.01-2018.11.30.	8 fő
Hosszabb időtartamú	2016.11.01-2017.02.28.	36 fő
	2017.12.01-2018.01.31.	11 fő
	2017.12.21-2018.02.28.	32 fő
	2018.03.01-2018.06.30.	17 fő
	2018.07.01-2018.02.28.	17 fő

A közfoglalkoztatottak számára a 2017., 2018. évben tanfolyamok is indultak abból a célból, hogy a versenyszférában történő elhelyezkedésüket megkönnyítsék.

Sárospatakon az alábbi tanfolyamok indultak közfoglalkoztatotti munkaviszonnyal rendelkezők részére:

Tanfolyam neve	Képzési időszak	Képzésben résztvevők száma
Édesipari termékgyártó	2017.03.13-2017.12.07.	15 fő
Komposztáló	2017.02.07-2017.10.03.	18 fő
Takarító	2017.03.14-2017.05.17.	18 fő
Sütőipari és gyorspékségi	2018.03.01-2018.05.31.	23 fő
Konyhai kisegítő	2018.04.20-2018.07.04.	18 fő
Fakitermelő	2018.07.12-2018.10.19.	17 fő
Virágkötő	2018.08.08-2018.11.12.	15 fő
Köztisztasági	2018.08.10-2019.02.28.	10 fő

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Sárospatak és vonzáskörzete jelentős iparral nem rendelkezett, de az utóbbi években a fémfeldolgozás-fémmegmunkálás területén jelentős fejlesztés valósult meg, amely főképp a kvalifikáltabb munkaerőt vonzotta. A kereskedelemfejlesztés némileg növelte a foglalkoztatási szintet az ágazatban. Városunkban a gazdaság súlypontja továbbra is a szőlő- és borkészítés, valamint a turizmus-vendéglátás. Hagyományosan nagy szerepe van a mezőgazdasági tevékenységnek is. A térség gazdaságában működő vállalkozások jellemzően a kis- és középvállalkozások kategóriájába sorolhatók.

A szőlő-bor ágazatban több komoly tőkével rendelkező gazdasági társaság működik, amelyek jelentős beruházásokat hajtottak végre az utóbbi években. Ezek főként az ültetvénytelepítésben és korszerű borászati technológiákban öltöttek testet, és jelentős foglalkoztatási vonzatuk nem volt. Ugyanakkor a hagyományos növénytermesztés és állattenyésztés komoly jövedelmezőségi problémákkal küszködik, csakúgy, mint a korábban jól prosperáló textilipar.

A viszonylag kedvezőtlen közlekedési feltételek és infrastrukturális hiányosságok miatt a befektetőknek nem jelent célterületet a térség. Jelentős gond továbbá az is, hogy szakképzett munkaerő nem áll rendelkezésre.

Településünkön 2017. december 31-én adóhatóságunk által nyilvántartott adatok alapján a társas vállalkozások száma 618, míg az egyéni vállalkozók és őstermelők száma összesen 747 volt. A foglalkoztatás döntően Sárospatakon valósul meg.

Jelentősebb munkáltatók:

Mezőgazdaság:

- ✓ Dózsa Mezőgazdasági Zrt. Kenézlő
- ✓ Geo-Milk Kft. Sárospatak
- ✓ Tokaj-Oremus Kft. Tolcsva
- ✓ BIOFARM Kft.
- ✓ Megyer Zrt.

Ipar:

Feldolgozóipar:

- ✓ Pataki Ruhaipari Rt. Sárospatak
- ✓ Grega Kft. Sárospatak

Gépipar:

- ✓ BOSS Hungária 2006 Kft. Sárospatak
- ✓ FERRO-TOOL Rt. Sárospatak
- ✓ FRAISA Kft. Sárospatak
- ✓ RUBIKON-TEXT Kft. Sárospatak
- ✓ Technometall Kft. Sárospatak
- ✓ Elga-Zár Kft. Olaszliszka
- ✓ SÁRGÉPSZER Kft. Sárospatak
- ✓ RUFÉM Kft. Bodrogolaszi

Egyéb ipar:

- ✓ Kék és Társai Kft. Sárospatak
- ✓ Sárospataki Kerámia Kft. Sárospatak
- ✓ DYNAMIS Kft.

Élelmiszeripar:

- ✓ Norpan Kft. Sárospatak
- ✓ Borsa Hungary Kft.

Építőipar:

- ✓ ÉPSZER Zrt. Sárospatak
- ✓ DOPEX Kft. Sárospatak
- ✓ Weinberg-93 Kft. Sárospatak
- ✓ PJ Centrál Bau Kft.

Kereskedelem, vendéglátás:

- ✓ Kispatak 2000 Kft. Sárospatak
- ✓ FOR YOU 2. Kft. Sárospatak
- ✓ FOR YOU 3. Kft. Sárospatak
- ✓ Zemplén Idegenforgalmi Kft. Sárospatak
- ✓ Ajtai és Társai Kft. Sárospatak
- ✓ Bömbi 1948. Kft. Sárospatak
- ✓ Vár Vendéglő-94 Bt.
- ✓ Zempléni Huszár Kft.
- ✓ Penny Market
- ✓ Drogerie Markt
- ✓ Pepco

A munkaerő mobilitását rontják a magas közlekedési és lakhatási költségek, fokozva a várostól távoli településeken élők hátrányát. Népeségfogyás jellemző, amely nagyobb részt az elvándorlásból adódik, amely főképp a fiatalok körében ölt nagyobb mértéket.

A gazdasági válság mélypontján túljutva, a piaci pozíciókban javulás volt megfigyelhető.

A kereskedelem területén az utóbbi évek fejlesztései némileg növelték a foglalkoztatási szintet az ágazatban, a javuló makrogazdasági tényezőknek köszönhetően.

A vállalkozások jellemzően a kereskedelem, fémfeldolgozás, építőipar, mezőgazdaság, élelmiszeripar, textiláru gyártása és a lakossági szolgáltatások valamelyik területén működnek.

Közszféra és intézmények:

A foglalkoztatásban jelentős szerepet tölt be az önkormányzat és intézményei, a Járási Hivatal, a szociális intézmények, valamint az önkormányzat Kommunális Szervezete.

Civil szervezetek (alapítványok, egyesületek, közhasznú társaságok):

Az állam vagy az önkormányzat által fel nem vállalt, közfeladatok ellátására létrejött társulások. Mivel még erőtlén a civil szféra, ezért nagyobb létszámot nem képes foglalkoztatni.

- ✓ Zempléni Családokért Alapítvány
- ✓ Sárospataki Népfőiskolai Egyesület
- ✓ Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zempléni Térségi Egyesülete
- ✓ Sárospataki Munkanélküliek Egyesülete.

Szolgáltatás, kereskedelem:

A szolgáltatásban és a kereskedelemben a magánszféra vált meghatározóvá. Itt található a legtöbb magánvállalkozó, és jelentős a foglalkoztatottak száma is.

Elterjedt a városban a szállásadás a város idegenforgalmi nevezetességeinek köszönhetően. A vendéglátó tevékenység is jelentősnek mondható, a megvalósult fürdőfejlesztés várhatóan az idegenforgalom további fellendülését hozza.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Településünkön a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Sárospataki Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztálya nyújt segítséget a fiatalok foglalkoztatásában az IGR-GINOP-5.2.1-14-2015-00001. számú program keretéből. Célja a fiatalok belépésének segítése a munka vagy a tanulás világába, komplex, személyre szabott, a helyi munkaerő-piaci lehetőségekhez és igényekhez igazodó szolgáltatásokkal és támogatásokkal.

Oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok keretében munkaerő-piaci képzéseket, tanácsadást és közvetítést, pályaorientációs, pályamegerősítő csoportfoglalkozásokat és elhelyezkedést segítő tréningeket (önéletrajzírás, álláskeresési tréning) tartanak.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkaerő-piaci integrációt a Foglalkoztatási Osztály koordinálja. A nyilvántartott állás keresők képzését fontosnak itéli és próbálja egyfelől korrigálni az iskola-rendszerű képzés hiányosságait és harmonizálni azt a munkaerő-piaci igényekkel, másfelől a megszerzett tudással értékesebbé tenni őket, mint potenciális munkavállalókat az elsődleges munkaerőpiacon.

Sárospatakon megvalósult munkaerő-piaci képzések:

- ✓ bolti hentes,
- ✓ óvodai dajka,
- ✓ targoncavezető + hatósági vizsga + raktáros,
- ✓ hegesztő,
- ✓ pénzügyi és számviteli ügyintéző,
- ✓ cukrász,
- ✓ szerszámkészítő,
- ✓ mezőgazdasági gazdaasszony, falusi vendéglátó,
- ✓ élelmiszer-, vegyi áru- és gyógynövény eladó,
- ✓ CNC gépkezelő,
- ✓ gyermek- és ifjúsági felügyelő,
- ✓ gépi forgácsoló,
- ✓ vendéglátó eladó + alapfokú német,
- ✓ szakács,
- ✓ eladó,
- ✓ kézápoló és műköröm építő,
- ✓ kőműves,
- ✓ ács,
- ✓ víz-, csatorna-, és közműrendszer szerelő,
- ✓ számítógépes adatrögzítő,
- ✓ virágkötő,
- ✓ kozmetikus.

Támogatások formái:

- ✓ foglalkoztatást bővítő támogatás,
- ✓ bérköltség támogatás,
- ✓ útiköltség támogatás,
- ✓ lakhatási támogatás,
- ✓ vállalkozóvá válás támogatása.

Munkaerő-piaci szolgáltatások:

- ✓ álláskeresői technika oktatása
- ✓ álláskereső klubfoglalkozás
- ✓ munkaerő-piaci információk nyújtása
- ✓ munkavállalási tanácsadás
- ✓ pályaválasztási és pályakorrekciós tanácsadás
- ✓ reintegráló tréning

Ezen kívül Foglalkozás Információs Tanácsadással (FIT) is foglalkoznak a kirendeltségen, amelynek elsődleges célcsoportjai az általános iskolás és középiskolás végzős tanulók, célja pedig a prevenció, a munkanélküliség megelőzése.

A Foglalkoztatási Osztály mellett munkaerő-piaci integrációt civil szervezetek is segítik. (pl. Sárospataki Munkanélküliek Egyesülete)

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Városunkban az elsődleges munkaerőpiac nem kínál foglalkoztatási lehetőséget az álláskeresőik jelentős részének. Számukra hosszú évek óta a közfoglalkoztatás keretében tud az önkormányzat intézményein keresztül munkalehetőséget biztosítani. A mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása szintén a közfoglalkoztatási programok keretében történik.

A közfoglalkoztatás azonban nem lehet cél, csak eszköz. Eszköz a munkanélküliség csökkentésére és a humánerőforrás potenciáljának megtartására, fejlesztésére. A programok résztvevői megtartott munkavégző képességüknek köszönhetően nagyobb eséllyel tudnak állást keresni és helytállni a versenyszférában.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Foglalkozási diszkriminációról nincs tudomásunk településünkön.

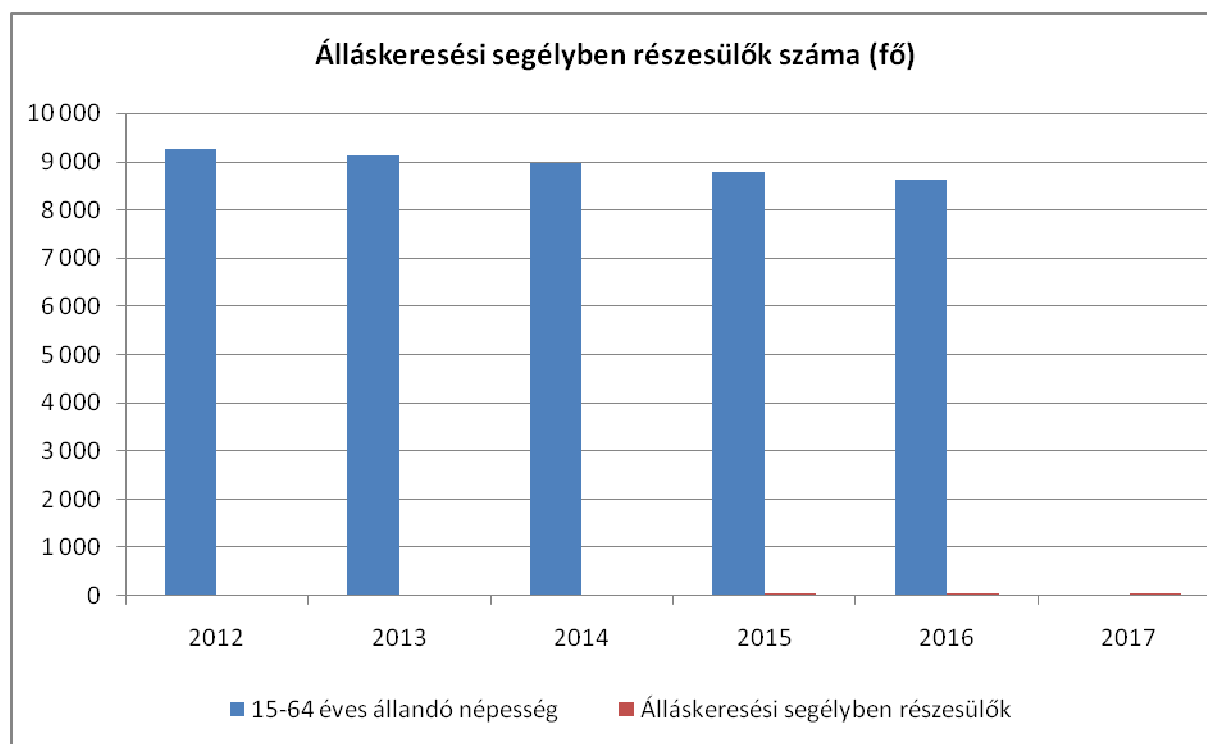
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A vizsgált időszakban a 15-64 év közötti lakónépesség száma folyamatosan csökkent, míg 2012. évben 9 259 fő lakott Sárospatakon, addig 2016. évben számuk 8 610 főre csökkent. Az álláskeresői segélyben 7-36 fő részesült, számuk és arányuk évről-évre kis mértékben nő. (lásd: 3.3.1. számú táblázat)

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	9 259	7	0,1%
2013	9 133	11	0,1%
2014	8 959	16	0,2%
2015	8 777	27	0,3%
2016	8 610	33	0,4%
2017	n.a.	36	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

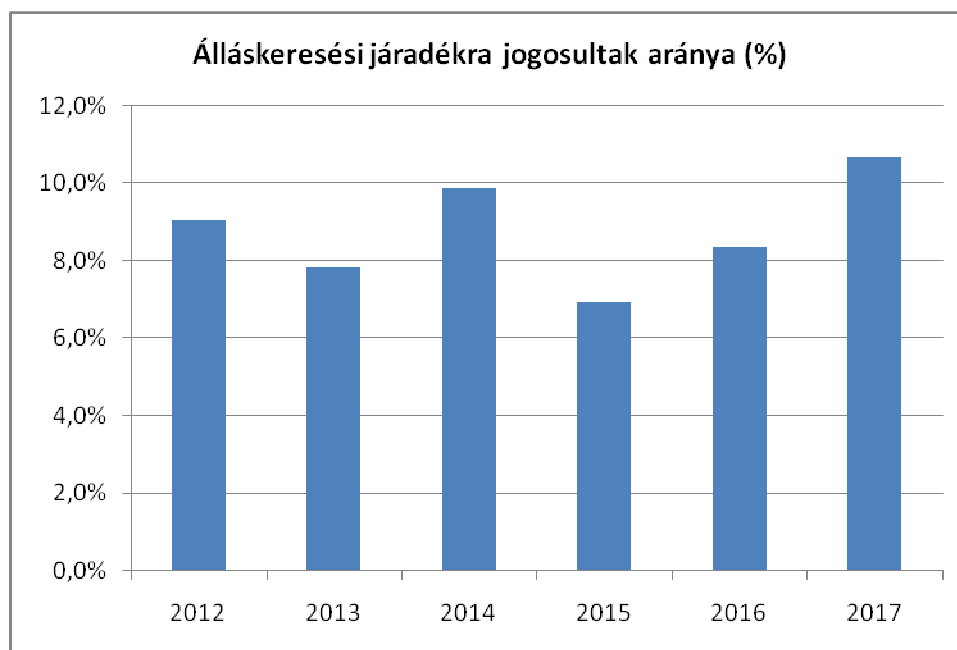

Településünkön a nyilvántartott álláskeresők száma a vizsgált időszakban évről-évre csökkent. Az álláskeresői járadékra jogosultak száma és aránya 2015. évben volt a legalacsonyabb. 2012. évben volt a legmagasabb a számuk, míg arányuk a regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőkhöz képest 2017. évben. (lásd: 3.3.2. számú táblázat)

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
		Fő	%
2012	919	83	9,0%
2013	743	58	7,8%
2014	634	63	9,9%
2015	536	37	6,9%
2016	481	40	8,3%
2017	432	46	10,7%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

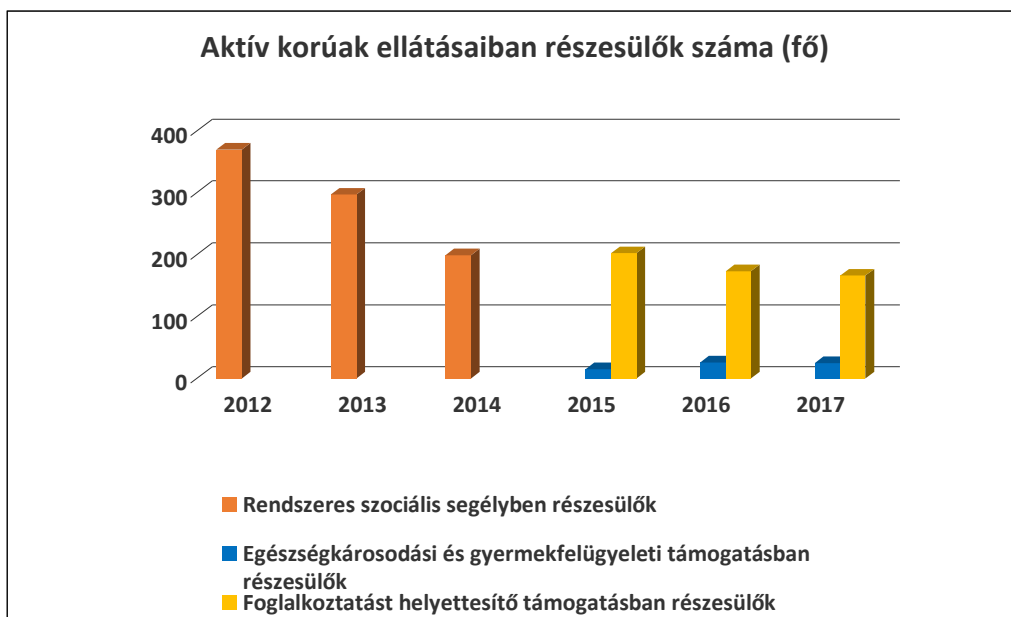

2015. február 28-tól a rendszeres szociális segély ellátás megszűnt, 2015. március 1-től az Szt. az aktív korúak ellátását vezette be, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás és foglalkoztatást helyettesítő támogatás jogcímen. A részesülők száma csökkent (lásd: 3.3.3. számú táblázat). A foglalkoztatást helyettesítő támogatás a közfoglalkoztatásban való részvétel miatt nem szűnik meg, csak szünetel. A szüneteltettek száma 2015 évben 196 fő, 2016 évben 176 fő, 2017 évben 156 fő volt. Egészségkárosodás és gyermekfelügyeleti támogatásra való jogosultak esetében 2015 évben 2 fő, 2016 évben 1 fő, 2017 évben 3 fő támogatása szünetelt közfoglalkoztatásban való részvétel miatt.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnik, vagy külön válik EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	370		3,99%		0,00%
2013	297		3,25%		0,00%
2014	199		2,22%		0,00%
2015		15	0,00%	202	37,67%
2016		26	0,00%	173	35,97%
2017		25		166	38,45%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Sárospataki Járási Hivatala

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

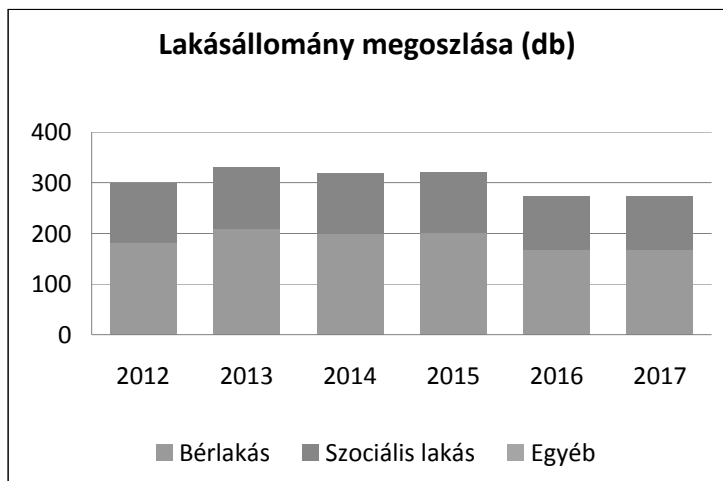
a) bérlakás-állomány

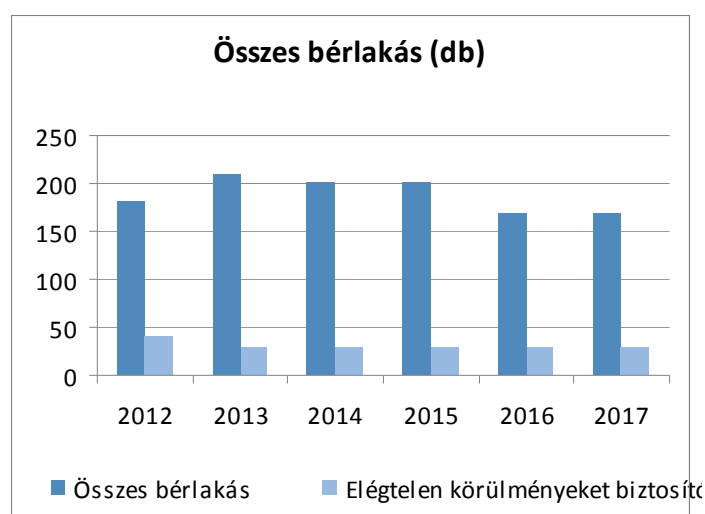
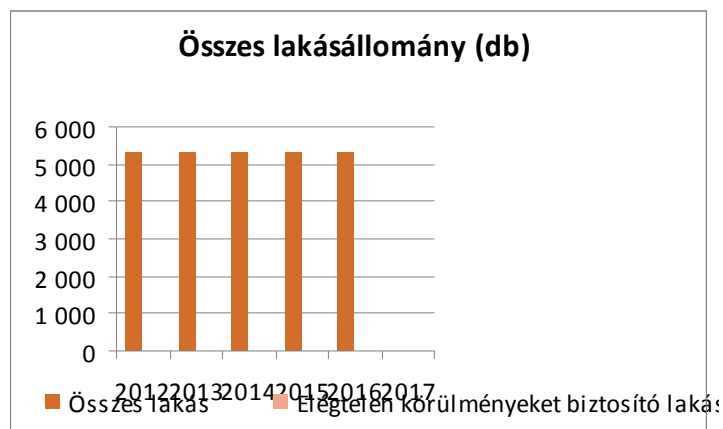
Sárospatakon az összes lakások száma a vizsgált időszakban stagnált. Az összes lakásállományból elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások számáról nem rendelkezünk adatokkal.

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokkal nem rendelkezünk. (lásd: 3.4.1. számú táblázat)

3.4.1. számú táblázat Lakásállományról

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	5 280	n.a.	0	0
2013	5 281	n.a.	0	0
2014	5 282	n.a.	0	0
2015	5 280	n.a.	0	0
2016	5 279	n.a.	0	0
2017	n.a.	n.a.	0	0

b) szociális lakhatás

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást.

Sárospatak Város Önkormányzatának 33/2009. (XII. 1.) rendelete vonatkozik az önkormányzat tulajdonában álló lakások bérbeadására. A rendelet 6. és 7. §-a rendelkezik a szociális helyzet alapján történő bérbeadásról:

„6.§

(1) Szociális helyzet alapján a lakást csak határozott időre lehet bérbe adni.

(2) A megüresedett lakások új bérlő részére szociális alapon történő bérbeadása pályáztatás útján történik.

(3) A pályázatok meghirdetése a helyben szokásos módon történik. A pályázat benyújtási határidejét úgy kell megállapítani, hogy a kiírás minimum 15 napon keresztül megjelenjen.

(4) A pályázati felhívásnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) a pályázatot kiíró szerv megnevezését, székhelyét;
- b) a bérbeadás útján hasznosításra szánt lakás megjelölését;
- c) a bérbeadás jogcímét, időtartamát;
- d) a lakbér összegét, megfizetésének időpontját;
- e) a bérbeadás egyéb feltételeit;

- f) egyéb, a pályázató által lényegesnek tartott adatokat;
- g) a lakás megtekintésére kijelölt időpontot;
- h) a pályázat benyújtásának helyét és határidejét, elbírálásának határidejét.

(5) Pályázatot benyújtani csak előzetesen meghirdetett lakásra, a 4. és 5. sz. mellékletben lévő adatlapon lehet. Az írásban benyújtott pályázatnak tartalmaznia, illetve ahhoz mellékelni kell:

- a) a pályázó személyes adatait, lakcímét;
- b) a lakásba együtt költöző személyek adatait, továbbá;
- c) a pályázó nyilatkozatát, hogy a kiírt pályázati feltételeket elfogadja, illetve azoknak megfelel;
- d) a jogosultság feltételeit igazoló okmányokat.

7. §

(1) A szociális helyzet alapján bérbe adandó lakás bérlője az a legalább 2 éve sárospataki állandó lakóhellyel vagy 2 éves sárospataki munkaviszonnyal rendelkező pályázó lehet,

- a) akinek vagy házastársának (élettársának), illetve a vele együtt költöző közeli hozzátartozójának tulajdonában, haszonélvezetében, bérletében nincs másik $\frac{1}{2}$ részarányt meghaladó beköltözhető lakás;
- b) családjában – az együttköltöző közeli hozzátartozókat is figyelembe véve – az egy főre jutó, a pályázat benyújtását megelőző három havi nettó jövedelmének az átlaga nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át, egyedül élő esetén a 250 %-át;
- c) családja nem rendelkezik olyan vagyonnal, amelynek forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80-szorosát meghaladja, és
- d) a pályázat benyújtását megelőzően:
 - da) nem mondott le önkormányzati bérlakás bérleti jogáról térítés ellenében, illetve
 - db) beköltözhető $\frac{1}{2}$ részarányt meghaladó lakását nem idegenítette el.

(2) A pályázó részére csak olyan szobaszámú lakás adható bérbe, amely a lakásigénye mértékét nem haladja meg.

(3) A lakásigény maximális mértéke – az együtt költöző személyek számától függően:

- két személyig: egy lakószoba;
- két-három személy esetén: két lakószoba;
- négy- és annál több személy esetén: három lakószoba.

(4) Szociális alapon bérbe adott lakás bérleti szerződésének meghosszabbítására vonatkozó feltételek:

- a) bérlő köteles a határozott időre kötött bérleti szerződés lejáratának időpontja előtt legalább 60 nappal bérbeadó részére benyújtani a meghosszabbításra vonatkozó kérelmét (6. sz. melléklet). Bérlő a kérelem mellékleteként köteles csatolni a jogosultság feltételeit igazoló okmányokat;
- b) a szerződés meghosszabbításának feltétele, hogy bérlőnek az önkormányzat (és annak szervezetei) felé lakbér vagy egyéb tartozása nem lehet.
- c) az a.) pontban foglalt határidőt követően benyújtott kérelem érdemi elbírálás nélkül elutasításra kerül.”

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokkal nem rendelkezünk.

Az önkormányzati törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől. Sárospatak Város Önkormányzata ezt megelőzően is foglalkozott a hajléktalan helyzettel, hiszen minden tél közeledtével a képviselő-testület elé kerül a hajléktalan kérdés. Jelenlegi ismereteink szerint Sárospatakon 5-8 fő hajléktalan él. Ezek az emberek önállóan nem képesek megoldani a lakhatási problémájukat, segítség nélkül a téli nagy hidegben az utcán töltenék napjaikat és az éjszakákat is. A

városban a Magyar Máltai Szeretetszolgálat utcai szociális munka keretén belül gondoskodik a hajléktalan személyek ellátásáról.

e) lakhatást segítő támogatások

Az Szt. változása miatt Önkormányzatunk 2015. március 1-től települési lakásfenntartást támogatást biztosít a rászorulóknak részére. A települési támogatásokról szóló 7/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 10. § (1), (2) bekezdése szerint:

„(1) Lakásfenntartási támogatásban részesülhet az a személy, aki a város közigazgatási területén lévő a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény 91/A. § 6. pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő ingatlanban életvitelszerűen lakik.

(2) A lakásfenntartási támogatás a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a személyszállítás díjához, a lakbérhez illetve a tüzelőanyag költségeihez nyújtott támogatás.”

Rendeletet többször módosítottuk a megváltozott gazdasági körülményekhez igazodva, a szociális háló bővülése érdekében. A hatályos Rendelet 10. § (3) bekezdése szerint települési lakásfenntartási támogatás igénybe vételének feltétele:

„(3) A jogosultság megállapításánál figyelembe vehető egy fogyasztási egységre jutó havi nettó jövedelem nem haladhatja meg

a) egyszemélyes háztartás esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 270 %-át,

b) két személyes háztartás esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 220 %-át,

c) többszemélyes háztartás esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 170 %-át,

továbbá a háztartás tagjai egyikének sem lehet vagyona. Az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem megegyezik a háztartás összjövedelmének és a fogyasztási egységek összegének hányadosával.”

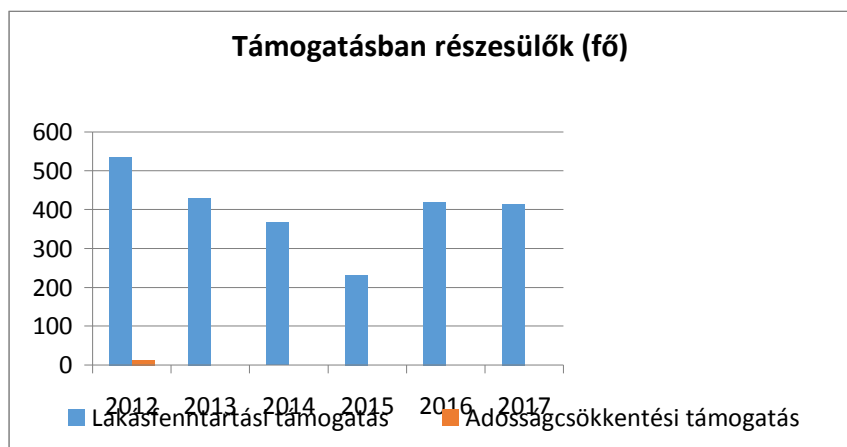
Sárospatakon a lakásfenntartási és települési lakásfenntartási támogatásban részesülők száma változó képet mutat. 2012. évtől csökkent, majd 2016-tól növekedett az igénybevevők száma.

Az adósságcsökkentési támogatásban részesülők számáról nincs adatunk (lásd 3.4.3. számú táblázat)

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	537	13
2013	430	n.a.
2014	367	n.a.
2015	232	n.a.
2016	421	n.a.
2017	416	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

f) eladósodottság

Településünkön is komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. Jellemző továbbá a hitelek miatti eladósodás, ugyanis a kis jövedelmű emberek csak hitelek felvétele árán tudnak saját lakáshoz és egyéb vagyontárgyakhoz jutni. Sajnos a gazdasági válság hatása a hitelek törlesztésénél is érezteti hatását, hiszen az emberek a megnövekedett törlesztő-részletet nem, vagy csak nagy nehézségek árán képesek fizetni.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Sárospatakon külterület és nem lakóövezet Páterhomok és Halászhomok. A külterületeken lévő lakóterületeken (tanyák kivételével) vezetékes ivóvíz és elektromos áram ellátása biztosított, szennyvíz elhelyezéshez zárt szennyvíztároló kialakítható. Közlekedés távolsági autóbuszokkal megoldott.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Településünkön nagyobb telep/szegregátum, mint lakókörnyezet Kispatak városrész szélén és Halászhomok tanyán található. Kisebb lakóközösségek elvétel a város peremterületein még találhatóak, amelyek leginkább 1-2 családra összpontosulnak. Ezek a családok a legmélyebb szegénységben élnek, napi megélhetési nehézségekkel.

Otthonaik 1-1,5 lakóhelyiségekből álló, komfort nélküli helyiségek. Áramszolgáltatáson kívül (amely jellemzően feltöltő kártyás) más közművesítéssel lakókörnyezetük nem rendelkezik.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A telepen élő családok többnyire középkorú, többgyermekes családok. Életmódjuk, megélhetési nehézségeik, táplálkozási szokásaik miatt egészségi állapotuk normál átlagtól eltérő, alacsony

iskolázottsággal. Jövedelmük többnyire a gyermekek után járó ellátások, foglalkoztatást helyettesítő támogatás. A vizsgált időszakban pozitívként könyvelhettük el, hogy egyre nagyobb számban sikerült őket bevonni a közfoglalkoztatási programokba. Az itt élő gyermekek lakókörnyezetük miatt hátrányos helyzetűek, s ha még a nevelésbeli hiányosságokat is figyelembe vesszük, kimerítik a halmozottan hátrányos helyzetűek fogalmát.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A szegregátumokban folyamatos a családok vándorlása, átrendeződése, tagozódása, és a korai családalapítás.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Egészségügyi alapszolgáltatás:

Az alapellátás területei ma Magyarországon az egészségügyi törvény 152. § értelmében:

- ✓ a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- ✓ a fogorvosi alapellátás,
- ✓ az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
- ✓ a védőnői ellátás,
- ✓ az iskola-egészségügyi ellátás

Sárospatakon az egészségügyi alapellátást a 3950 Sárospatak, Comenius u. 20. szám alatt működő Rendelőintézet biztosítja.

Sárospatakon a felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma 0, a csak felnőttek részére szervezett **háziorvosi szolgáltatások száma 7**, a **házi gyermekorvosok** által ellátott szolgálatok száma 3. (lásd 3.6.1. számú táblázat)

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2012	0	7	3
2013	0	7	3
2014	0	7	3
2015	0	7	3
2016	0	7	3
2017	0	7	3

Forrás: helyi adatgyűjtés

A Rendelőintézet a **fogorvosi alapellátást** 4 szakorvossal biztosítja, az ellátási területei Sárospatak, Viss, Kenézlő, Zalkod, Vajdácská, Hercegkút, Makkoshotyka, Györgytarló, Bodrogolaszi, Sáradsadány.

A Rendelőintézete által működtetett a **központi ügyeleti szolgálat és fogorvosi ügyelet is**, amellyel a sürgősségi betegellátás biztosított a háziorvosi és fogorvosi rendelési idővel le nem fedett időben. Ellátási terület: Sárospatak, Viss, Kenézlő, Zalkod, Vajdácská, Hercegkút, Makkoshotyka, Györgyartló, Bodrogaszi, Sárzasadány, Tolcsva, Erdőhorvát, Háromhuta, Komlóska, Olaszliszka, Vámosújfal.

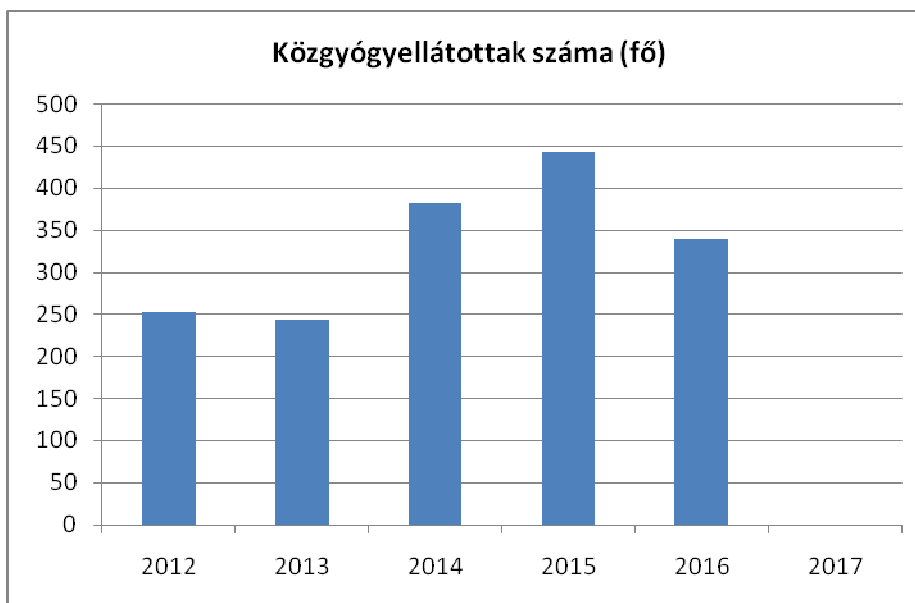
Az anya-, gyermek-, csecsemővédelmi ellátásról a **védőnői szolgálat** gondoskodik.

Sárospatakon a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma 2012. évhez viszonyítva nőtt, számuk 2015. évben volt a legmagasabb, majd 2016-ra több mint 100 fővel csökkent. (lásd: 3.6.2. számú táblázat) A közgyógyellátást a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulásként lehet igényelni a járási hivataloknál.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	253
2013	243
2014	382
2015	442
2016	339
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Önkormányzatunk a lakosság egészségi állapotának stabilizálása érdekében gyógyszer támogatást is biztosít a közgyógyellátási igazolvánnyal nem rendelkező rászorulóknak részére.

Gyógyszertámogatásra jogosult a települési támogatásokról szóló 7/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet 9. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Szociális alapon gyógyszer-támogatásra jogosult

a) akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 180 %-át és a havi rendszeresen szedett gyógyszer költsége az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 20 %-át eléri, vagy

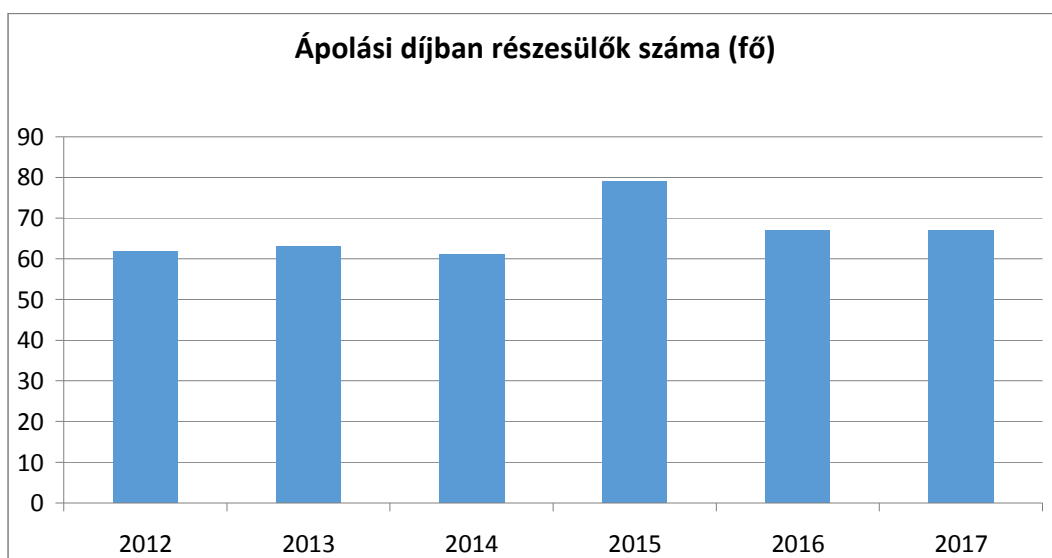
b) az egyedül élő, akinek a havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 220 %-át és a havi rendszeresen szedett gyógyszer költsége az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 20 %-át eléri. „

Sárospatakon az ápolási díjban részesítettek száma 60-80 fő körül mozog. (lásd: 3.6.3. számú táblázat)

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	n.a.	n.a.	62
2013	n.a.	n.a.	63
2014	n.a.	n.a.	61
2015	n.a.	n.a.	79
2016	n.a.	n.a.	67
2017	n.a.	n.a.	67

Forrás: TelR, KSH Tstar, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Sárospataki Járási Hivatala

Egészségügyi szakellátás:

Sárospatakon és környékén az egészségügyi szakellátást a Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Központ biztosítja. Sárospatakon olyan Kistérségi Járóbeteg Szakellátó Központ jött létre, amely alkalmas emeltszintű szakellátás nyújtására a kistérség lakosai számára. A három szinten, betegközpontú, a mozgáskorlátozottak és egyéb fogyatékkal élők számára is kényelmesen funkcionáló, a XXI. század

kihívásainak megfelelő szakmai és fizikai környezet került kialakításra. A tervezett építészeti megoldások energiatakarékos, környezetkímélő működtetést és komplex akadálymentesítést tesznek lehetővé.

A vizsgált időszakban a szakellátásban a gép- és műszerpark fejlesztése is hangsúlyos szerepet kapott. Az elhasználódott gépek cseréjéből, az új tevékenységekhez, a technológiai korszerűsítéshez, illetve szervezetfejlesztéshez szükséges eszközök beszerzéséből kiemelendő a korszerű betegirányítást lehetővé tevő informatikai rendszer, amely az egyik legfontosabb technikai feltétel a szervezeti hatékonyság, megbízhatóság és az ellátás minősége növelésének (pl. keresztvizsgálatok elkerülése, gyorsabb diagnózis, ellátási hibák előfordulási gyakoriságának csökkentése). Lehetővé vált az egynapos sebészeti ellátás.

A rendelőintézetben működtetett szakrendelések:

- audiológia
- angiológia
- belgyógyászat
- bőrgyógyászat
- diabetológia
- fizioterápia
- foglalkozás eü.
- fül-orr-gégészet
- gasztroenterológia
- gyermek tüdőgyógyászat
- gyermek pszichiátria
- gyógymasszás
- gyógytorna
- ideggyógyászat
- laboratórium, vérvétel
- nőgyógyászat
- ortopédia
- pszichiátria
- pszichológia
- reumatológia
- röntgen
- sebészet
- szemészet
- tüdőgyógyászat
- tüdőszűrés
- ultrahang
- urológia

A rendelőintézetben nem működtetett szakrendelések szempontjából a térség lakossága a Sátoraljaújhegyi Erzsébet Kórház (SEK) ellátási területéhez tartozik.

2015. decemberében adták át a Sárospataki Mentőállomást. 2017. áprilisától szolgálatba állt az úgynevezett „C” típusú mentőautó, amely a lehetővé teszi, hogy a helyszínen stabilizálják a beteget, és így sokkal nagyobb a túlélési esélye.

A térség ügyeletes gyógyszerháza Sárospatakon van, emellett van gyógyszerháza Tolcsván, Bodrogolasziban, Kenézlőn, Olaszliszkán.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A gyermekek részére a prevenció és szűrővizsgálatokat a védőnői szolgálat és az iskolaorvosok végzik, rendszeres korcsoportos szűrések vannak 3-16 éves korig. A felnőttek részére a Rendelőintézet alkalmanként szűrővizsgálatokat szervez a településen.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A Rendelőintézet jól felszerelt mozgásszervi részleget működtet (fizikoterápia, masszázs, gyógytorna, víz alatti gyógytorna).

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Településünkön a közétkeztetést a Sárospataki Közszolgáltatási Nonprofit Kft. látja el. Az önkormányzati Makkhetes Étteremben napi 250 embert szolgálnak ki. A közszolgáltató továbbra is a legolcsóbb a városban.

A közétkeztetési konyha által nyújtott szolgáltatás megfelel a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (VI.30.) EMMI rendelet előírásainak.

A város vezetése erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a közétkeztetésbe saját termesztésű, egészséges élelmiszerek kerüljenek. A kistérségi startmunka mintaprogramok keretében 2012-től minden évben indult a mezőgazdasági növénytermesztés program.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Sajnos az utóbbi évtizedben bekövetkezett gazdasági-társadalmi változások merőben új közeget teremtettek a sportnak. Megszűnt a sportszervezetek, sportegyesületek, szövetségek direkt állami finanszírozása. Az elmúlt időszakban a szociális, a kulturális és az oktatási alapfeladatok tömege zúdult a helyi önkormányzatokra, miközben a sport egyre inkább háttérbe szorult. A sport korábbi nagy mecénásai, az állami vállalatok, a szervezetek jelentős része tönkrement, átalakult, sporttámogató tevékenységük szinte megszűnt. A kisebb vállalkozások pusztán létükért küzdenek, nemigen alkalmasak a mecénási szerepkörre, mégis viszonylag nagy anyagi erőket mozgósítanak egy-egy sportág támogatására.

Mindezek következtében a sport az elmúlt években jelentős veszteségeket szenvedett, nem közpénzből történő finanszírozása számottevően csökkent. Ellentmondást jelent az is, hogy míg – országos szinten – a versenysport, az élsport területén kimagasló eredményeket és nemzetközi sikereket érnek el sportolónk, addig a lakosság döntő többségének rossz az egészségi, edzettségi állapota. Az átalakulás folyamata a mai napig nem zárult le, ezért országos és helyi szinten egyaránt átmeneti időszakát éli a sport. Természetesen az emberek szemléletváltozása is szükséges, hiszen egyre romló egészségi állapotuk (csökkenő élettartam, szív- és érrendszeri betegségek növekvő aránya, túlsúlyosok, szenvedélybeteg problémája) ellenére is jócskán elmarad úgy a versenysportolók, mint az egészségükért mozgó aránya a nyugati országokétól, városokétól. Az EU országokban nem ritka, hogy a lakosok 60-70%-a mozog, sportol – ezzel szemben Sárospatakon ez jó, ha eléri a 10%-ot.

Sárospatakon működő sportegyesületek, szakosztályok:

- ✓ Sárospataki Torna Club
 - Labdarúgó szakosztály
 - Kézilabda szakosztály
 - Ökölvívó szakosztály

- ✓ Pataki Asztalitenisz Sport Club
- ✓ Z 24 Postagalamb Sportegyesület
- ✓ Sárospataki Kyokushin Karate Sportegyesület
- ✓ Sárospataki Plasztik Kulturális, Szabadidő és Sport Egyesület
- ✓ Sárospataki Református Kollégium Diáksport Egyesület
- ✓ Zempléni Lovas Egyesület
- ✓ Sárospataki Modellező Klub
- ✓ Sárospataki Utánpótlásnevelő Sportiskola Egyesület
- ✓ Sárospataki Ultisok Baráti Köre
- ✓ Szent Erzsébet Diáksport Egyesület
- ✓ Árpád Vezér Diáksport Egyesület

Az Önkormányzat igyekszik gondoskodni a település lakossága egészséges életfeltételeinek biztosításáról. Ehhez az alábbi sportlétesítmények lakosság számára történő igénybevételét biztosítja:

- ✓ Sportpálya: 2017. évben pályázati forrásokból megújult, kialakításra került a műfüves pálya, a lelátót lefedték, a kiszolgáló épületet felújították. Itt tartják edzésüket és mérkőzéseiket a labdarúgók, illetve szintén ingyenesen használhatják az iskolai osztályok.
- ✓ ÁVG Tornacsarnok: Az ÁVG tornacsarnoka minden városi rendezvény házigazdája. Szabvány méretű kézilabda pályáján zajlanak az STC kézilabda mérkőzése, de ezen kívül öntevékeny baráti társaságok és ad-hoc kispályás labdarúgó csapatok is használják. A lelátó befogadóképessége 150-200 fő, de a tervezés miatt a nézőterre való rálátás sok esetben korlátozott.
- ✓ Városi Úszoda: 25 méteres medencéje használható sportolásra, amit a városi úszóversenyek során ki is használnak az iskolák. E mellett önkormányzati rendelet értelmében úszásoktatás céljára használhatják a létesítményt. A ZVK kedden és csütörtökön külön megállapodás és díjfizetés ellenében itt tartja edzéseit. A fürdő fejlesztése talán magával hozza azt is, hogy a sportmedence terén is történjenek fejlesztések.
- ✓ Wáberer Sportcentrum: a Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Diákotthonának komplexuma.
- ✓ Lőtér: A Bláthy Ottó utca végén, a régi kőbánya területén található. Kincstári tulajdon, amit az MTTSZ használ funkciójának megfelelően.
- ✓ Iskolai tornatermek

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális szolgáltatások keretén belül a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások közül településünkön a lakosságszám alapján az önkormányzat a következő szolgáltatásokat biztosítja:

- ✓ Szociális étkeztetés
- ✓ Házi segítségnyújtás
- ✓ Fogyatékkal élők nappali intézménye
- ✓ Nappali ellátást biztosító idősek klubja
- ✓ Támogató szolgáltatás
- ✓ Családsegítés

A gyermekjóléti alapellátások közül önkormányzatunk biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekek napközbeni ellátását.

Ezeket a szociális alapszolgáltatásokat az önkormányzati fenntartású Gondozási Központ biztosítja. A szolgáltatások igénybevétele önkéntes, mely igazodik a szolgáltatást igénybe vevők egyéni helyzetéhez, igényeihez.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A szociális és egészségügyi szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A szociális és egészségügyi ellátórendszeren belül pozitív diszkrimináció nem érvényesül településünkön.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A Művelődés Háza és Könyvtára:

A vizsgált időszakban településünkön a közösségi élet nagy részének A Művelődés Háza és Könyvtára biztosított helyet. Az ide betérő egy pezsgő kulturális életű kisváros minden közművelődési feladatra felkészített központjában találta magát. A szabadidős tevékenységeknek éppúgy helyet adott, mint a színházi és kamara előadásoknak, zenei eseményeknek, irodalmi találkozók, könyvtári szolgáltatásoknak, tanácskozásoknak és konferenciáknak.

A mozihelyiség korszerű, légkondicionált, Dolbi 5.1-es hangrendszerűvetítőjével, premier és art filmek bemutatásával tette lehetővé az igényes kikapcsolódást. Az intézmény magas színvonalon szolgálta a város valamennyi generációjának kulturális igényeit. A civil szervezetekkel való szélesebb körű együttműködés révén a munka összetettebb lett, ugyanakkor jobb és közvetlenebb kapcsolatot teremtett a célcsoportokkal.

A Művelődés Háza szervesen kapcsolódott a térség kulturális és idegenforgalmi véráramába, új és naprakész adatokkal segítette a városunkba érkező turistákat.

A Kispatoki Alkotóház nyaranta alkotótáborok, játszóházak helyszíne.

A színházi évad bérletes előadás sorozatai nagy népszerűségnek örvendtek a város és a környező települések lakóinak körében. A színház – és kamaraterem gyakran adott otthont neves előadók műsorainak.

Az intézményben működik a Bodrog Néptáncgyűttes és A Művelődés Háza Kamarakórusa.

2018. évben a 35 éves születésnapját ünneplő A Művelődés Háza felújítási munkái elkezdődtek. A Városi Könyvtár az Eszterházy Károly Egyetem Comenius Campusára, A Művelődés Háza az Újbástya Rendezvénycentrumba, A Mozi pedig Sárospataki Galéria Domján termébe költözik.

Új Bástya rendezvénycentrum:

Fő profilja, rendezvények lebonyolítására is, valamint tárlatoknak ad helyet.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen etnikai konfliktusok nincsenek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Településünkön a helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai közül legjellemzőbb a különböző intézményeknek, szervezeteknek való adományozás.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Sárospatakon működik a Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat. A közte és Sárospatak Város Önkormányzata közötti együttműködés hosszú időre visszanyúló, tartós és intenzív. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat vezetői az Önkormányzat által megtartott ülésekre és az általa szervezett rendezvényekre rendszeresen meghívást kapnak, és a kölcsönösség elve alapján a Nemzetiségi Önkormányzat üléseire és az általa szervezett rendezvényekre is meghívást kapnak az Önkormányzat vezetői, képviselői.

A megoldandó ügyek tekintetében rendszeresen kerül sor személyes egyeztetésekre, ahol a problémák megoldásához konstruktívan állnak hozzá a felek.

A Nemzetiségi Önkormányzat esélyegyenlőségi tevékenysége elsősorban természetesen magával a roma nemzetiséggel kapcsolatos, ezért ha bármely roma polgár megkeresi a Nemzetiségi Önkormányzatot, akkor hatáskörén belül maradván megpróbál a problémára megoldást találni, ha ez nem lehetséges közvetítő szerepet lát el a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv felé.

Általános roma probléma például a lakáskérdés: kevés, a szegénységben élő romáknak megfelelő árfekvésű lakás van Sárospatakon. A Nemzetiségi Önkormányzat vagyonnal nem rendelkezik, ebből kifolyólag lakásállománnyal sem. Ezért ebben az esetben közvetítő szerepet lát el az Önkormányzat felé, mely jelentős bérlakás-állománnyal rendelkezik, melyeket szociális helyzet alapján és piaci alapon is bérbe ad.

A roma nemzetiségen belül vannak kisebb csoportok, akikkel kapcsolatosan többször merül fel megoldandó probléma, ilyenek például a gyerekek. Bennük erősíteni kell az iskolába járás fontosságát, és csökkenteni a hiányzások gyakoriságát, melynek kapcsán a Gondozási Központtal is intenzív a kapcsolata. A gyerekek kapcsán továbbá ezen az éven a Nemzetiségi Önkormányzat elnökhelyettese, Horváth Aladár kezdeményezően lépett fel, hogy drogellenes plakát készüljön családja közreműködésével, mely a város iskoláiban, közintézményeiben kerülne kihelyezésre. Ezt a Nemzetiségi Önkormányzat támogatta.

De intézkedést igényelhetnek még a nőkkel, az idősekkel kapcsolatban felmerülő problémák is.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A sárospataki roma nemzetiség lakhatási problémái	A sárospataki roma nemzetiség lakhatási problémáinak javítása
A sárospataki roma gyerekek iskolai hiányzása	A sárospataki roma gyerekek iskolai hiányzásának csökkentése
A roma nemzetiségnél a viselkedésbeli, illembeli különbségek	A többségi társadalom és a nemzetiség közötti viselkedésbeli különbségek csökkentése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Sárospatakon a védelembe vett 18 év alattiak száma 18-40 fő között mozog. A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma évről-évre nő. Ez pozitívként értékelendő, hiszen a jelzőrendszer fejlődése, az anonim bejelentések számának növekedése miatt, egyre több hátrányos helyzetű gyermek kerül látótérbe, és nem marad látens. (lásd: 4.1.1 számú táblázat)

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	36	47
2013	18	33
2014	36	64
2015	40	99
2016	21	138
2017	35	164

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

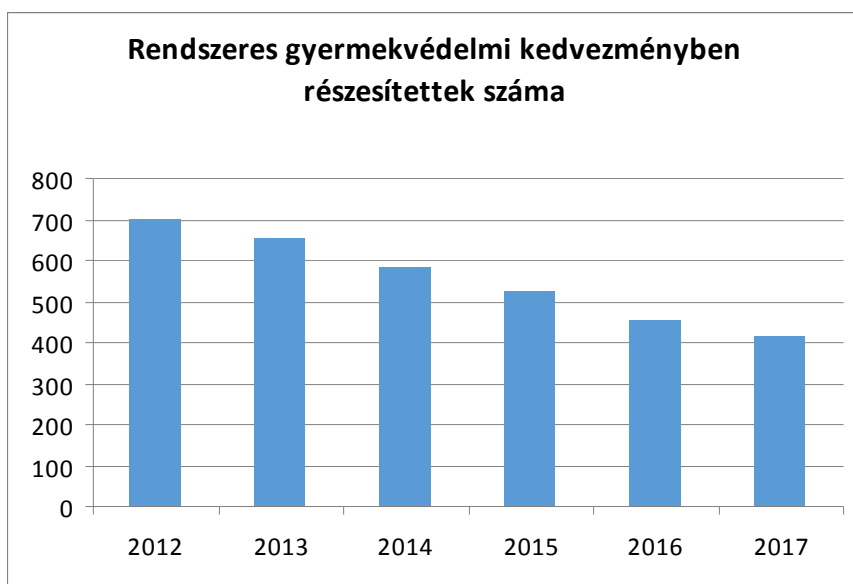
Sárospatak Város Önkormányzata a törvényi előírásnak megfelelően rendszeres gyermekvédelmi juttatásban részesíti azokat, akiknek családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140 %-át (2018. évben 145 %-át), ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy a nagykorúvá vált gyermek esetén, ha megfelel az egyéb feltételeknek, vagy a fentiekbe nem tartozó esetekben annak a gyermeknek, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át (2018. évben 135 %-át) feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg a törvényben meghatározott értéket.

Sárospatakon a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma csökkenő tendenciát mutat, a kedvezőbb makrogazdasági mutatók miatt kevesebben tudják igénybe venni a támogatást (lásd: 4.1.2. számú táblázat)

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	700
2013	656
2014	579
2015	522
2016	455
2017	416

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Sárospatak Város Önkormányzata a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény mellett a Gyvt. előírásainak megfelelően 2015-ig óvodáztatási támogatást is biztosított.

A települési támogatásokról szóló 7/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet 11. § (1) bekezdés c) pontja arról rendelkezik, hogy rendkívüli települési támogatás állapítható meg annak a személynek, akinek a családban nevelkedő gyermek hátrányos helyzete okoz anyagi nehézséget. A Rendelet (5) bekezdése szerint:

„(5) A gyermek rászorultságára tekintettel nyújtott rendkívüli települési támogatás összegét úgy kell megállapítani, hogy igazodjon a támogatott anyagi és szociális helyzetéhez, valamint az adott élethelyzetben tényleges támogatást jelentsen.”

2015. évtől évi 5-10 esetben kértek családban nevelkedő gyermek hátrányos helyzetére való tekintettel rendkívüli települési támogatást.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években:

- ✓ ingyenes étkeztetés óvodában, általános iskolában
- ✓ 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezés
- ✓ ingyenes tankönyv-ellátás
- ✓ szünidei gyermekétkeztetés

A támogatások igénybevevőiről nem rendelkezünk adattal.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Ezzel kapcsolatban nem rendelkezünk adattal.

4.2 Szegregált, teletszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Ezzel kapcsolatban a Család- és Gyermejkölési Szolgálatunk nem rendelkezik adattal.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

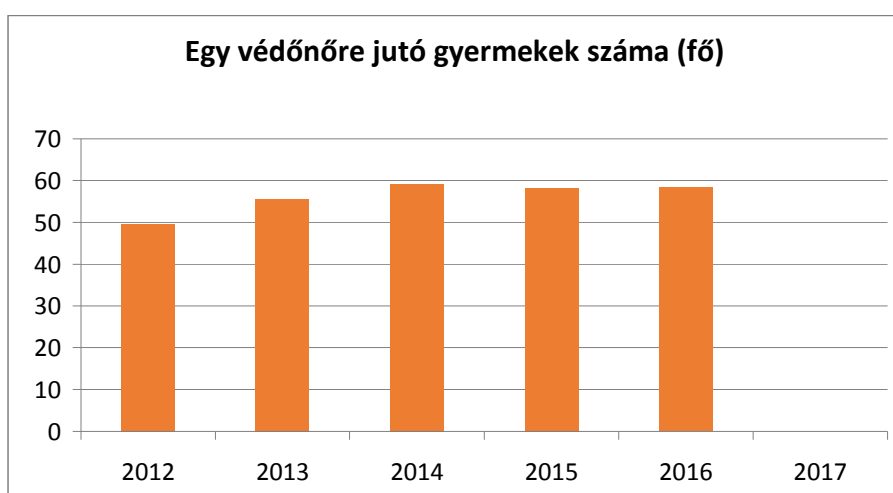
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Településünkön a védőnői szolgálat 7 védőnő alkalmazásával működik. A lakosság részére preventív gondozófeladatokat biztosítanak, emellett terhes tanácsadást, gondozást végeznek. Mivel 2013-ban a betöltött védőnői álláshelyek száma 8 főről 7 főre csökkent, az egy védőnőre jutó gyermekek száma ugrásszerűen megnőtt. (lásd: 4.3.1. számú táblázat)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	8	49,75
2013	7	55,57
2014	7	59,28
2015	7	58,28
2016	7	58,42
2017	7	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Sárospatak Város Önkormányzatával kötött vállalkozási szerződés alapján váltott munkarendben 3 gyermekorvosi szolgálat biztosított a lakosság számára, melyek védőnői szolgálattal közösen gyermek tanácsadást végeznek heti egy-egy alkalommal.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma
2012	0	60404	19076	7	3
2013	0	62724	18902	4	3
2014	1	62375	19304	10	3
2015	3	66223	19401	5	3
2016	1	64554	20362	4	3
2017	1	67255	21075	7	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés (Sárospatak Város Rendelőintézete)

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Településünkön 1 bölcsőde található, a Carolina Óvoda és Bölcsőde. A bölcsődébe beíratott gyermekek száma 2012-től kisebb ingadozásokat mutat, de átlagban 25 fő körüli. 2017. évben férőhelybővítésre került sor, a megnövekedett igények miatt. A szociális szempontból felvett gyerekek száma 1-2 fő (lásd: 4.3.3. számú táblázat)

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	1	25	0	
2013	1	29	0	
2014	1	22	1	
2015	1	24	1	
2016	1	24	2	
2017	1	36	1	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Településünkön családi napközi nem működik. (lásd: 4.3.4. számú táblázat)

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012	22	22	0	0
2013	22	22	0	0
2014	22	22	0	0
2015	24	24	0	0
2016	24	24	0	0
2017	36	36	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

Az önkormányzat által fenntartott óvodába összesen 10 településről járnak gyerekek. Az óvodai férőhelyek száma 275, az óvodai csoportok száma 11, a személyi feltételek megfelelőek. (lásd: 4.4.1. számú táblázat)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai Carolina Óvoda és Bölcsőde (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	0	
Hány településről járnak be a gyermekek	10	
Óvodai férőhelyek száma	275	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	11	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7 ⁰⁰ -17 ⁰⁰	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	3 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	23	
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	23	
Gyógypedagógusok létszáma	0	
Dajka/gondozónő	17	
Kisegítő személyzet	7	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelést-Oktatást Végző Iskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Sárospataki Tagintézménye a város egyetlen olyan intézménye amely speciális ellátási igényű oktatási és fejlesztő tevékenységet folytat. Fogyatékos gyermekek ellátására és fejlesztésére városunkban hiányosak a lehetőségek.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti ellátás látókörében lévő, állapotellátásban és védelembe vett gyermekek és családjaik túlnyomó része a város szegregált területein, Halászhomokon és a romatelepen él. Gondozási folyamatukban a megélhetési nehézségek mellett a problémát a szülők mértéktelen alkoholfogyasztása, a dohányzás és egyéb szenvedélyek okozzák. A mindennapi megélhetés nehézségei felőrlik a szülőket. A család ténylegesen nem tudja felhasználni a kapott jövedelmeket. Hitelt hitelre halmoznak, megélhetésük egyre nehezebb, életük kilátástalanná válik. Gyakran tapasztalható jelenség a szülő nemtörődömsége. A szülők elhanyagolják környezetüket. Maguk és gyermekeik tisztálkodását sem helyezik előtérbe. Ezek a hiányosságok, a higiénés ápolatlanság következtében kialakuló fertőző betegségek (elsősorban fejtetvesség) gyakori előfordulása jellemző a telepi családoknál. A család szétesése és a problémák sorozata a szülő-gyermek kapcsolat romlásához vezet. Családjából menekül a biológiailag már érett, egyébként tudatlan, tájékozatlan kamasz leánygyermek, fiú. Fiatalkoruk ellenére párkapcsolatot létesítenek, korán felelőtlenül gyermeket vállalnak, és a nehézségek számukra újra ismétlődnek: lakhatási nehézségek, a több generáció együttéléséből fakadó viták, nem megfelelő gyermeknevelési minták, nem megfelelő csecsemő és gyermekgondozás. Korai felelősség, illetve annak hiánya.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- ✓ az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- ✓ a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat,
- ✓ a köznevelési intézmények,
- ✓ a rendőrség,
- ✓ a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok.

Az előzőekben felsorolt intézmények és személyek kötelesek

- ✓ jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,
- ✓ hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

Ezek a személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni. A vizsgált időszakban egyre több magánszemély él a jelzési jogával anonim jelleggel a gyámhivatal és a család- és gyermekjóléti szolgálat felé, ha veszélyeztető magatartást tapasztal.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Városunk egyetlen krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatása a Gondozási Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat. A 80 km-re lévő megyeszékhelyen található Gyermekvédelmi Központ nyújt ideiglenes ellátást a gyermekek számára.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A gyermekek számára szabadidős és szünidei programok szervezésében településünkön kiemelkedő a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Művelődés Háza és Könyvtára.

A Művelődés Háza és Könyvtára különböző kézműves foglalkozásokat, játszóházakat szervez.

Az általános iskolákban a gyerekek számos szakkör lehetőség közül választhatnak.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfé, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekétkeztetést településünkön a Sárospataki Köszolgáltatási Nonprofit Kft. biztosítja.

A Gyvt. alapján 2016. január 1-jétől a települési önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatként biztosítják a szünidei gyermekétkeztetést a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére 5 hónapos kortól 18 éves korig, az intézményi jogviszonnyal nem rendelkező gyermekek illetve az intézményi jogviszonnyal rendelkező gyermek részére az intézmény zárva tartásának idejére.

Sárospatak városban szünidei gyermekétkeztetésben részesülő gyermekek száma az alábbiak szerint alakult:

Szünidei gyermekétkeztetés	tavaszi	nyári	ősz	téli
2016. év	33 fő	60 fő	26 fő	39 fő
2017. év	41 fő	62 fő	24 fő	34 fő

Az ingyenes tankönyv ellátásban részesülők számáról nincs adatunk.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nincs értékelhető információ.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Pozitív diszkrimináció érvényesül a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett szabadidős programok szervezése során, melyeken elsősorban hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek vesznek részt.

Fentiek mellett településünkön az Árpád Vezér Gimnáziumban működik az Arany János Tehetséggondozó Program, amely programba jelölhető minden 5000 fő alatti kistélepülésen, tanyán élő, tehetséges, szociálisan rászoruló, nyolcadik osztályos tanulójának, akinek anyagi helyzete, családi háttere vagy más, tőle független ok nem teszi lehetővé gimnáziumi továbbtanulását. Az önkormányzatoktól olyan tanulók jelölését várják, akikről tanáraik úgy gondolják, hogy a megfelelő körülmények biztosításával, gondoskodó segítséggel a jelenleginél jobb, kiemelkedő teljesítményre, neves gimnázium és felsőoktatási intézmény elvégzésére képesek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Településünkön a 3-6 éves gyermekek száma 2012. évi 417 főről 2016-ra 386 főre csökkent. Az óvodai gyermekcsoportok száma, az óvodai férőhelyek száma, az óvodai feladat-ellátási helyek száma nőtt. Az

óvodába beírt gyermekek száma a 2012. évi 367 főről 2016-ra 337 főre csökkent. Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma 0. (lásd: 4.4.3. számú táblázat)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2012	417	14	390	2	367	0
2013	408	14	390	2	343	0
2014	413	15	438	3	349	0
2015	396	15	423	3	345	0
2016	386	15	423	3	337	0
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

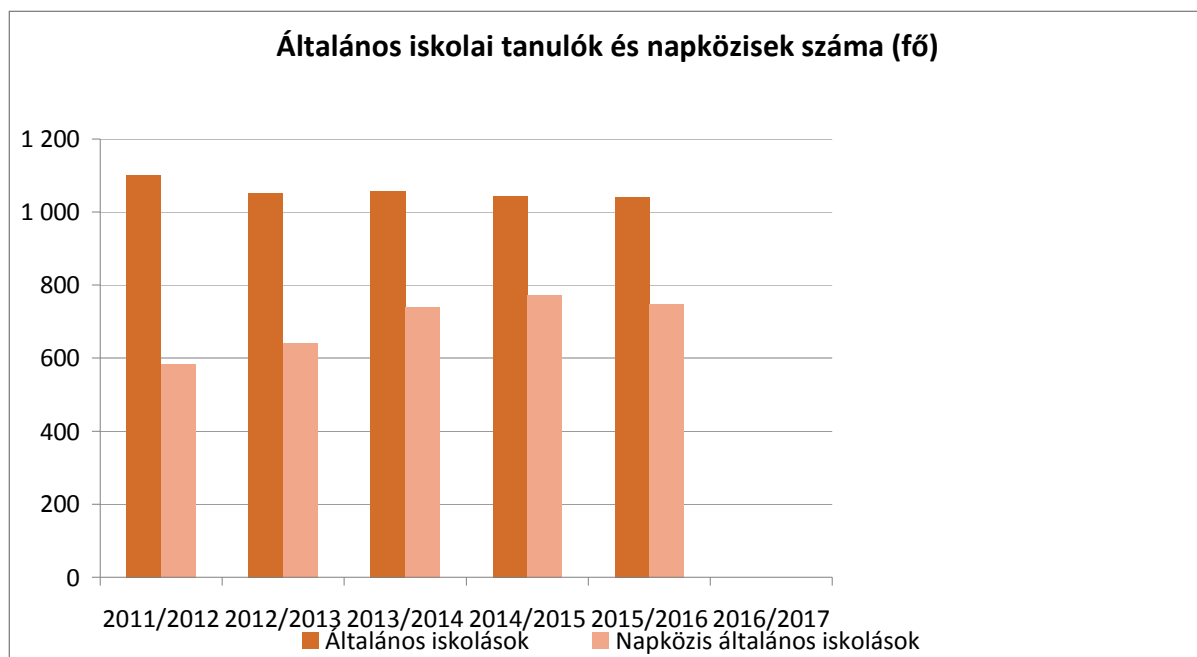
Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Településünkön az általános iskolások száma csökkenő tendenciát mutat, a 2011/2012-es tanévben 1103 fő, a 2012/2013-as tanévben már csak 1043 fő. A napközis tanulók száma, aránya viszont növekvő tendenciát mutat, biztosítva a tanulók délutáni felügyeletét. (lásd: 4.4.7. számú táblázat)

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	514	589	1 103	583	52,9%
2012/2013	487	564	1 051	642	61,1%
2013/2014	486	571	1 057	741	70,1%
2014/2015	496	548	1 044	771	73,9%
2015/2016	484	559	1 043	747	71,6%
2016/2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

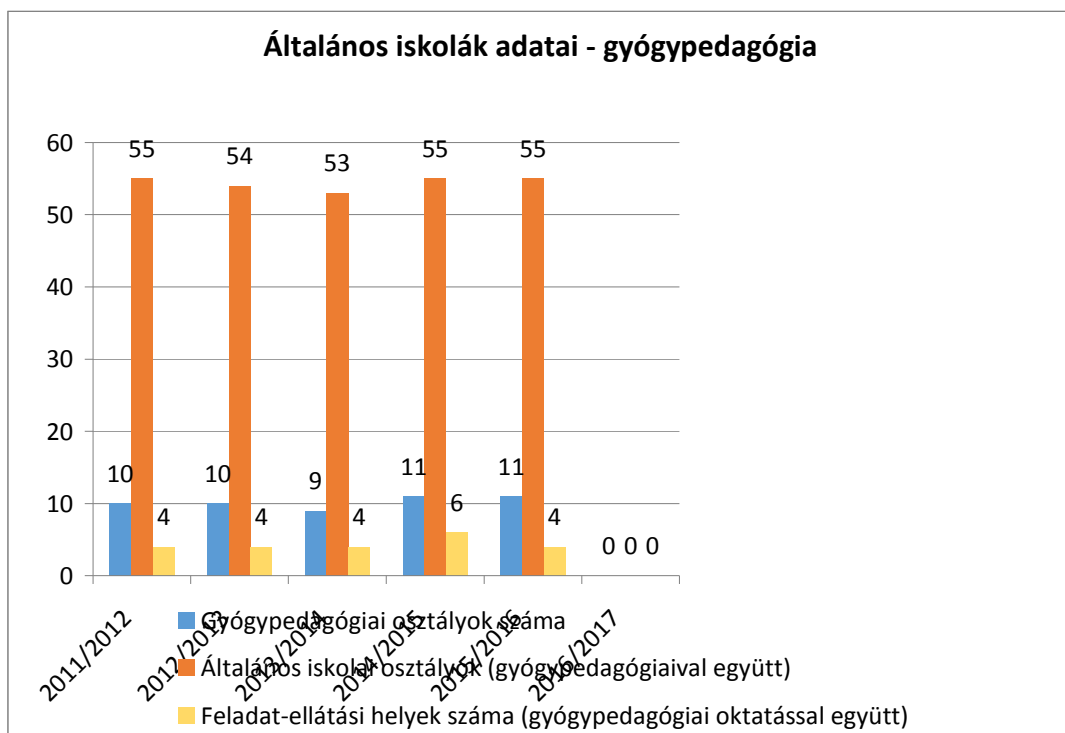

Az általános iskolai osztályok száma a vizsgált időszakban 53-55. Általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban 9-11. Az általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (a 2014/2015 tanév kivételével) 4. (lásd: 4.4.8. számú táblázat)

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	10	55	4
2012/2013	10	54	4
2013/2014	9	53	4
2014/2015	11	55	6
2015/2016	11	55	4
2016/2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma a nappali rendszerű oktatásban csökkenő tendenciát mutat, a 2010/2011-es tanévben 69 fő, 2011/2012-es tanévben 67 fő, a 2012/2013-as tanévben már csak 58 fő. (lásd: 4.4.12. számú táblázat)

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	203
2012/2013	219
2013/2014	209
2014/2015	114
2015/2016	110
2016/2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A Carolina Óvoda és Bölcsődében alkalmazott óvodapedagógusok száma 23 fő, valamennyien rendelkeznek az ehhez szükséges óvodapedagógusi végzettséggel. Gyógypedagógus van az óvodában. Az óvodapedagógusok munkáját segíti a 17 fő dajka/gondozónő és 7 fő kisegítő személyzet.

Az iskolák valamennyi dolgozója, munkakörének megfelelő képesítéssel rendelkezik. A szakember-gárda jó, a szülők körében elismert.

A gyermekek fejlesztésében a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat, illetve a Pedagógiai Szakszolgálat is részt vesz.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Nincs releváns adat.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nincs releváns adat.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nincs releváns adat.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekek hátrányos helyzete, veszélyeztetettsége	A gyermekek hátrányos helyzetének, veszélyeztetettségének enyhítése
Továbbtanulási, pályorientációs nehézségek	Továbbtanulási, pályorientációs esélyegyenlőség megteremtése
Nem megfelelő mentálhigiénés állapot és életkörülmények	A gyermekek mentálhigiénés állapotának és életkörülményeiknek a javítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagy mértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk, amelynek fontos befolyásoló tényezője a gyermeknevelés. Míg a férfiak körében a gyermeknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké, a gyermeknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyereket egyedül nevelő nők inkább kívánnak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés keretei szerint. A nők között magasabb az alkalmazottak aránya, a férfiak viszont gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként (egyéni vállalkozók, társas vállalkozások dolgozó tulajdonosai).

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Sárospatakon a munkavállalási korúakat tekintve, a 2012 és 2017 közötti időszakban a férfiak és nők száma közel azonos.

A munkanélküliek számát elemezve láthatjuk, hogy a férfiak aránya a vizsgált időszakban nagyobb volt a munkavállalási korúak számához viszonyítva, mint a nőké.

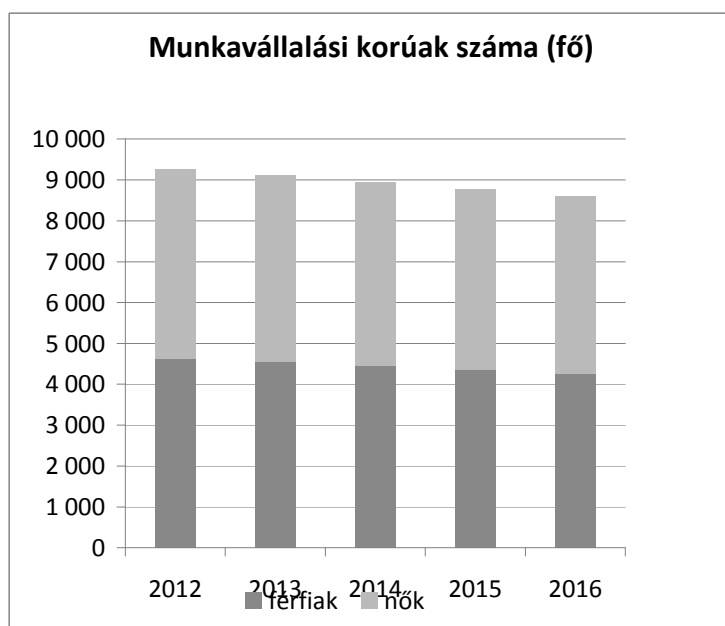
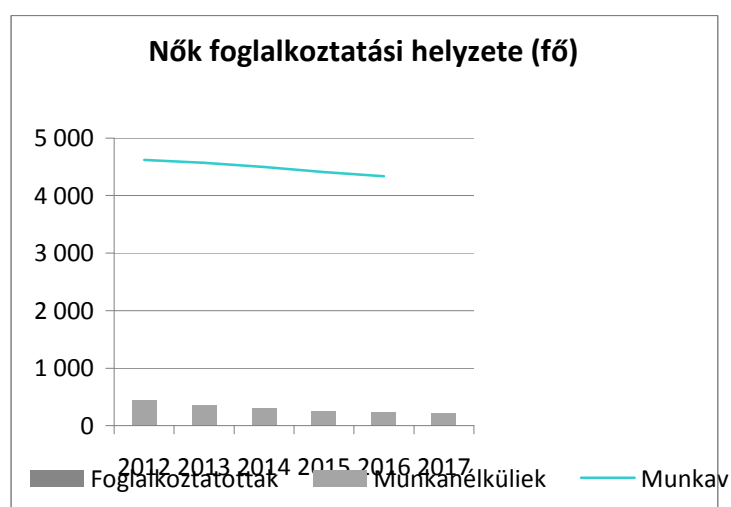
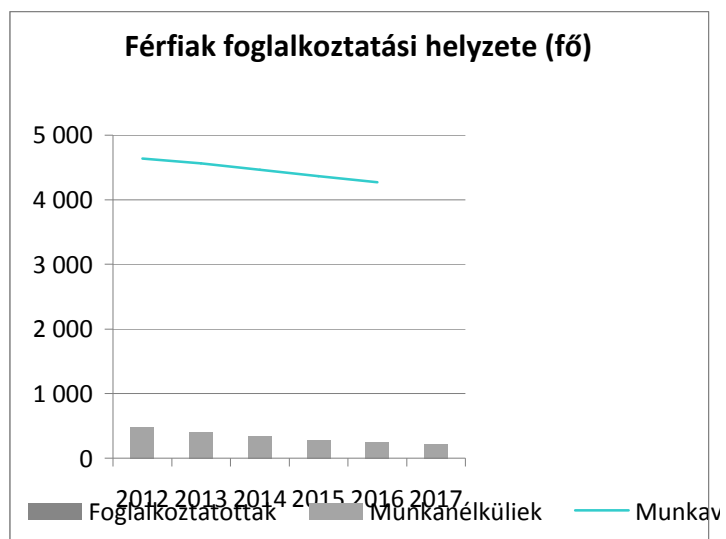
A foglalkoztatottak számára vonatkozóan nem találtunk adatot, a Foglalkoztatási Osztály sem tudott segítségünkre lenni (lásd 5.1.1. számú táblázat).

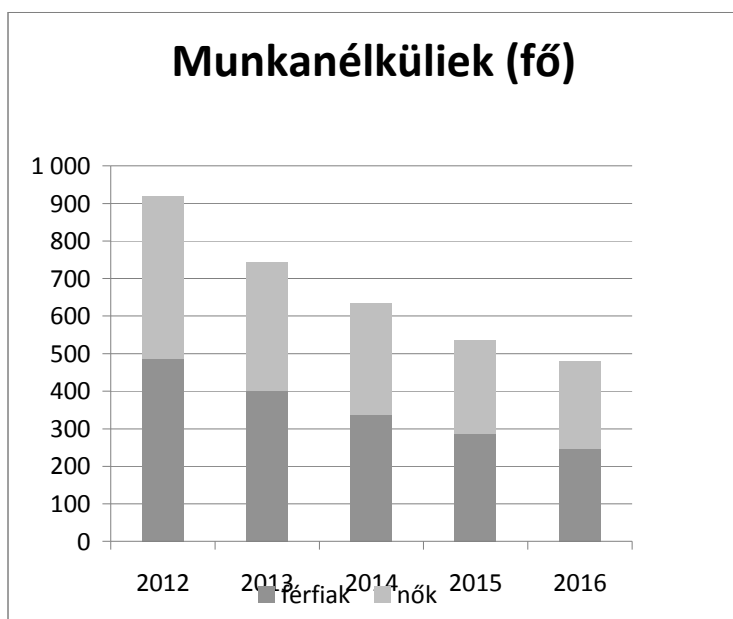
A vizsgált időszakban a Kormány célja a családtámogatási politikájával, a gyermekvállalás ösztönzése, a család és a munka összeegyeztetésének támogatása. Feltételezzük, hogy a kedvező politikai környezet miatt nő a gyermekvállalási kedv, többen veszik igénybe a támogatásokat, így több az inaktív nő, mint férfi.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	4 636	4 623	n.a.	n.a.	486	433
2013	4 563	4 570	n.a.	n.a.	400	343
2014	4 462	4 497	n.a.	n.a.	339	296
2015	4 366	4 411	n.a.	n.a.	286	250
2016	4 273	4 337	n.a.	n.a.	247	234
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	218	214

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Országos adatok szerint a foglalkoztatást segítő és képzési programok elősegítik a munkavállalás esélyét.

Sárospatakon a Foglalkoztatási Osztály különböző tanfolyamokat indítani, melyek elsősorban szakmászító képzések. Vannak kifejezetten a nők munkaerő-piaci elhelyezkedését segítő képzések is. Ilyen volt például a mezőgazdasági gazdaasszony, falusi vendéglátó, az óvodai dajka, kozmetikus, kézápoló és műköröm építő tanfolyam is. A képzések sikeres elvégzését követően az elhelyezkedés a szakmától és a gyakorlati kiszervezéstől is függ, nagyobb eséllyel sikerül elhelyezkedniük, ha a képzés során szakmai gyakorlaton vesznek részt.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezési és foglalkoztatási lehetőségei településünkön nagyon csekély. A foglalkoztatási lehetőségek a közmunka programok által nyújtott formákban merülnek ki. Sárospatakon közfoglalkoztatotti munkaviszonnyal rendelkezők részére tanfolyamokat szerveznek, melyek közül – például virágkötő, konyhai kiségitő – kimondottan a nők munkaerő-piaci esélyeit hivatottak emelni. A képzéseken a nők, férfiak részvételi aránya 50-50 %.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs ilyen típusú adat.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

A nők számára elérhető munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások hiányosak. Városunkban családi napközi nem működik. Közintézményekben nem élnek a rugalmas munkaidő rendszerrel, nem alkalmaznak és nem vezetnek be családbarát munkahelyi megoldásokat.

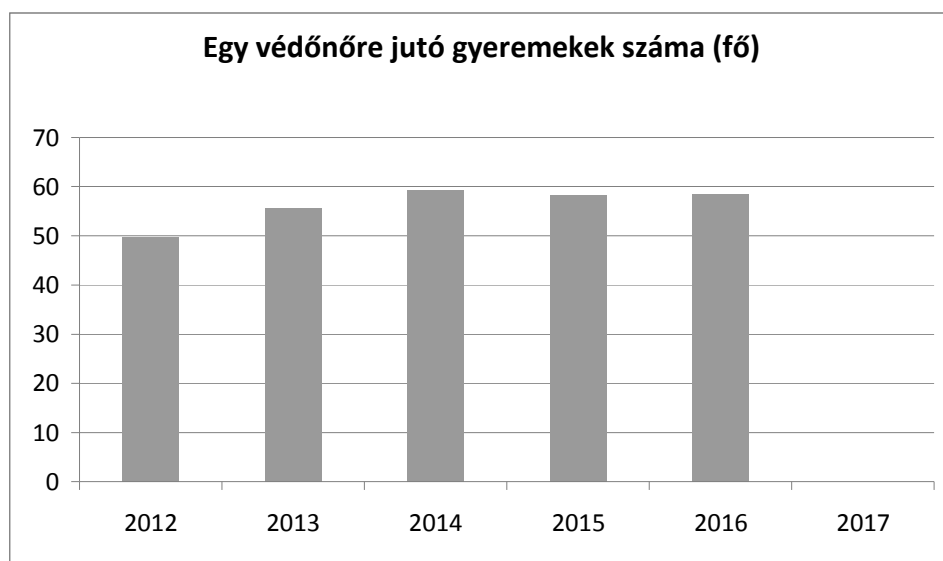
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat tevékenységi körében realizálódik elsősorban. Városunkban a védőnők száma 2013-tól 7 fő, az átlagos gyermekszám védőnőnként 58 fő körül mozog. (lásd: 5.3. számú táblázat)

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	8	398	50
2013	7	389	56
2014	7	415	59
2015	7	408	58
2016	7	409	58
2017	7	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak a városban a védőnők.

Családtervezéssel kapcsolatban a serdülő korban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, több alkalommal is szerveznek ilyen jellegű oktatást.

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban a szülésfelkészítő tanfolyam keretében, egyéni beszélgetések, látogatások alkalmával, kezdve a szüléstől, szoptatástól a tápláláson gyereknevelésen át.

A családi életre, a szülői szerepekre való felkészítés hiánya jelentkezik fokozott mértékben a marginalizálódott családok esetében. A tudatos családtervezés hiánya, nevelésbeli hiányosságok mutatkoznak a veszélyeztetett családok esetében, ilyenek a korai gyermekáldás, megfelelő szexuális felvilágosítás hiánya.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Nem meghatározó a nőket érő erőszak, családon belüli erőszak száma városunkban. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Rendőrség együttműködését példázza, hogy a hatósági kimenetelt a jelzést követően segítő családgondozó munkatárs megkeresése követi, melynek általában visszatartó hatása van problémás családokban.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Településünkön évek óta probléma a válsághelyzetben lévő anyák átmeneti elhelyezése. Városunkban nincs nők, anyák és gyermekeik számára, akár csak rövid ideig tartó, átmeneti elhelyezés lehetőségét biztosító intézmény, szállás.

Anyák elhelyezésére legközelebb 30 km-re, míg gyermekek elhelyezésére 80 km-re, a megyeszékhelyen van lehetőség a településünkhöz legközelebb.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Városunkban egy női képviselő, kevés a nők szerepe a helyi közéletben. Az önkormányzatban a női esélyegyenlőség még nem kapott fórumot. A nemek esélyegyenlőségével kapcsolatban nem állnak rendelkezésre széles körben feltárt városi adatok.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Ilyen típusú kezdeményezésekről városunkban nincsenek információk.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nők nincsenek tisztába az őket érintő munkajogi, foglalkoztatási szabályokkal	Nők felvilágosítása szociális támogatásról, munkajogi ügyekről
A kisgyermekes anyák munkaerő-piaci - reintegrációja nehéz	Részmunkaidőben, GYES-ről, GYED-ről visszatérő nők foglalkoztatásának segítése
A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetése nehézségeket okoz	Családbarát munkahelyek kialakítása, teremtése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	2 056	1 585	129,72%
2013	2 097	1 562	134,25%
2014	2 159	1 558	138,58%
2015	2 253	1 548	145,54%
2016	2 337	1 528	152,95%
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

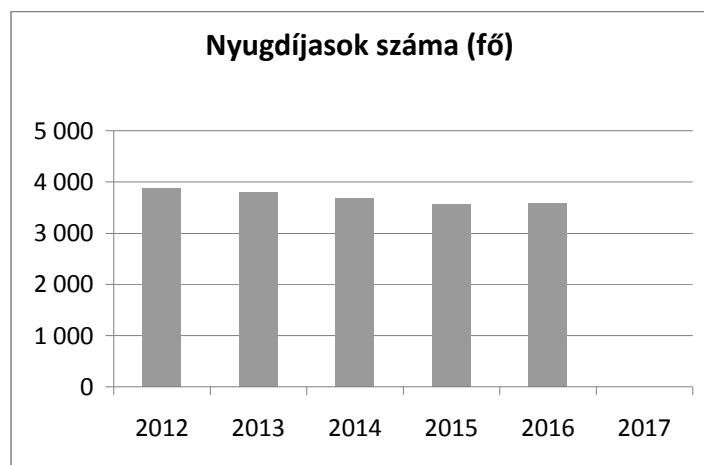
Sárospatak város hátrányos helyzetű település, amelynek következtében jellemző a fiatalok tömeges elvándorlása, melynek oka a jobb megélhetés és a kedvezőbb munkalehetőségek megteremtése. Emiatt az idősök száma évről évre nő, az öregedési index százaléka egyre magasabb. A 65 év feletti lakosok között – a 2016. évi adatokat alapul véve – 62 %-38 % a nők és férfiak aránya. 2016-ban a 2 337 fő 65 év feletti állandó lakosból 1458 fő volt a nő és 879 fő a férfi.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma 2012 óta 3 878 főről 2016-ra 3 579 főre csökkent. Ennek egyik oka a nyugdíj korhatár emelése. A nyugdíjasok között a nők száma magasabb, mint a férfiaké. (lásd 6.1.1. számú táblázat)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	1 526	2 352	3 878
2013	1 478	2 317	3 795
2014	1 409	2 268	3 677
2015	1 351	2 209	3 560
2016	1 366	2 213	3 579
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

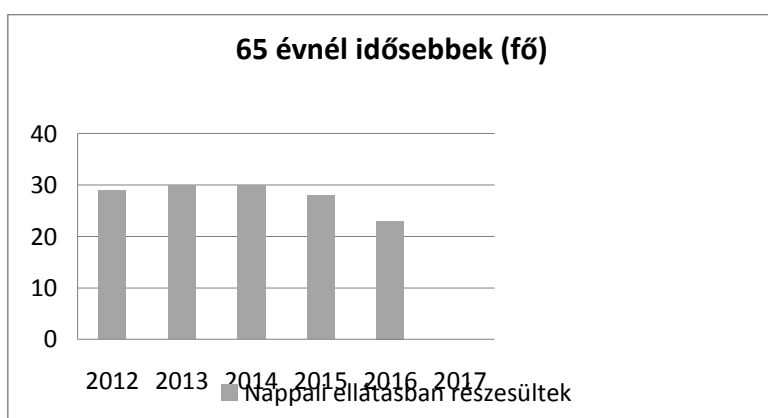

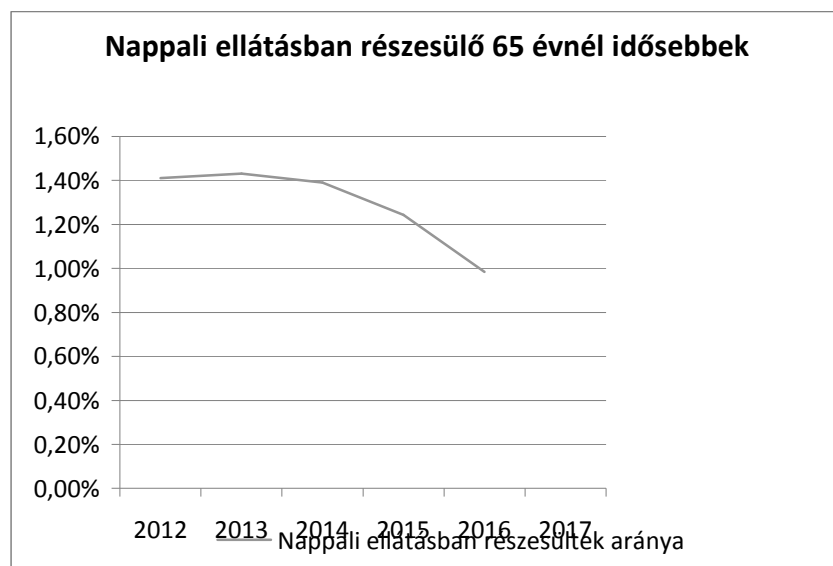
A magukra maradt idős szülők, hozzátartozók a szűk család gondoskodása helyett egyre gyakrabban veszik igénybe a Gondozási Központ különböző szociális alapszolgáltatásait. A 65 év feletti lakosság száma 2012 óta 2056 főről 2016-ra 2237 főre emelkedett. A nappali ellátásban részesülő időskorúak száma 23-30 fő, ~1% (lásd 6.3.1. számú táblázat)

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	2 056	29	1,41%
2013	2 097	30	1,43%
2014	2 159	30	1,39%
2015	2 253	28	1,24%
2016	2 337	23	0,98%
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

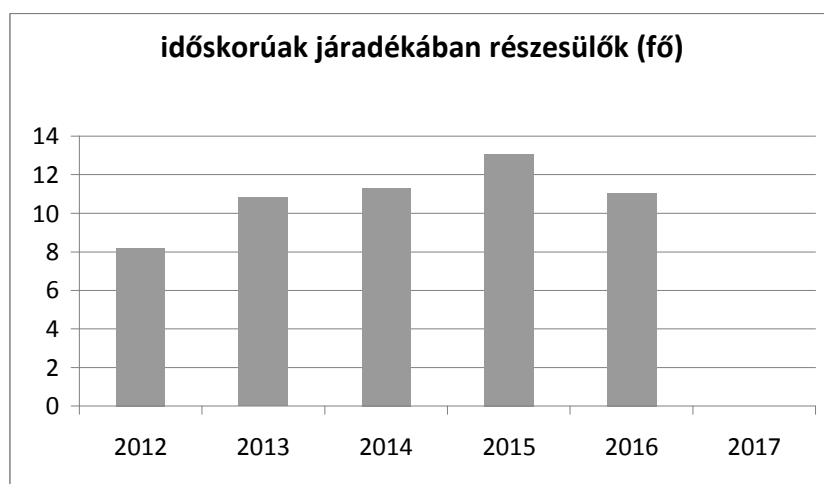
Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás

Sárospatakon időskorúak járadékában részesülők száma 8-13 fő között mozog. (lásd 6.3.2. számú táblázat)

**6.3.2. számú táblázat - Időskorúak
járadékában részesítettek átlagos száma**

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	8
2013	11
2014	11
2015	13
2016	11
2017	

Forrás: TelR, KSH Tstar

Jellemző az idősekre az elmagányosodás, az izolálódás. Egyre több az olyan egyedül élő idős ember a városban, akinek szinte semmilyen rokon kapcsolata nincs. Jellemző továbbá az idősek rossz egészségi állapota és elégtelen anyagi helyzete. Ezek mind további szociális ellátásokat tesznek szükségessé.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Sárospatakon a regisztrált munkanélküliek száma 2016-ban 481 fő volt, amely a 2008-as adatokhoz (897 fő) képest jelentős mértékű csökkenést mutat. Ebből az 55 éven felüliek száma 107 fő. A tartós munkanélküliek száma 2016-ban 194 fő, ezen belül nincs adatunk az 55 év feletti tartós munkanélküliek számát illetően.

Az idősebb korosztályra (65 év felett) térségünkben nem jellemző az aktív foglalkoztatottság, melynek több oka valószínűsíthető:

- ✓ öregségi nyugdíjban részesülnek, amely mellett munkát csak kedvezőtlen feltételekkel vállalhatnak.
- ✓ rossz egészségi állapotuk miatt nem tudnak munkát vállalni (pl. testi és szellemi képességcsökkenés miatt).
- ✓ nem érzik szükségét a munkavállalásnak (elegendő jövedelemmel rendelkeznek), illetve beosztással elegendőnek ítélik meg jövedelmüket.
- ✓ nem találhatnak jelenlegi helyzetüknek megfelelő munkakört.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Sárospatakon az utóbbi időben egyre nagyobb hangsúlyt kap a tevékeny és aktív időskor. Ennek megfelelően önkormányzati kezdeményezések és spontán szerveződések egyaránt lehetőséget biztosítanak arra, hogy azok az idősek, akik egészségi és szellemi állapotuknak megfelelően igénylik a társas kapcsolatokat, a szellemi és fizikai foglalkoztatottságot, valamint önmaguk kibontakoztatását, megtehessek azt. Ennek megfelelően 2009-ben pályázat keretein belül az önkormányzat által működtetett idősek klubja teljes körű felújítást és akadálymentesítést kapott, ahol a 30 fő klubtag most már teljes biztonsággal töltheti el mindennapjait. Ezen kívül jellemző a városra, hogy az aktív idős emberek saját maguk szerveznek érdeklődési köreiknek megfelelő programokat, klubokat, melynek helyszínt a város művelődési intézménye biztosít. (pl. kézimunka szakkör, népdalkör stb.) Az aktív foglalkoztatásnál fontos szempont és cél, hogy az érintett célcsoporthoz időben eljussanak az információk az egyes rendezvényekről és lehetőségekről. Az önkormányzat a fürdő üzemeltetésével ezen belül a nyugdíjasok számára biztosított kedvezményes belépőjeggyel, hozzájárul az idős emberek mozgásának és fizikai erőnlétének fokozásához, az állóképességük megtartásához. Külön figyelmet fordít a 70 éven felüliekre. *A települési támogatásokról szóló 7/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet 12/A. § alapján:*

„(1) Kérelemre időskorúak fürdőbérlet támogatása állapítható meg annak a Sárospatak Város közigazgatási területén életvitelszerűen élő és állandó bejelentett lakóhellyel rendelkező személynek, aki a 70. életévét betöltötte.

(2) A támogatással a kérelmező a Végardó Fürdőbe 30 alkalomra szóló bérletre (a továbbiakban bérlet) jogosult, mely bérletet a támogatást odaítélő határozattal egyidejűleg kap kézhez.

(3) A támogatás ugyanazon kérelmező részére évente egy alkalommal állapítható meg.

(4) A bérlet más személy részére nem ruházható át és felhasználása tárgyéven lehetséges.”

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Mivel a Sárospatakon élő idős emberekre kevésbé jellemző az aktív munkavállalás a fentebb említett okok miatt, így kevesebb lehetőség nyílik esetükben a hátrányos megkülönböztetésre. Azonban egy-két tipikus hátránybeli megkülönböztetést fel lehet sorolni, ami jellemző:

- ✓ az idős emberek nem bírják a hosszú távú munkatempót

- ✓ lassabban dolgoznak fiatalabb társaiknál
- ✓ sokszor jellemző a feledékenység és a koncentrációkészség hiánya
- ✓ a tartós munkanélküli nem tud zökkenőmentesen visszailleszkedni a munka világába

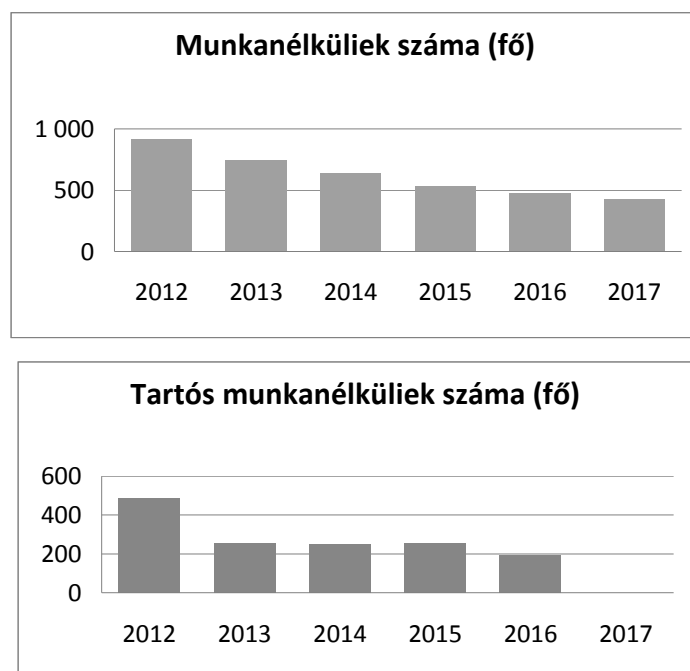
Kevésbé veszi figyelembe idősebb emberek esetében a munkáltató, hogy megfelelően alkalmazkodik, vágyik a fejlődésre, a tanulásra és fogékony az új dolgokra.

A regisztrált munkanélküliek számán belül az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya a vizsgált időszakban évről- évre nő. A tartós munkanélküliek számán belül nincs adatunk az 55 év feletti tartós munkanélküliek számát illetően.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma ?	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	919	105	11%	487	n.a.	0%
2013	743	106	14%	256	n.a.	0%
2014	634	99	16%	250	n.a.	0%
2015	536	112	21%	256	n.a.	0%
2016	481	107	22%	194	n.a.	0%
2017	432	97	22%	0	n.a.	

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

Sok esetben maga az életkor is hátrányos megkülönböztetést jelent.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Sárospatakon az önkormányzat által működtetett Gondozási Központ intézménye biztosítja a személyes gondoskodás körébe tartozó (időseket érintő) szociális alapszolgáltatásokat:

- ✓ szociális étkeztetés 235 főnek

- ✓ házi segítségnyújtás 64 főnek
- ✓ idősök nappali ellátása 22 főnek

Emellett a városban egyházi fenntartó is működtet szociális alapellátáson belül házi segítségnyújtást. A megyei fenntartásban működő Idősek és Fogyatékosok Otthona, 90 idős személynek biztosít tartós bentlakásos intézményi elhelyezést. Épülete önkormányzati épület, amelynek - TOP pályázatnak köszönhetően – az energetikai korszerűsítése 2017-2018. években megvalósult.

A helyi közszolgáltatások terén az idősökkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a város minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Településünkön a szolgáltatások köre rendkívül színes képet mutat. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít. Támogatja a szociális étkeztetés és házi segítségnyújtás térítési díját.

Az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést segíti elő a Járóbeteg Szakellátó Központ megléte, amely akadálymentességével teljes körű információnyújtással segíti elő az idős beteg emberek kiszolgálását.

Városi szinten elmondható, hogy sok idős ember él a számára biztosított szolgáltatásokkal, melyekhez elegendő információval rendelkeznek, ezáltal mindenki megtalálja a szükségleteinek megfelelő ellátási formát és megkapja a szükséges segítséget.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Sárospatak Város Önkormányzata célul tűzte ki, hogy a város kertvárosi részei is hasonló ütemben fejlődjenek, mint a városközpont. Ennek megfelelően a kieső városrészekben is biztosítja a kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést (játsszótérek, faluházak, szabadtéri rendezvények, falunapok rendezése által), ahol családok, gyerekek, nagyszülők egyaránt kellemesen tölthetik el szabadidejüket, illetve hozzájutnak a kulturális javakhoz.

A város főtere, amely számos rendezvény helyszíne, a kultúrát hivatott bevinni az emberek életébe.

2018. évben a 35 éves születésnapját ünneplő A Művelődés Háza felújítási munkái elkezdődtek, de a vizsgált időszakban az épületben működött a mozi, mely heti rendszerességgel biztosított különböző korosztálynak különböző témájú filmeket, de itt működtek a nyugdíjasklubok és egyéb rendezvények kerültek megtartásra (pl. színházi és egyéb előadások nyugdíjas kedvezménnyel). Szintén a Művelődés Háza adott otthont a városi könyvtárnak is, ahol az idősebb korosztály is megtalálta a számára érdekes olvasnivalót.

A városban a muzeális intézmények száma 4, a közművelődési intézmények száma évről-évre nő. (lásd: 6.4.1. sz. táblázat)

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	71 765	4	7
2013	1	69 348	4	8
2014	1	69 439	4	11
2015	1	69 221	4	12
2016	1	66 049	4	14
2017	1	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TEIR

c) idősök informatikai jártassága

Sárospatak hátrányos helyzetéből adódóan az idősök körében a számítógépet és Internetet használni tudók, illetve a számítógép és Internet kapcsolattal rendelkezők aránya nagyon alacsony. Leginkább a többgenerációs családban élőkre jellemző, hogy számítógéppel rendelkeznek, de itt sem biztos, hogy az idős ember aktív számítógép használó. Nem tartják fontosnak a számítógép megismerését és használatát, ezért nem is szívesen próbálkoznak az ismeretszerzéssel. Az aktív időskort élők esetében jellemző a számítógép szélesebb körű használata. Fontos lenne az idős emberek informatikai jártassága, hiszen a szellemi aktivitás idős korban segít megelőzni bizonyos mentális betegségek kialakulását és a szellemi leépülést. A vizsgált időszakban a számítógép használatának idősök által történő megismeréséhez hozzájárult a Művelődés Háza azáltal, hogy tanfolyamokat hirdetett idősök számára „Kattints Rá, Nagyi!” címmel. Ezeken a tanfolyamokon szép számmal vettek részt az idősebb korosztályból nagymamák és nagypapák.

A városban kevés azon helyek száma, ahová a számítógéppel nem rendelkező idős ember a szabadidejében be tud ülni pár órára.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Sárospatak Város Önkormányzata különös gondot fordít a fizikai, a kulturális környezet megteremtésére, a megfelelő lakhatási körülményekre, a szociális és egészségügyi ellátásokra és az esélyegyenlőséget biztosító feltételek megteremtésére, javítására. Ennek példái:

Piac rekonstrukció:

Az idős emberek különösen szívesen járnak a piacra, ahol a vásárláson kívül beszélgetnek, régi ismerősökkel találkoznak, ezáltal enyhül a magányosságuk.

Bűnmegelőzés:

Sajnos a városban élő idős embereket előszeretettel látogatják meg csalók, akik trükkös módszerekkel behízelgik magukat a többnyire egyedül élő idős emberek lakásába és ott csalással, vagy jóhiszeműség által elveszik anyagi javaikat. Nem elegendő azon intézkedések száma, amelyek azt hangsúlyozzák, hogy idegent ne vagy csak nagy körültekintéssel engedjenek otthonukba. Fontosnak tartjuk több tájékoztató előadás, fórum megszervezését, ahol az idős emberek tájékoztatást kaphatnak a rájuk leselkedő veszélyről.

Magány problémája:

Az idős emberek nagy része magányos, egyedül él, ezáltal bezárkózik, nem keresi más emberek társaságát, ebből kifolyólag kimarad a közösség életéből, a társasági életből, mely sem szellemi, sem fizikai állapotának nem kedvez. Fontosnak tartjuk, hogy minden idős emberhez eljussanak azon információk, amelyek által mindenki megkaphatja a számára szükséges és fontos ellátási formákat. Ennek érdekében a Gondozási Központ dolgozói igyekeznek minden idős sárospataki lakossal kapcsolatba kerülni, akkor is, ha ő éppen nem részesül egy ellátási formában sem. Ezáltal lehetőség nyílik arra, hogy feltérképezzék az egyedül, vagy családban élő idősök anyagi, lakhatási, egészségügyi és egyéb problémáit. Ennek megfelelően pedig meg tudják tenni a szükséges lépéseket a probléma további kezelése érdekében.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzet, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A városban magas az idők aránya. Az összlakosság több mint 16 %-a (a 2011-es népszámlálás adatai szerint) 65 éven felüli.	Az idők életminőségének javítása
A városban az időskorúak ellen csalással elkövetett bűncselekmények jelenléte, ezáltal rossz a célcsoport biztonságérzete.	Áldozatsegítés idős korban, az időskorúak ellen elkövetett bűncselekmények megelőzése.
A városban élő idős emberekre jellemző a mozgásszegény életmód és a nem megfelelő táplálkozás, amely következtében magas a szív és érrendszeri, valamint az emésztési probléma a célcsoporton belül.	Egészségtudatos életmód elősegítése idős korban

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. Kivételt képeznek ez alól a tanköteles korú fogyatékkal élő gyermekek, hiszen a sajátos nevelési igényű gyermekekről pontos adataink vannak, ők integrált oktatásban vesznek részt. A szociális ellátások igénybevevői között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott, hozzávetőleges adattal azonban csak a közgyógyellátásban az időskorúak járadékában súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában részesülőkre vonatkozóan rendelkezünk.

A 2011. évi népszámlálási adatok szerint Magyarországon 456 638 fogyatékos személy él, amely a lakosságnak 4,6 %-a. Ezen belül a mozgáskorlátozottak száma 232 206 fő, amely a népesség 2,34 %-a, az értelmi fogyatékosok és a mentálisan sérültek száma összesen 89 044 fő, a népesség 0,9 %-a, a vakok és gyengén látók összesen 82 484 fő, a népesség 0,82 %-a, a siketek és nagyothallók száma 71 585 fő, a népesség 0,72 %-a.

Hasonlóan a 2011-es népszámlálás országos eredményéhez, a mozgássérültek száma a legmagasabb, mely különösen az idősebb korosztályt érinti, azt követően az értelmileg akadályozottak következnek, majd a látás-, hallássérültek, és az autisták.

Egy 2011-ben, az NRSZH által közzé tett, Magyar Államkincstár nyilvántartása alapján, közel 400 fő fogyatékosággal élő lakik városunkban.

A hozzávetőleges adatok, információk bővíthetők a városban elérhető támogató szolgálat és Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zempléni Térségi Egyesülete által.

A támogató szolgálat térségben végzett felmérése alapján, az alábbi következtetések vonhatók le:

- ✓ A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíjszerű ellátás, járadék, segély.
- ✓ Egyes esetekben az iskolai végzettségük elmarad az egészséges társaikétól, ami tovább rontja megélhetési esélyeiket.
- ✓ A tartós egészségügyi problémákkal, és a fogyatékkal élő emberek, illetve az őket ápoló hozzátartozók munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak.
- ✓ Az ellátórendszer hiányossága miatt, nem férnek hozzá azokhoz az „előnyökhöz”, melyeket a „hátrányaik” kompenzálására alkottak meg a törvényhozók, az önálló, teljes értékű élet biztosítása reményében. Érdekeik érvényesítését többek között gátolja, a teljes akadálymentesítés hiánya, a közlekedés és a kommunikáció terén egyaránt. A települési önkormányzati tulajdonban lévő középületekben elkészült az akadálymentesítés, amely jobbára a fizikai akadálymentesítést helyezte előtérbe.

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A fogyatékkal élőkre vonatkozó kevés adat is azt bizonyítja, hogy még mindig láthatatlan állampolgárok, mely számos előítélet, téves információ alapja lehet. Az előítéletek lebontásában, a fogyatékos személyek megismerésében jelentős szerepe van a médiának, az érdekvédelmi szervezeteiknek, illetve a nekik szolgáltatást nyújtó civil szervezeteknek. Ennek érdekében szorosabb összefogásra, együttműködésre van szükség az önkormányzati és érdekképviseleti és civil szervezetek között.

A megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma 2012-től 2016-ig mind a nők, mind a férfiak esetében csökkenő tendenciát mutat. A nők nagyobb számban részesülnek az ellátásból, mint a férfiak (lásd: 7.1.1. számú táblázat)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2012	273	323
2013	265	310
2014	256	300
2015	234	286
2016	220	259
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

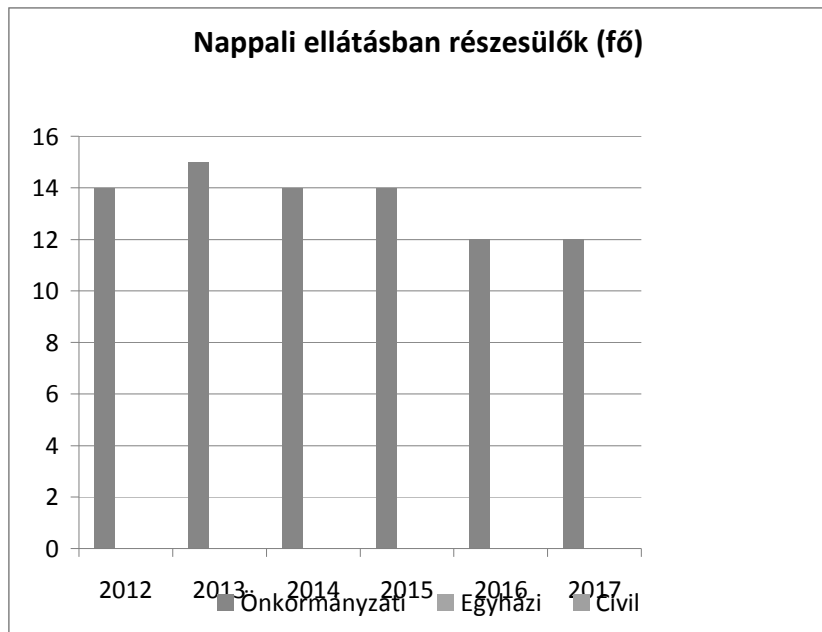

Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma önkormányzati fenntartású intézményben 12-14 fő. Városunkban nincs olyan egyházi, illetve civil fenntartású intézmény, ahol a fogyatékkal élők nappali ellátását biztosítanák. (lásd: 7.1.2. számú táblázat)

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	14		
2013	15		
2014	14		
2015	14		
2016	12		
2017	12		

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Talán a legfontosabb kérdés, a rehabilitáció és munkalehetőség kérdése a fogyatékkal élők számára, amely hosszú évek óta megoldatlan probléma a városban. Fontos lenne, hogy a fogyatékkal élő, fiatal felnőtt korúak valamilyen hasznos elfoglaltságra leljenek, s ne váljanak láthatatlanná az iskola elvégzése után. Jelenleg városunkban a Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zempléni Térségi Egyesülete 100 %-ban védett foglalkoztatás keretén belül foglalkoztatja munkavállalóit.

Önkormányzatunk és intézményei az idevonatkozó törvényi előírásoknak megfelelően, illetve a Grega Kft. is foglalkoztat megváltozott munkaképességű személyeket, mely nem sorolható a fenti kategóriába, illetve nem a fogyatékkal élők munka-rehabilitációs foglalkoztatását jelenti.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs tudomásunk ilyen jellegű problémáról.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Az anyagi támogatások mellett olyan szolgáltatásokra is szüksége a családoknak, amelyek támogatást nyújtanak a fogyatékkal élő gyermek vagy felnőtt gondozásában, fejlesztésében, egészségügyi ellátásában. Ide sorolhatók a szociális alapellátások, kiemelhetők azok a szolgáltatások, melyek a fogyatékkal élők helyzetének javítását, az önálló életvitel megtartását célozza meg, az önkormányzat Gondozási Központja fenntartásában működő támogató szolgáltatás és a fogyatékkal élők nappali intézménye. A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást, a városban működő Idősek és Fogyatékosok Otthona biztosítja, amely 85 fogyatékkal élő személynek nyújt tartós bentlakásos intézményi elhelyezést. Épülete önkormányzati épület, amelynek - TOP pályázatnak köszönhetően – az energetikai korszerűsítése 2018. évben megvalósult.

Érdekvédelmi szervezetként, különösen a mozgásukban akadályozottak segítségét koordináló, Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zempléni Térségi Egyesülete munkája kiemelkedő segítséget jelent az arra rászorulóknak.

A fogyatékkal élő gyermekek oktatásában, korai fejlesztésében jelentős szerepet vállal a helyi illetőségű speciális iskola.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékossgal élők pénzbeli ellátásának, illetve az általuk igénybe vehető kedvezmények típusai:

- ✓ fogyatékosági támogatás
- ✓ emelt összegű családi pótlék
- ✓ rokkantsági járadék
- ✓ rokkantsági ellátás
- ✓ rehabilitációs ellátás
- ✓ rehabilitációs járadék
- ✓ árvaellátás rokkantsági alapon
- ✓ baleseti járadék
- ✓ vakok személyi járadéka
- ✓ közlekedési kedvezmény, parkolási igazolvány
- ✓ akadálymentesítési támogatás
- ✓ autótársítási támogatás

Jelenleg a városban nincs olyan ellátás, illetve kedvezmény, amely specifikusan csak Sárospatakon lenne elérhető a célcsoport részére.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A közelmúltban az önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítésre kerültek.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat és fenntartásában működő intézmények, az elmúlt években, pályázati segítséggel akadálymentesítésre kerültek.

A Művelődés Háza felújítási munkálatai 2018-ban megkezdődtek.

Az Új Bástya Rendezvénycentrum, minden igényeket kielégítően megfelel az akadálymentesítés feltételeinek, ahol lehetőség nyílik kisebb tárlatok, rendezvények lebonyolítására a mozgásukban akadályozottak számára is.

A felújított Sportpálya akadálymentesítése megtörtént, így biztosított a mozgássérültek sportprogramokhoz való hozzáférése.

Az Árpád Vezér Gimnázium Tornacsarnokában viszont nem történt meg az akadálymentesítés, így a mozgássérültek sportprogramokhoz történő hozzáférése (pl. kézilabda mérkőzés) nem biztosított.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egyegy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

Az akadálymentesítés követelménye beépítésre került a nem kifejezetten akadálymentesítési célú pályázatokba is, hogy a különböző közszolgáltatásokat nyújtó szervek vezetői szembesüljenek azzal, hogy az ő ügyfélkörükben is vannak, lehetnek fogyatékos emberek. A fentiekben túl pedig minden lehetséges eszközzel küzdeni kell azért, hogy széles körben elterjedté váljon a mainstreaming szemlélete, vagyis az a felfogás, amely alapján az esélyegyenlőségi feladatok megoldása nem egyetlen szerv feladata, hanem természetes, hogy az ehhez kapcsolódó követelményeknek való megfelelés a saját területén mindenkinek a maga feladata és felelőssége.

Ugyancsak elengedhetetlen, hogy alapkövetelménnyé váljon az egyetemes tervezés módszere. Ennek lényege, hogy a használati tárgytól az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttkor, eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen – jelentős idő, energia és pénz ráfordításával – utólag akadálymentesíteni.

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit.

Településünkön tovább kell lépni a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása terén, valamennyi fogyatékos személlyel rendelkező személy számára biztosítva a tájékozódás lehetőségét:

- ✓ A gyengénlátók, színtévesztők számára érzékelhető nagyságban, formában, színben kell elkészíteni a tájékoztatót szolgáló látványelemeket.
- ✓ A vakok számára hanggal, tapintható, letapogatható, megfogható elemekkel kell kiépíteni az információs elemeket.
- ✓ A hallássérültek számára a hangos információkat szöveggel, képekkel, fénnel kell kiegészíteni.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betarttatása nehéz feladat a hatóságok előtt. Azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni e kötelezettségüknek.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az újonnan épült, illetve a közelmúltban felújított utak, járdák, parkok már a fogyatékkal élők számára is, akadálymentesen elérhetőek.

A költségvetéssel összhangban, az utak karbantartásánál, felújításánál figyelembe kívánják venni az akadálymentesítésre vonatkozó előírásokat.

A város területén a helyi közlekedést a Borsod Volán autóbuszai végzik, melynek a gépparkja viszonylag elavult, nem biztosítanak rendszeres akadálymentes közlekedést az arra rászorulóknak.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Támogató Szolgálat

A sárospataki Gondozási Központ intézményi keretein belül. 2007. februárjában kezdte meg működését, az első két évben csak a Sárospatakon, fogyatékkal élők részére volt elérhető.

2009. évtől, már a Sárospataki Járás területén is lehetőség van a szolgáltatás igénybevételére, mely inkább a szállító szolgáltatás területén jelentkező igényeket elégíti ki, az akadálymentesített, 9 személyes autóval. Szállító szolgáltatás keretén belül, elsődlegesen az intézményekbe történő szállításokat végzik, napi rendszerességgel juttatják el az iskolákba a gyerekeket, a nappali intézményekbe, a fiatal, felnőtt korú fogyatékkal élőket, és az időseket az Idősek Klubjába. Alkalmi szállítást erősen behatárolt keretek között tudnak vállalni, az iskolai tanévben, napi egy óra, iskolaszünetben esetleg 2-3 óra szabad kapacitással rendelkezik a szállító szolgálat.

A szolgáltatás személyi segítő kapacitása is erősen behatárolt, hiszen az előírásnak megfelelően, két személyi segítő végzi a személyi segítési feladatokat, az ellátottak igényeihez igazodva. A fogyatékos személy aktív közreműködésével segítséget nyújtanak a személyi (higiénés, életviteli, életfenntartási) szükségleteinek kielégítéséhez, a társadalmi életben való teljes jogú részvételhez.

A Sárospatakon a támogató szolgálat irodájában, bárki számára lehetőség van a szociális információ nyújtás és tanácsadás igénybevételére. Az ellátottak számára, akadályoztatásuk esetén, segítséget nyújtanak, megbízás alapján, az ügyeik vitelében, érdekeik érvényesítésében, a különböző intézményekben, fórumokon.

Fogyatékkal élők nappali intézménye

A térségben egyetlen klasszikus értelemben működő fogyatékkal élők nappali ellátó szolgáltatása a sárospataki Gondozási Központ intézményi keretein belül működik, 2010. április óta. Előző években problémát jelentett, a városban, illetve a térség településein, hogy a fogyatékkal élők napközbeni ellátását nem tudták megoldani a hozzátartozók.

A nappali ellátás keretén belül, 24 férőhellyel nyújt a fogyatékkal élők számára lehetőséget, napi rendszerességgel az intézményi igénybevételre. Jelenleg az átlagos létszám 12 fő, mely főleg autista, halmozottan sérült és értelmileg akadályozott, fiatal felnőtt korú ellátottakat takar. Ellátásukról, fejlesztésükről 3 szakképzett dolgozó gondoskodik. Napi rendszerességgel foglalkozásokat, fejlesztő tevékenységeket végeznek. Az épület teljesen akadálymentesített, étkezővel és három foglalkoztató szobával és a szükséges fejlesztő eszközökkel ellátott.

Sárospataki Idősek és Fogyatékosok Otthona

1972-től a jelenlegi formában működik az intézmény, amikor új épületszárnnyal bővült, így lehetőség nyílt az idősek és fogyatékkal élő lakók külön épületben történő elhelyezésére és gondozására.

Az intézmény a lakóit a megye egész területéről fogadja. Tevékenységi területe a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátás, ápolást, gondozást nyújtó idősek és fogyatékos személyek otthona.

Az időskorúak részlegén 90 fő ellátására, gondozására van lehetőség. A fogyatékkal élők részlegén 85 főt tudnak fogadni, ahol lehetőség nyílik a 18 év feletti súlyos értelmi, illetve halmozottan fogyatékos személyek teljes körű ellátására, ápolására, gondozására fogyatékoságának megfelelő szinten tartó, képességfejlesztő, munkajellegű foglalkoztatására, továbbá sport- és szabadidős tevékenysége végzése.

Borsod- Abaúj -Zemplén Megyei Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Sárospataki Tagintézménye

Sárospataki illetőségű, eltérő tantervű általános iskola, ahol a gyógypedagógiai nevelés-oktatás 1951-ben kezdődött. Tanulásban akadályozott, értelmileg akadályozott, autista és halmozottan fogyatékos gyerekeket fogadnak. Az oktatási feladatokon túl, korai fejlesztő foglalkozásokat biztosítanak a gyermekeknek, továbbá autista csoportot működtetnek. Az iskolához tartozó kollégium 1997-ben kezdte meg működését, ahol az igénybevétel minden tanuló számára ingyenes.

Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zemplén-Térségi egyesülete

Az egyik legrégebben működő szervezet a Mozgáskorlátozottak Egyesülete, 1990 óta végzi közhasznú tevékenységét Zemplén térségében 4 városban és 52 településen. Feladataikat székhelyükön kívül 11 helyi csoport, számos összekötő és önkéntes segítségével látják el. Az egyik legjelentősebb szerepük az érdekképviselés és érdekérvényesítés, iránymutatás az egészségmegőrzés, rehabilitáció, ismeretterjesztés, képzések, állampolgári jogok, valamint az aktív élet területein. Munkájukat annak érdekében végzik, hogy sorstársaink visszatérhessenek, vagy éppen beilleszkedhessenek a munka világába egy olyan környezetben, amely elfogadja a fogyatékkal élőket (tartozzon az bármelyik fogyatékosági csoportba), az állapotukból fakadó szükségleteiket, másféle, de ugyanolyan értékű képességeiket.

Az egyesület főbb tevékenységei:

- ✓ érdekképviselés, érdekképviselés tanácsadás
- ✓ információnyújtás
- ✓ segítségnyújtás állami támogatások igénybevételéhez szükséges pályázatok kitöltésében (üdülési csekk, közlekedési támogatás, fogyatékosági támogatás, gyógyszer-támogatás)
- ✓ a személygépkocsi-szerzési támogatás odaítélésének elősegítése
- ✓ segédeszközök kölcsönzése
- ✓ ifjúsági, sport és kulturális programok, tanfolyamok szervezése
- ✓ szülősegítő szolgáltatások nyújtása
- ✓ fiatalok felkarolása, ifjúsági programok szervezése
- ✓ a kormányzati, vállalati és civil szektor összefogásának elősegítése a különböző betegséggel küzdő embertársaink helyzetének javítása érdekében.

Az Egyesület sporttal, kultúrával kapcsolatos rendezvényeit az utóbbi években a felújított sárospataki II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola épületében tartotta (korábban erre Sátoraljaújhelyben került sor), mert akadálymentesített, így teljes mértékben megfelel az ilyen jellegű rendezvények lebonyolításához.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat fenntartásában működő támogató szolgálat nyújt olyan szolgáltatásokat, melyek segítenek az igénybe vevő fogyatékkal élők hátrányaik leküzdésében. Ilyen a kedvezményes szállítószerzés, személyi segítség és ingyenes információnyújtás, tanácsadás.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A térségben a fogyatékkal élők segítése érdekében működő szociális és egyéb szolgáltatók elszigetelten végzik a munkájukat. A segítők mentális egészségét védő, a kiégést megelőző, szupervíziós lehetőség alkalmi jellegű a térségben. A támogató szolgálat kapacitása alacsony	Szociális alapszolgáltatások, állami és civil fenntartású szervezetek koordinációja, fejlesztése és a támogató szolgálat erősítése, új támogató szolgálat létrehozása
Az önkormányzat ügyintézőinek döntő többsége nem tudja, hogyan viselkedjen, amikor fogyatékkal élő személy keresi fel az ügyfélszolgálatukat. A jelnyelvet nem ismerik a dolgozók, indukciós hurok – ami a hallássérültek kommunikációját segíti – csak közvetetten elérhető. Az önkormányzat honlapja nem akadálymentes, a weblapon jelenleg nem elérhető a városban működő szervezetek és az általuk nyújtott szociális szolgáltatások listája.	Az önkormányzat által nyújtott szolgáltatások infokommunikációs akadálymentesítése
Az önkormányzatnál a célcsoport foglalkoztatási szintje alacsony. A fogyatékkal élők hozzátartozói, akik ápolási díjban részesülnek, nem tudnak elhelyezkedni, részmunkaidős feladatot vállalni, mellyel javulhatna ezen családok életminősége	Fogyatékkal élők foglalkoztatása az önkormányzatnál és intézményeinél
Jelenleg a városban nem működik olyan civil létesítmény, ahol a város esélyegyenlőségéért dolgozó civil szervezetek megfelelő körülmények között végezhetnék tevékenységüket.	Civil Ingatlanguzdlkodási stratégia
Jelenleg a városban nincs olyan akadálymentes helyszín, amit ingyenesen az év bármely szakában lehetne használni, a fogyatékkal élők alkotásainak bemutatására. A sportlehetőségek, rehabilitáció egyik színtere a Végardó Fürdő, melybe a térítésmentes, vagy kedvezményes bejutás nagy könnyebbiséget jelentene az érintetteknek.	Fogyatékkal élők szabadidős, sport és művészeti tevékenységeik támogatása
Tapasztalatunk azt mutatja, hogy a munkaerő-piaci szereplők között nem elég hatékony a kommunikáció, nagyobb összhangra van szükség ahhoz, hogy a megváltozott munkaképességű álláskeresőket valóban foglalkoztatottá váljanak.	Rehabilitációs és Foglalkoztatási Tanács felállítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Nevelési és oktatási közfeladatot ellátó szervezet:

- ✓ Carolina Óvoda és Bölcsőde

Közművelődési közfeladatot ellátó szerv:

- ✓ A Művelődés Háza és Könyvtára

Egészségügyi és szociális közfeladatot ellátó szerv:

- ✓ Gondozási Központ
- ✓ Sárospatak Város Rendelőintézete és Járóbeteg Szakellátó Központja

Egyéb közfeladatot ellátó szerv:

- ✓ Sárospatak Város Önkormányzat Kommunális Szervezete

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Sárospatakon három nemzetiségi önkormányzat működik:

- ✓ A Sárospataki Ruszin Nemzetiség Önkormányzat
- ✓ A Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- ✓ A Német Nemzetiségi Önkormányzat Sárospatak.

A Sárospataki Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat és az egyházak közötti kapcsolat szoros, támogatja – támogatta – a templomok helyreállítását, ikonosztázok helyreállítását. Valamennyi rendezvényükön jelen vannak az egyház képviselői, a püspöktől a hazai és határon túli atyák is egyaránt képviseltetve vannak. Valamennyi ruszinság által történő rendezvény szentmisével kezdődik melyet ószláv nyelven is celebrálnak. Civil szervezetekkel és a városi önkormányzattal a nemzetiségi önkormányzatok együttműködésben dolgoznak különböző közös rendezvényeken és egyéb ügyekben.

A Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat és Sárospatak Város Önkormányzata közötti együttműködés hosszú időre visszanyúló, tartós és intenzív. A kölcsönösség elve alapján a Nemzetiségi Önkormányzat üléseire és az általa szervezett rendezvényekre is meghívást kapnak az Önkormányzat vezetői, képviselői. A megoldandó ügyek tekintetében rendszeresen kerül sor személyes egyeztetésekre.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Sárospatak Város Önkormányzata és a Nemzetiségi Önkormányzatok sem vesznek részt olyan társulásban, mely érintené az esélyegyenlőségi programot.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Városunkban több nemzetiségi önkormányzat is képviselteti magát, akik sokat tesznek a rászorulóknak életmódjának javítása érdekében.

A **Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat** és Sárospatak Város Önkormányzata közötti együttműködés hosszú időre visszanyúló, tartós és intenzív. Köszönhető ez annak is, hogy amellett, hogy 1998. novemberétől a Sárospataki Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnöksége – 2012. január 1-től a Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöksége – mellett több ciklusban is Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testületének, valamint a szociális ügyekkel foglalkozó bizottság tagja volt Budai Gyula Károly, az egyesület elnöke.

A roma nemzetiséggel kapcsolatban bármely roma polgár megkeresi a Nemzetiségi Önkormányzatot, akkor hatáskörén belül maradván megpróbál a problémára megoldást találni, ha ez nem lehetséges közvetítő szerepet lát el a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv felé.

Általános roma probléma például a lakáskérdés: kevés a szegénységben élő romáknak megfelelő árfekvésű lakás Sárospatakon, a rendelkezésre álló lakások pedig rossz műszaki állapotban vannak. A Nemzetiségi Önkormányzat vagyonnal nem rendelkezik, ebből kifolyólag lakásállománnyal sem. Ezért ebben az esetben közvetítő szerepet lát el az Önkormányzat felé, mely jelentős bérlakás-állománnyal rendelkezik, melyeket szociális helyzet alapján és piaci alapon is bérbe ad. A roma nemzetiségen belül vannak kisebb csoportok akikkel kapcsolatban többször merül fel megoldandó probléma, ilyenek például a gyerekek. Bennük erősíteni kell az iskolába járás fontosságát, és csökkenteni a hiányzások gyakoriságát, melynek kapcsán a Gondozási Központtal is intenzív a kapcsolata. Intézkedést igényelhetnek még a nőkkel, az idősekkel kapcsolatban felmerülő problémák is.

A **Német Nemzetiségi Önkormányzat** célja a Német Kisebbség anyanyelvének ápolása, a tárgyi és szellemi kultúrájának megőrzése és önazonosságának erősítése. Ennek megvalósításához óvodai nevelés, kisebbségi alap- és középfokú nevelés és oktatás feltételeinek megteremtésére törekszik. Kulturális programjaik erősítik az összetartozás-tudatot. Az önkormányzat kapcsolatot tart a német kisebbség regionális és országos szervezet szervezeteivel, a megyei önkormányzattal, más társadalmi szervezetekkel és a Sárospataki Német Kisebbség Kultúrájáért Alapítvánnyal, megyei német kisebbségi önkormányzatok egyesületével, a helyi német kisebbségi egyesületekkel, a helyi német nyelvet oktató óvodákkal és iskolákkal.

Sárospataki Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat esélyegyenlőség szempontjából részt vesz, szervezi minden évben az Európai Unió Konferenciát (fordítás, tolmácsolás, szervezés). témák:

- ✓ nemzeti kultúrák megőrzése a közös Európai Unióban (több ország részvételével nemzetközi);
- ✓ oktatás, nemzetközi kapcsolatok;
- ✓ hátrányos helyzetű gyerekek;
- ✓ hiperaktív gyerekek;
- ✓ új módszerek a képzésben (pedagógusok).

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

„A fogyatékos gyermekeinkért” Alapítvány

Tevékenységi körükbe tartozik a halmozottan sérült (2-10 éves) fogyatékos gyermekek korai fejlesztése, anyagi támogatásuk biztosítása, valamint a pedagógusok önképzésének és továbbképzésének támogatása.

Sárospataki Amatőr Művészekért Alapítvány

Sárospatakon működő amatőr művészeti csoportok és egyéni előadók munkájának segítése, szakmai munkájuk színvonalának emelése érdekében. Az alapítvány különböző források felkutatásával lehetőséget kíván teremteni számukra a közönség előtti bemutatkozásra a különböző szakmai megmérettetéseken és fesztiválokon. Mindezekkel támogatni és erősíteni kívánja az alkotó művészeti közösségek munkáját, létét. Lehetőséget kíván teremteni a város hátrányos helyzetű rétegeihez tartozó szakmára is a művészeti tevékenységben való részvétel.

Sárospataki Német Kisebbség Kultúrájáért Alapítvány

Fő tevékenységük a Sárospatakon és környékén élő német kisebbség hagyományainak feltárása, a kultúra megóvása és továbbörökítése a jövő nemzedéke számára. Az alapítvány közhasznú tevékenysége a kulturális örökség megóvása, nevelés, oktatás, képességfejlesztés és ismeretterjesztés.

Tehetséges Gyermekéért Alapítvány

A Sárospatakon tanuló és ezen belül a Móricz Zsigmond Kollégiumban élő tehetséges gyermekek nevelésének, oktatásának és szabadidős sporttevékenységének anyagiakban való segítése tanulmányaik végzése során.

Árvay Alapítvány

A tehetséges, kimagasló teljesítményt nyújtó, szociálisan hátrányos helyzetű tanulóinak jutalmazása, támogatása, az iskola magas színvonalú oktató-nevelő munkáját elősegítő eszköztár fejlesztése a fő tevékenységi köre az alapítványnak. Célja, hogy minden rászoruló gyermek számára biztosítsa közhasznú szolgáltatásai igénybevételét, melyek közé a szociális tevékenység, családsegítés, nevelés, oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés, kulturális tevékenység, gyermek- és ifjúságvédelem, tudományos tevékenység, kutatás, hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése tartozik.

Czinke Alapítvány

A Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma tanulóinak kiemelkedő tanulmányi eredmények jutalmazása, - a tanintézet hírnevét öregbítő sikerek anyagi elismerése, a nehéz anyagi körülmények között élő szülők gyermekének - ha magatartása és tanulmányi eredménye miatt arra érdemes - anyagi támogatása /ösztöndíj/ - helyben nem biztosítható tanulmányi /továbbtanulási/ felkészítés költségeinek fedezése, minden tanévben a tanévzáró alkalmával.

Esélyegyenlőségért Alapítvány

Az egészséges életre nevelés, az oktatás és tudatformálás erősítése, a célzott lakossági szűrővizsgálatok bevezetésével a nagy népegészségügyi jelentőségű betegségek korai felismerése, az egészséges táplálkozás széleskörű elterjesztése, az egészséges élethez szükséges mozgáskultúra fejlesztése, a káros szenvedélyek (túlzott szeszital fogyasztás, dohányzás, drogfogyasztás) elleni küzdelem, az egészségügyi ellátórendszer népegészségügyi szempontokat is figyelembe vevő fejlesztése, a hátrányos helyzetű néprétegek esélyegyenlőségének biztosítását segítő programok támogatása, szervezése, a preventív egészségfejlesztést segítő "Mintaház" létrehozásának elősegítése, az esélyegyenlőségért dolgozó szakemberek továbbképzésének elősegítése, támogatása, szervezése, kutatás, tehetséggondozás, oktatás, szakmai műhelymunka szakmai anyagok, projektek írása, kiadása, terjesztése a fő tevékenységük. Az alapítvány közhasznú tevékenysége: szociális tevékenység, családsegítés, időskorúak gondozása, hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése, gyermek- és ifjúságvédelem, gyermek- és ifjúsági érdekképviselés, emberi és állampolgári jogok védelme, munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek képzésének, foglalkoztatásának elősegítése és a kapcsolódó szolgáltatások, euroatlanti integráció elősegítése, közhasznú szervezetek számára biztosított, csak közhasznú szervezetek által igénybe vehető - szolgáltatások- egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, gyógyító-, egészségügyi rehabilitációs tevékenység, tudományos tevékenység, kultúra, nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés, a Magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségekkel.

„Idős és fogyatékos lakóinkért” Alapítvány

A sárospataki szociális otthonba beutalt időskorúak és fogyatékos lakók szociális gondozása színvonalának emelése. egészségügyi ellátásuk növelése, az orvosi rendelő eszközellátásának bővítése.

Kiwanis Egyesület

Fő tevékenysége a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése, a családsegítés, az időskorúak gondozása, nevelés és oktatás, képességfejlesztés ismeretterjesztés, kulturális tevékenység, magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségekkel, valamint a határon túli magyarsággal kapcsolatos tevékenységek.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők főként a foglalkoztatás terén tudnak bekapcsolódni az esélyegyenlőségi feladatokba. Főbb foglalkoztatók Sárospatakon a Weinberg 93 Kft., az Épszer Zrt., a Boss 2006 Kft. és az V. András Étterem, mely utóbbiban roma fiatalok vendéglátóipari képzését szervezik és a lehetőségekhez mérten foglalkoztatják is a levezsgázott tanulókat.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére.

A dokumentum készítéséhez szükséges adatok, információk gyűjtését Sárospatak Város Jegyzője szervezte. E tevékenységbe bekapcsolódtak a Sárospataki Polgármesteri Hivatal irodái, az egészségügyi alapszolgáltatásban résztvevők, a szociális szolgáltatásokat nyújtó intézmények, a közművelődést szervező intézmények, a köznevelési intézmények, valamint a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Sárospataki Járási Hivatala.

Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online, személyes illetve telefonos kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására és ezekhez intézkedési tervek elkészítésére koncentrált.

Az esélyegyenlőségi program elkészítésébe bevont partnerek:

- ✓ Német Nemzetiségi Önkormányzat – Stumpf Bálint
- ✓ Sárospataki Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat – Kozsnyánszky János
- ✓ Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat – Budai Gyula Károly
- ✓ Gondozási Központ – Papp Imréné, Karaj Barnabásné, Palitzné Karászi Erzsébet
- ✓ Család- és Gyermejjóléti Központ – Szilágyi Zita
- ✓ Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zemplén-Térségi Egyesülete – Székely József
- ✓ Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Sárospataki Járási Hivatala – Rák Józsefné, Baranyi József
- ✓ Carolina Óvoda és Bölcsőde – Lendvainé Szendrei Ágnes
- ✓ Sárospataki Tankerület – Donkó József

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az a) pont szerinti szervezetek részére az esélyegyenlőségi program tervezetét a partnerek közös fórum és találkozások alkalmával együtt készítették el és beszélték meg észrevételeiket.

Sárospatak Város Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a Sárospataki Polgármesteri Hivatalban ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a város teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)
--

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A sárospataki roma nemzetiség lakhatási problémái	A sárospataki roma nemzetiség lakhatási problémáinak javítása
	A sárospataki roma gyerekek iskolai hiányzása	A sárospataki roma gyerekek iskolai hiányzásának csökkentése
	A roma nemzetiségnél a viselkedésbeli, illembeli különbségek	A többségi társadalom és a nemzetiség közötti viselkedésbeli különbségek csökkentése
Gyermekek	A gyermekek hátrányos helyzete, veszélyeztetettsége	A gyermekek hátrányos helyzetének, veszélyeztetettségének enyhítése
	Továbbtanulási, pályaorientációs nehézségek	Továbbtanulási, pályaorientációs esélyegyenlőség megteremtése
	Nem megfelelő mentálhigiénés állapot és életkörülmények	A gyermekek mentálhigiénés állapotának és életkörülményeiknek a javítása
Idősek	A városban magas az idősek aránya. Az összlakosság több mint 16 %-a (a 2011-es népszámlálás adatai szerint) 65 éven felüli.	Az idősek életminőségének javítása
	A városban az időskorúak ellen csalással elkövetett bűncselekmények jelenléte, ezáltal rossz e célcsoport biztonságérzete.	Áldozatsegítés idős korban, az időskorúak ellen elkövetett bűncselekmények megelőzése.
	A városban élő idős emberekre jellemző a mozgásszegény életmód és a nem megfelelő táplálkozás, amely következtében magas a szív és érrendszeri, valamint az emésztési probléma a célcsoporton belül.	Egészségtudatos életmód elősegítése időskorban
Nők	A nők nincsenek tisztába az őket érintő munkajogi, foglalkoztatási szabályokkal	Nők felvilágosítása szociális támogatásról, munkajogi ügyekről
	A kisgyermekes anyák munkaerő-piaci -reintegrációja nehéz	Részmunkaidőben, GYES-ről, GYED-ről visszatérő nők foglalkoztatásának segítése
	A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetése nehézségeket okoz	Családbarát munkahelyek kialakítása, teremtése

Fogyatékkal élők	A térségben a fogyatékkal élők segítése érdekében működő szociális és egyéb szolgáltatók elszigetelten végzik a munkájukat. A segítők mentális egészségét védő, a kiégést megelőző, szupervíziós lehetőség alkalmi jellegű a térségben. A támogató szolgálat kapacitása alacsony	Szociális alapszolgáltatások, állami és civil fenntartású szervezetek koordinációja, fejlesztése és a támogató szolgálat erősítése.
	Az önkormányzat ügyintézőinek döntő többsége nem tudja, hogyan viselkedjen, amikor fogyatékkal élő személy keresi fel az ügyfélszolgálatukat. A jelnyelvet nem ismerik a dolgozók, indukciós hurok – ami a hallássérültek kommunikációját segíti – csak közvetetten elérhető. Az önkormányzat honlapja nem akadálymentes, a weblapon jelenleg nem elérhető a városban működő szervezetek és az általuk nyújtott szociális szolgáltatások listája.	Az önkormányzat által nyújtott szolgáltatások infokommunikációs akadálymentesítése
	Az önkormányzatnál a célcsoport foglalkoztatási szintje alacsony. A fogyatékkal élők hozzátartozói, akik ápolási díjban részesülnek, nem tudnak elhelyezkedni, részmunkaidős feladatot vállalni, mellyel javulhatna ezen családok életminősége	Fogyatékkal élők foglalkoztatása az önkormányzatnál és intézményeinél
	Jelenleg a városban nem működik olyan civil létesítmény, ahol a város esélyegyenlőségéért dolgozó civil szervezetek megfelelő körülmények között végezhetnék tevékenységüket.	Civil Ingatlanguzálkodási stratégia
	Jelenleg a városban nincs olyan akadálymentes helyszín, amit ingyenesen az év bármely szakában lehetne használni, a fogyatékkal élők alkotásainak bemutatására. A sportlehetőségek, rehabilitáció egyik színtere a Végardó Fürdő, melybe a térítésmentes, vagy kedvezményes bejutás nagy könnyebbséget jelentene az érintetteknek.	Fogyatékkal élők szabadidős, sport és művészeti tevékenységeik támogatása
	Tapasztalatunk azt mutatja, hogy a munkaerő-piaci szereplők között nem elég hatékony a kommunikáció, nagyobb összhangra van szükség ahhoz, hogy a megváltozott munkaképességű álláskereső valóban foglalkoztatottá váljanak.	Rehabilitációs és Foglalkoztatási Tanács felállítása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A sárospataki roma nemzetiség lakhatási problémáinak javítása	✓ Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat ✓ Sárospatak Város Önkormányzata ✓ Gondozási Központ Felelős: Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke
	A sárospataki roma gyerekek iskolai hiányzásának csökkentése	✓ Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat ✓ Sárospatak Város Önkormányzata ✓ Gondozási Központ ✓ a városban található iskolák Felelős: Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke
	A többségi társadalom és a nemzetiség közötti viselkedésbeli különbségek csökkentése	✓ Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat ✓ Sárospatak Város Önkormányzata ✓ Gondozási Központ ✓ Sárospataki Rendőrkapitányság Felelős: Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke
Gyermekek	A gyermekek hátrányos helyzetének, veszélyeztetettségének enyhítése	✓ Gyermekjóléti Szolgálat ✓ Oktatási intézmények ✓ Sárospatak Város Önkormányzata - Szociális osztály Felelős: Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetője
	Továbbtanulási, pályaorientációs esélyegyenlőség megteremtése	✓ Gyermekjóléti Szolgálat ✓ Oktatási intézmények ✓ Sárospatak Város Önkormányzata - Szociális osztály Felelős: Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetője
	A gyermekek mentálhigiénés állapotának és életkörülményeiknek a javítása	✓ Gyermekjóléti Szolgálat ✓ Oktatási intézmények ✓ Sárospatak Város Önkormányzata - Szociális osztály Felelős: Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetője
Idősek	Az idősek életminőségének javítása	✓ a város időskorú lakosai ✓ az idős emberek családtagjai ✓ Sárospatak Város Önkormányzata ✓ Gondozási Központ ✓ civil szervezetek, alapítványok ✓ egyházi fenntartású szociális ellátást nyújtó intézmények ✓ egészségügyi intézmények, háziorvosok Felelős: Gondozási Központ vezetője

	Áldozatsegítés idős korban, az időskorúak ellen elkövetett bűncselekmények megelőzése.	✓ a város időskorú lakossága ✓ az idős emberek családtagjai ✓ Sárospataki Rendőrkapitányság ✓ Sárospatak Város Önkormányzata és intézményei ✓ civil szervezetek ✓ polgárőrség ✓ önkéntes segítők Felelős: Gondozási Központ vezetője
	Egészségtudatos életmód elősegítése időskorban	✓ Egészségügyi intézmény dolgozói, testnevelők, mozgásterapeuta, dietetikus, háziorvosok, szakorvosok ✓ Sárospatak Város Önkormányzata ✓ Gondozási Központ dolgozói ✓ civil szervezete ✓ az idős emberek családtagjai ✓ önkéntes segítők Felelős: Gondozási Központ vezetője
Nők	Nők felvilágosítása szociális támogatásról, munkajogi ügyekről	✓ a településen élő nők, anyák ✓ Családsegítő Szolgálat ✓ Gyermejjóléti Szolgálat ✓ Sárospatak Város Önkormányzata ✓ Intézmények vezetői, középvezetők ✓ KIWANIS Felelős: Család- és Gyermejjóléti Szolgálat szakmai vezetője
	Részmunkaidőben, GYES-ről, GYED-ről visszatérő nők foglalkoztatásának segítése	✓ a településen élő nők, anyák ✓ Családsegítő Szolgálat ✓ Gyermejjóléti Szolgálat ✓ Sárospatak Város Önkormányzata ✓ Intézmények vezetői, középvezetők ✓ KIWANIS Felelős: Család- és Gyermejjóléti Szolgálat szakmai vezetője
	Családbarát munkahelyek kialakítása, teremtése	✓ a településen élő nők, anyák ✓ Családsegítő Szolgálat ✓ Gyermejjóléti Szolgálat ✓ Sárospatak Város Önkormányzata ✓ Intézmények vezetői, középvezetők ✓ KIWANIS Felelős: Családsegítő Szolgálat és Gyermejjóléti Szolgálat vezetője
Fogyatékkal élők	Szociális alapszolgáltatások, állami és civil fenntartású szervezetek koordinációja, fejlesztése és a támogató szolgálat erősítése.	✓ „Szociális alapszolgáltatás fejlesztése” projektmenedzser ✓ Pályázati referens ✓ Gondozási Központ ✓ Sárospataki Mozgáskorlátozottak Egyesülete ✓ Egyéb, fogyatékkal élőkkel foglalkozó szervezetek (iskolák, pedagógiai szakszolgálat, egyházi és civil szervezetek) Felelős: Gondozási Központ vezetője

	Az önkormányzat által nyújtott szolgáltatások infokommunikációs akadálymentesítése	✓ Sárospatak Város Önkormányzata Szociális Bizottságának vezetője ✓ Polgármester ✓ Önkormányzat informatikai csoportja ✓ Gondozási Központ vezetője ✓ Támogató Szolgálat vezetője ✓ Sárospataki Mozgáskorlátozottak Egyesülete ✓ Egyéb érdekképviselői szervek ✓ a tréningeken, jelnyelvi oktatáson részt vevő dolgozók ✓ Egyenlő Bánásmód Hatóság Felelős: Gondozási Központ vezetője
	Fogyatékkal élők foglalkoztatása az önkormányzatnál és intézményeinél	✓ Esélyegyenlőségi referens ✓ Sárospatak Város Önkormányzata Emberi Erőforrás Menedzsment Csoportja ✓ Sárospataki Mozgáskorlátozottak Egyesülete ✓ Gondozási Központ Támogató Szolgálat ✓ Munkaügyi Központ ✓ helyi, a célcsoport részére munkaerőpiaci szolgáltatást nyújtó szervezetek Felelős: Gondozási Központ vezetője
	Civil Ingatlangazdálkodási stratégia	✓ Sárospatak Város Önkormányzata Ingatlan Gazdálkodási Szervezete ✓ Polgármester ✓ Civil szervezetek Felelős: Polgármester által megjelölt szakember
	Fogyatékkal élők szabadidős, sport és művészeti tevékenységeik támogatása	✓ Sport és Kulturális Bizottság - vezetője ✓ Fürdő intézményvezető ✓ Kulturális intézményvezető ✓ fogyatékkal élő művészek, előadók stb. ✓ Oktatási intézmények ✓ Mozgáskorlátozottak Egyesülete ✓ a városban működő civil és sport szervezetek. Felelős: Polgármester által megjelölt szakember
	Rehabilitációs és Foglalkoztatási Tanács felállítása	✓ Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Sárospataki Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztály ✓ Sárospatak Város Önkormányzata Gondozási Központ Támogató Szolgálata ✓ Civil Szervezetek (Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zemplén- Térségi Egyesülete Munkanélküliek és Álláskereső Egyesülete) ✓ Vállalatok ✓ Oktatási intézmények Felelős: Támogató Szolgálat vezetője, Mozgáskorlátozottak Egyesület Elnöke

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a társadalmi elvárásoknak megfelelően beilleszkednek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményein javítani tudjunk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek életkörülményeinek javítását, hátrányos helyzetének, veszélyeztetettségének enyhítését, továbbtanulásuk segítését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek biztonságára, egészségi állapotára, életkörülményeinek javítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkanélküliség csökkentését, a foglalkoztatásuk segítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítására és annak gyakorlati megvalósítására, információhoz való hozzáférés megkönnyítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Romák és/vagy mélyszegénységben élők

Intézkedés címe:	A sárospataki roma nemzetiség lakhatási problémáinak javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A sárospataki roma nemzetiség lakhatási problémái
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Csökkenteni a lakhatási problémákat. Rövidtávú cél: szemléletváltás (első legyen a lakbér és a közüzemi számlák megfizetése) Középtávú cél: a rendelkezésre álló lakásokról információk adatbázis kialakítása. Hosszú távú cél: roma telepek felszámolása, vagy a roma telepen található ingatlanok felújítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	tájékoztatás, figyelemfelhívás
Résztvevők és felelős	A Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Felelős: Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke
Partnerek	Sárospatak Város Önkormányzata, Gondozási Központ
Határidő(k) pontokba szedve	Rövidtávú: 2019. Középtávú: 2023. Hosszú távú: 2025.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Rövidtávú: adatkérés. Középtávú: adatkérés. Hosszú távú: helyszíni bejárás.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Források hiánya, melynek csökkentésére pályázati pénzek bevonása szolgálhat.
Szükséges erőforrások	személyi és pénzügyi

Intézkedés címe:	A sárospataki roma gyerekek iskolai hiányzásának csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A sárospataki roma gyerekek iskolai hiányzása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A sárospataki roma gyerekek iskolai hiányzásának csökkentése. Rövidtávú cél: a hiányzások csökkentése a családokkal együttműködve. Középtávú cél: a hiányzások felszámolása. Hosszú távú cél: a hiányzások csökkentésének eredményeként a tanulmányi átlagok növelése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	tájékoztatás, figyelemfelhívás
Résztvevők és felelős	A Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat Felelős: Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke
Partnerek	Sárospatak Város Önkormányzata, Gondozási Központ, a városban található iskolák.
Határidő(k) pontokba szedve	Rövidtávú: 2019. Középtávú: 2023. Hosszú távú: 2025.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövidtávon: adatkérés. Középtávon: adatkérés. Hosszú távon: adatkérés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Források hiánya, melynek csökkentésére pályázati pénzek bevonása szolgálhat.
Szükséges erőforrások	személyi és pénzügyi

Intézkedés címe:	A többségi társadalom és a nemzetiség közötti viselkedésbeli különbségek csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A roma nemzetiségnél a viselkedésbeli, illembeli különbségek.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Csökkenteni a többségi társadalom közötti ellenétek kiváltó okait. Rövidtávú cél: a kiváltó alkalmak csökkentése (pl: segélyek csoportos átvételének csökkentése a Postán) Középtávú cél: a romatelepen a felszíni szemét elszállítása az ott lakók bevonásával. Hosszú távú cél: a bűnözés csökkentése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	tájékoztatás, figyelemfelhívás
Résztvevők és felelős	A Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat Felelős: Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke
Partnerek	Sárospatak Város Önkormányzata, Gondozási Központ, Sárospataki Rendőrkapitányság.
Határidő(k) pontokba szedve	Rövidtávú: 2019. Középtávú: 2023. Hosszú távú: 2025.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövidtávon: helyszíni bejárás. Középtávon: helyszíni bejárás. Hosszú távon: adatkérés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Források hiánya, melynek csökkentésére pályázati pénzek bevonása szolgálhat.
Szükséges erőforrások	személyi és pénzügyi

Gyermekek

Intézkedés címe:	A gyermekek hátrányos helyzetének, veszélyeztetettségének enyhítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekek hátrányos helyzete, veszélyeztetettsége
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A város peremterületein, külterületein ill. tanyákon élő gyermekek hátrányos helyzetének, veszélyeztetettségének csökkentése, normalizálása. Segítése annak, hogy ugyanolyan esélyekkel kezdjék tanulmányaikat, mint a belterületen, városban élők.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Hátrányos helyzetükről való nyilatkoztatás, veszélyeztetettségről adatnyilvántartás.
Résztvevők és felelős	Gyermekjóléti szolgálat, Oktatási intézmények vezetői Felelős: Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetője
Partnerek	Oktatási intézmények, Sárospatak Város Önkormányzata – Jegyzői Iroda
Határidő(k) pontokba szedve	2018-tól folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Teljes nyilvántartás, folyamatos nyomon követés, pontos adminisztráció. Évente összegző elemzés elkészítése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány - csökkentésének eszközei helyi erők bevonása, helyi, egyéni vállalkozók, civilek, civil szervezetek felkutatása, bevonása.
Szükséges erőforrások	Önkormányzati támogatás, pályázati források

Intézkedés címe:	Továbbtanulási, pályaorientációs esélyegyenlőségük megteremtése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Továbbtanulási, pályaorientációs nehézségek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A város peremterületein, külterületein ill. tanyákon élő gyermekek továbbtanulásának, pályaorientációjának segítése, fejlesztése. Praktikus információk nyújtása a pályaválasztáshoz.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Iskolai szegregáció visszaszorítása. Egyéni lemaradások fejlesztése. Pályaorientációs tanácsadás. Magántanulóság visszaszorítása.
Résztvevők és felelős	Gyermekjóléti szolgálat, Oktatási intézmények vezetői Felelős: Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetője
Partnerek	Oktatási intézmények, Sárospatak Város Önkormányzata – Jegyzői Iroda
Határidő(k) pontokba szedve	2018-tól folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Teljes nyilvántartás, folyamatos nyomon követés, pontos adminisztráció. Évente összegző elemzés elkészítése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány - csökkentésének eszközei helyi erők bevonása, helyi, egyéni vállalkozók, civilek, civil szervezetek felkutatása, bevonása.
Szükséges erőforrások	Önkormányzati támogatás, pályázati források

Intézkedés címe:	Mentálhigiénés állapotuk és életkörülményeik javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nem megfelelő mentálhigiénés állapot és életkörülmények
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A város peremterületein, külterületein ill. tanyákon élő gyermekek higiénés és mentálhigiénés állapotának javítása segítő foglalkozásokon és tréningen keresztül, egyéni és csoportos formában. Életkörülményeik javítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Egyéni higiénés állapotok javítása- egészségfejlesztés.
Résztvevők és felelős	Gyermekjóléti szolgálat, Oktatási intézmények vezetői Felelős: Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetője
Partnerek	Oktatási intézmények, Sárospatak Város Önkormányzata – Jegyzői Iroda
Határidő(k) pontokba szedve	2018-tól folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Teljes nyilvántartás, folyamatos nyomon követés, pontos adminisztráció. Évente összegző elemzés elkészítése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány - csökkentésének eszközei helyi erők bevonása, helyi, egyéni vállalkozók, civilek, civil szervezetek felkutatása, bevonása.
Szükséges erőforrások	Önkormányzati támogatás, pályázati források

Idősek

Intézkedés címe:	Az idősek életminőségének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A városban magas az idősek aránya . Az összlakosság több mint 16 %-a (a 2011-es népszámlálás adatai szerint) 65 éven felüli.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: az idős emberek elmagányosodásának, izolálódásának megelőzése, e célcsoport leszakadásának és perifériára való kerülésének megakadályozása illetve csökkentése, a demenciálódás megelőzése. Minden idős ember a lehető legtovább maradhasson és élhessen teljes minőségű életet a saját lakásában. Rövid távú cél (2 év): a szociális alapellátást nyújtó Gondozási Központ és az idős emberek közötti kapcsolat erősítése, minél több rászoruló idős ember bevonása a segítő tevékenységekbe. Hosszú távú cél (5 év): az Idősek Klubjának igény szerinti bővítése, nyugdíjas klubok létrehozása, a közösségi tevékenységek végzésére alkalmas „közösségi terek” létrehozása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az alapszolgáltatások (házi segítségnyújtás, szociális étkezés, idősek klubja, támogató szolgáltatás, családsegítés) szélesebb körű megismertetése az idősekkel és családtagjaikkal (szórálapok, tájékoztató beszélgetések, honlapon történő hirdetés által). A Gondozási Központ alapszolgáltatásainak és a városban az időskorúak igényeihez és szükségleteihez történő igazítása (szükség esetén bővítése).
Résztvevők és felelős	A város időskorú lakosai, családtagok, Sárospatak Város Önkormányzata, az Önkormányzat Gondozási Központja. Felelős: Gondozási Központ vezetője
Partnerek	Civil szervezetek, alapítványok, egyházi fenntartású szociális ellátást nyújtó intézmények, egészségügyi intézmények, háziorvosok.
Határidő(k) pontokba szedve	2018-tól folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Folyamatos ellenőrzés, figyelemmel kísérés és nyomon követés. Az eredmények tényszerű dokumentálása és adminisztrálása. Összegző elemzés készítése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<u>Kockázat:</u> nem jut el minden idős emberhez elegendő információ a szociális szolgáltatásokról: ennek csökkentése érdekében hatékony információnyújtás szükséges (hirdetés, reklám útján)
Szükséges erőforrások	Önkormányzat és a Gondozási Központ dolgozói, pályázati források, írott és elektronikus sajtó munkatársai

Intézkedés címe:	Áldozatsegítés idős korban, az időskorúak ellen elkövetett bűncselekmények megelőzése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A városban az időskorúak ellen csalással elkövetett bűncselekmények jelenléte, ezáltal rossz a célcsoport biztonságérzete.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: az időskorúak figyelmét felhívni az egyre nagyobb méreteket öltő időse ellen elkövetett bűncselekményekre és ennek megakadályozása érdekében a fokozott elővigyázatosságra Rövid távú cél (2 év): tájékoztató előadások és konzultációk, valamint fórumok tartása a rendőrség, a lakosság és civil szervezetek kezdeményezése által. Hosszú távú cél (5 év): a városban a rendőrség, a polgárőrség és az érintett időskorú lakosság kapcsolatának erősítése, a bizalom megnyerése és a segítségnyújtás feltétel nélküli elfogadása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A Városi Rendőrkapitányság Bűnmegelőző Osztályával együttműködve folyamatos felvilágosító, együttműködő, megelőző, tanácsadó és információs, valamint áldozatsegítő rendezvények, fórumok szervezése és megtartása.
Résztvevők és felelős	A város időskorú lakossága, Sárospataki Rendőrkapitányság. Felelős: Gondozási Központ vezetője
Partnerek	Az idős emberek családtagjai, Sárospatak Város Önkormányzata és intézményei, civil szervezetek, polgárőrség, önkéntes segítők.
Határidő(k) pontokba szedve	2018-tól folyamatosan.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Folyamatos nyomon követés, és figyelemmel kísérés. Adminisztráció, és évente összegző elemzés készítése az időskorúak sérelmére elkövetett bűnügyi statisztika változásáról, javulásáról.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány: helyi erők, önkéntesek és civil szerveződések bevonásával és pályázati lehetőségek kiaknázásával csökkenthető
Szükséges erőforrások	Szakemberek, önkéntesek, civil szervezetek munkatársai, pályázati források

Intézkedés címe:	Egészségtudatos életmód elősegítése időskorban
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A városban élő idős emberekre jellemző a mozgásszegény életmód és a nem megfelelő táplálkozás, amely következtében magas a szív és érrendszeri, valamint az emésztési probléma a célcsoporton belül.
Célok - Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: Időskorban csökken a mozgásigény, nem megfelelő a folyadékbevitel, helytelen a táplálkozás. Ezek következtében a különböző betegségek kialakulásának kockázata nő. Rövid távú cél (2 év): az idős lakosság körében az egészségtudatos magatartás kialakítása, fenntartása. Az életkornak és az egészségi állapotnak megfelelő mozgásigény kielégítése, és változatos, valamint rost és vitamindús tápanyagok bevitele a szervezetbe. Hosszú távú cél (5 év): a mozgásigény kielégítésére különböző mozgásprogramok (kirándulások, túrák) megszervezése. Életmód és táplálkozási tanácsadások, beszélgetések, fórumok létrehozása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az idősök részére mozgásterapeuta és testnevelő irányításával intézményes keretek között mozgásprogramok biztosítása. Az idősök klubjában és egyén keretek között életmódbeli és táplálkozási tanácsok nyújtása (akár egyénileg is).
Résztvevők és felelős	Egészségügyi intézmény dolgozói, testnevelők, mozgásterapeuta, dietetikus, háziorvosok, szakorvosok Felelős: Gondozási Központ vezetője
Partnerek	Sárospatak Város Önkormányzata, Gondozási Központ dolgozói, civil szervezetek, az idős emberek családtagjai, önkéntes segítők
Határidő(k) pontokba szedve	2018-tól folyamatosan
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Városi szinten felmérni az időskorúak jelenlegi egészségi állapotát, majd hosszú távon (5 év múlva) ismét felmérést végezni, és az eredményeket dokumentálni.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincs
Szükséges erőforrások	Szociális és egészségügyi dolgozók, pályázati források

Nők

Intézkedés címe:	Nők felvilágosítása szociális támogatás, munkajogi ügyekről
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők nincsenek tisztába az őket érintő munkajogi, foglalkoztatási szabályokkal
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél a női munkát keresők munkajog tudatosságának erősítése. Továbbá az őket érintő jogszabályokról, szociális és családjogi támogatásokról való felvilágosítás.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Megállapodás a helyi női célcsoporttal foglalkozó és részükre munkaerő munkaerő-piaci szolgáltatást nyújtó civil szervezetekkel, B.-A.-Z. Munkaügyi Központ helyi kirendeltségének képviselője bevonásával. Nőket érintő jogi- munkajogi ügyekkel foglalkozó civil szervezetek felkutatása, bevonása.
Résztvevők és felelős	A településen élő nők, anyák. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Család- és Gyermekjóléti Központ, KIWANIS Felelős: Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetője
Partnerek	Sárospatak Város Önkormányzata, Intézmények vezetői, középvezetők.
Határidő(k) pontokba szedve	2018-tól folyamatosan
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Folyamatos nyomon követés. Összegző elemzés elkészítése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány - csökkentésének eszközei helyi erők bevonása, helyi, egyéni vállalkozók, civilek, civil szervezetek felkutatása, bevonása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

Intézkedés címe:	Részmunkaidőben, GYES-ről GYED-ről visszatérő nők foglalkoztatásának segítése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A kisgyermekes anyák munkaerő-piaci - reintegrációja nehéz
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A kisgyermekes anyák általában egyedül maradnak a család és hivatás összehangolásának megoldásában, munkaerő-piaci - reintegrációjuk ezért fokozottan nehéz. Cél számukra munkaerő-piaci aktualítások, információk nyújtása, szakmai kapcsolatok erősítése. Támogató munkahelyi környezet kialakítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Dokumentált kapcsolattartás az otthonlévő /GYES-GYED/ kollégákkal.
Résztvevők és felelős	A településen élő nők, anyák. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Család- és Gyermekjóléti Központ, KIWANIS Felelős: Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetője
Partnerek	Sárospatak Város Önkormányzata, Intézmények vezetői, középvezetők.
Határidő(k) pontokba szedve	2018-tól folyamatosan
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Folyamatos nyomon követés. Összegző elemzés elkészítése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány - csökkentésének eszközei helyi erők bevonása, helyi, egyéni vállalkozók, civilek, civil szervezetek felkutatása, bevonása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

Intézkedés címe:	Családbarát munkahelyek kialakítása, teremtése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetése nehézségeket okoz
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A munkaerő-piaci és családi feladatokat összeegyeztető segítő szolgáltatások kialakítása. Munkahelyeken gyereksarok kialakítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A már meglévő munkahelyeken családbarát, közösségi terek kialakítása, Közösségi rendezvények, családbarát szolgáltatások biztosítása.
Résztvevők és felelős	A településen élő nők, anyák. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Család- és Gyermekjóléti Központ, KIWANIS Felelős: Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetője
Partnerek	Sárospatak Város Önkormányzata, Intézmények vezetői, középvezetők.
Határidő(k) pontokba szedve	2018-tól folyamatosan
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Folyamatos nyomon követés. Összegző elemzés elkészítése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány - csökkentésének eszközei helyi erők bevonása, helyi, egyéni vállalkozók, civilek, civil szervezetek felkutatása, bevonása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

Fogyatékkal élők

Intézkedés címe:	Szociális alapszolgáltatások, állami és civil fenntartású szervezetek koordinációja, fejlesztése és a támogató szolgálat erősítése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A térségben a fogyatékkal élők segítése érdekében működő szociális és egyéb szolgáltatók elszigetelten végzik a munkájukat. A segítők mentális egészségét védő, a kiégést megelőző, szupervíziós lehetőség alkalmi jellegű a térségben. A támogató szolgálat kapacitása alacsony.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: Hatékony munkavégzés. A fogyatékkal élők ellátása otthonukban, illetve a szállítási igényeknek megfelelő szolgáltatás biztosítása. Rövid távú cél: A szociális területen dolgozók munkájának összehangolása, szupervízió rendszeres biztosítása. A támogató szolgálat kapacitásának növelése. Hosszú távú cél: A szervezetek közötti teljes összhang megteremtése, kapacitásnövelés. Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zemplén-térségi Egyesület segítése egy új támogató szolgálat létrehozásában.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szakmai egyeztetés a szolgáltatókkal. A szupervíziót igénylő segítők igényfelmérése, és bevonása a jelenleg futó fejlesztési projektbe. Munkanélküli szociális gondozók, ápolók foglalkoztatása a támogató szolgáltatásban, a közmunka keretén belül.
Résztevők és felelős	„Szociális alapszolgáltatás fejlesztése” projektmenedzser. Pályázati referens Gondozási Központ Felelős: Gondozási Központ vezetője
Partnerek	Sárospataki Mozgáskorlátozottak Egyesülete Egyéb, fogyatékkal élőkkel foglalkozó szervezetek (iskolák, pedagógiai szakszolgálat, egyházi és civil szervezetek)
Határidő(k) pontokba szedve	Szakmai egyeztetés a szolgáltatókkal: 2018. december 31. A szupervíziót igénylő segítők igényfelmérése, és bevonása a jelenleg futó fejlesztési projektbe: 2018. december 31. Új támogató létrehozásának segítése: 2023.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Mennyiségi mutatók: ellátásba, oktatásba bevontak köre, száma. Minőségi mutatók: elégedettségmérés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Ellátatlanság, alacsony hatékonyság, kiégés miatti mentális problémák. Csökkentés eszköze: a dolgozók és a fogyatékkal élők széleskörű tájékoztatása.
Szükséges erőforrások	Szociális szakemberek, segítők csoportos tréningje. Új pályázat.

Intézkedés címe:	Az önkormányzat által nyújtott szolgáltatások infokommunikációs akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az önkormányzat ügyintézőinek döntő többsége nem tudja, hogyan viselkedjen, amikor fogyatékkal élő személy keresi fel az ügyfélszolgálatukat. A jelnyelvet nem ismerik a dolgozók, indukciós hurok – ami a hallássérültek kommunikációját segíti – csak közvetetten elérhető. Az önkormányzat honlapja nem akadálymentes, a weblapon jelenleg nem elérhető a városban működő szervezetek és az általuk nyújtott szociális szolgáltatások listája.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: az önkormányzati dolgozók megtanulják, hogyan „viselkedjenek”, amikor fogyatékossgal élő személy érkezik ügyintézésre. Mit tegyenek, és mit ne tegyenek. A dolgozókból legalább egy fő képes legyen jelnyelven kommunikálni. Értelmi sérültek (Easy to read), illetve látás-, és hallássérültek részére is használható legyen a weblap. Rövid távú (2 év): a közszolgáltatásban dolgozók szemléletformáló, illetve érzékenyítő tréningeken való részvétele; jelnyelv elsajátítása, weblap akadálymentesítése. Középtávú (5 év): a fenti intézkedések eredményeként a célcsoport szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférése biztosítottá válik. Hosszú távú cél: a teljes akadálymentesítés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- egyeztetés az Egészségügyi és Szociális Bizottság elnökével és a polgármesterrel. - a jelnyelvi képzésben résztvevő önkormányzati dolgozó kiválasztása. - weblap akadálymentesítése, a városban elérhető szolgáltatási paletta (civil, egyházi, önkormányzati) megjelenítése a honlapon. - érzékenyítő előadások, tréningek megtartása. - jelnyelvi tanfolyamra történő beiratkozás az önkormányzati dolgozó részére.
Résztvevők és felelős	Sárospatak Város Önkormányzata Egészségügyi és Szociális Bizottságának elnöke Polgármester Önkormányzat informatikusa Gondozási Központ vezetője Támogató Szolgálat vezetője Sárospataki Mozgáskorlátozottak Egyesülete Felelős: Gondozási Központ vezetője
Partnerek	Egyéb érdekképviselői szervek, a tréningeken, jelnyelvi oktatáson részt vevő dolgozók, Egyenlő Bánásmód Hatóság
Határidő(k) pontokba szedve	- egyeztetés az Egészségügyi Szociális Bizottság elnökével és az polgármesterrel. Határidő: 2018. 12. 31. - a jelnyelvi képzésben résztvevő önkormányzati dolgozó kiválasztása. 2019. 06. 30. - weblap akadálymentesítése, a városban elérhető szolgáltatási paletta (civil, egyházi, önkormányzati) megjelenítése a honlapon. 2019. 12. 31. - érzékenyítő előadások, tréningek megtartása. 2020. 12. 31. - jelnyelvi tanfolyamra történő beiratkozás az önkormányzati dolgozó részére. 2020. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint	A fogyatékossgal élő célcsoport tájékozottá válik a városban igénybe vehető szolgáltatásokról. (érdekérvényesítés, foglalkoztatás, ellátás stb.) Gördülékenyebb hivatali ügyintézés valósul meg. Dokumentálás: nő a honlap látogatottsága, az ügyintézésnek száma, illetve a szolgáltatásokat igénybe vevők száma. Az intézkedés az első időszakban nagyobb költséget, befektetést igényel az önkormányzat részéről, később a fenntartása elenyésző, csak a honlapra

fenntarthatósága	újonnan felkerülő hírek akadálymentes változatának elkészítése jelent ráfordítást.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az önkormányzati dolgozók negatív hozzáállása Megoldás: gyakorlatorientált, figyelemfelkeltő tréningek tartása
Szükséges erőforrások	Humán: trénerek, informatikai szakemberek biztosítása, jelenlegi alkalmazottak munkakörének keretein belül. Trénerek: Belső erőforrás: fogyatékkal élőkkel foglalkozó szakemberek – Gondozási Központ Támogató Szolgálat képviselője, Külső erőforrás: Sárospataki Mozgáskorlátozottak Egyesület munkatársai. Pénzügyi erőforrás: jelnyelvi tanfolyam költsége Technikai: indukciós hurkok telepítése az ügyfélszolgálatokon

Intézkedés címe:	Fogyatékkal élők foglalkoztatása az önkormányzatnál és intézményeinél
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az önkormányzatnál a célcsoport foglalkoztatási szintje alacsony. A fogyatékkal élők hozzátartozói, akik ápolási díjban részesülnek, nem tudnak elhelyezkedni, részmunkaidős feladatot vállalni, mellyel javulhatna ezen családok életminősége.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: A célcsoport foglalkoztatási volumenének növelése, ezzel igazodva az ENSZ egyezményben meghatározott elvhez, melynek hatálya kiterjed az önkormányzatokra is. A célcsoport részére évente speciális állásbörze megrendezése. Rövid távú (2 év): az arány 5%-ra emelése. Évi 1 alkalommal állásbörze szervezése, ahol többek között a helyi munkáltatók, munkaerő-piaci szolgáltatók és a Rehabilitációs Foglalkoztatási Tanács képviseltetné magát. Középtávú (5 év): az arány 10%-ra való emelése Évente két speciális állásbörze szervezése az érintett szervezetek és a helyi munkáltatók bevonásával.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1, együttműködési megállapodás elkészítése és egyeztető tárgyalások lefolytatása helyi, a fogyatékkal élők részére munkaerő-piaci szolgáltatást nyújtó civil szervezetekkel, a B-A-Z Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának képviselőjének bevonásával. 2, Az önkormányzat foglalkoztatási struktúrájának tanulmányozása, munkakörelemzések elvégzése, egyeztetés a munkavállalóktól elvárt készségekről, kompetenciákról. 3, Toborzás, kiválasztás, foglalkoztatás megkezdése: 4, További folyamatos kapcsolattartás, egyeztetés, az esetlegesen felmerülő - foglalkoztatással összefüggő- problémák kezelése. 5. Évente állásbörze szervezése:
Résztvevők és felelős	Esélyegyenlőségi referens Sárospataki Mozgáskorlátozottak Egyesülete Gondozási Központ Támogató Szolgálat B-A-Z Megyei Kormányhivatal Sárospataki Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztály Felelős: Gondozási Központ vezetője
Partnerek	Helyi, a célcsoport részére munkaerő-piaci szolgáltatást nyújtó szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	1, együttműködési megállapodás elkészítése és egyeztető tárgyalások lefolytatása helyi, a fogyatékkal élők részére munkaerő-piaci szolgáltatást nyújtó civil szervezetekkel, a B-A-Z Megyei Kormányhivatal Sárospataki Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztály képviselőjének bevonásával. Határidő: 2018.12.31. 2, Az önkormányzat foglalkoztatási struktúrájának tanulmányozása, munkakörelemzések elvégzése, egyeztetés a munkavállalóktól elvárt készségekről, kompetenciákról. Határidő: 2019.01.31. 3, Toborzás, kiválasztás, foglalkoztatás megkezdése: 2019.03.15. 4, További folyamatos kapcsolattartás, egyeztetés, az esetlegesen felmerülő - foglalkoztatással összefüggő- problémák kezelése. 2019.03.15-től folyamatos 5. Évente állásbörze szervezése: 2019. szeptembertől folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A fogyatékkal élő célcsoport foglalkoztatási aránya nő, amely a munkaszerződések számával dokumentálható. Tehermentesül a fogyatékkal élő nevelő család. Az eddig ápolási díjban részesült szülő - aki fogyatékos gyermekével volt otthon-újra munkát tud vállalni. Nő az adófizetők száma. Speciális állásbörze: jelenléti ív A célcsoport foglalkoztatása Sárospatak Város költségvetéséből, illetve a helyi a Foglalkoztatási Osztály által folyósított EU-s - foglalkoztatást célzó,

	segítőforrásokból finanszírozható és tartható fenn hosszú távon. A rehabilitációs hozzájárulás „kiváltása” a megváltozott munkaképességű, vagy fogyatékossgal élő személyek alkalmazásával nagymértékű költségmegtakarítást jelent az önkormányzat, illetve annak intézményei számára. A projekt a börze megszervezésével kapcsolatos pénzügyi ráfordítást (catering, terem/sátorbérlet) igényel.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az önkormányzati dolgozók tévhitei a fogyatékossgáról, a fogyatékos emberekről, negatív hozzáállás az új kollégákhoz. A kockázat csökkentésének módja: fogyatékossgal élőket ellátó intézmények látogatása; önkormányzati dolgozók érzékenyítő tréningen való részvétele
Szükséges erőforrások	Foglalkoztatási mentor alkalmazása Pénzügyi erőforrás (a foglalkoztatás költségei) Évente terem/sátor bérlet és catering az állásbörze lebonyolításához.

Intézkedés címe:	Civil Ingatlangazdálkodási stratégia
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Jelenleg a városban nem működik olyan civil létesítmény, ahol a város esélyegyenlőségéért dolgozó civil szervezetek megfelelő körülmények között végezhetnék tevékenységüket.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: Olyan civil szolgáltató központ kialakítása, ahol több civil szervezet működése megoldható, előre tervezhető módon, akadálymentesített környezetben. Rövid távú (2 év) Átlátható, következetes szempont rendszert megfogalmazó civil ingatlan gazdálkodási stratégia elfogadása a HEP mellékleteként Közép távú (5 év) Felmenő rendszerben a lejáró szerződések megújítása a civil szervezetekkel
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérés hány civil szervezet működik aktívan és milyen feltételek mellett Lehetőségek felmérése Ingatlanstratégia kidolgozása Elfogadása Szerződés kötések
Résztvevők és felelős	Műszaki és Kommunális Iroda Polgármester Felelős: Polgármester által megjelölt szakember
Partnerek	Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Felmérés a jelen állapotról- 2018.12.31. Prioritások szempontrendszerének kidolgozása a partnerek javaslatainak figyelembe vételével- 2019.03.31. A Civil ingatlangazdálkodási stratégia megfogalmazása- 2019.05.31. A stratégia nyilvános vitája- 2019.06.30. A stratégia elfogadása a közgyűlés által- 2019.09.30. A civil ingatlanhasználati szerződések folyamatos áttekintése a szervezetekkel és a kiszámítható jövő érdekében a szükséges időben akár előszerződések, majd szerződések megkötése.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Tanulmány a jelenleg civil szervezetek által használt ingatlanokról Civil ingatlangazdálkodási stratégia Megkötött új szerződések Fenntarthatóság: A város feladata az esélyegyenlőségükben veszélyeztetett polgárainak szükségleteiről való gondoskodás. A számukra szükséges szolgáltatások jelentős, máshonnan nem biztosítható körét civil szolgáltatók nyújtják. E szolgáltatások fennmaradása a város támogató hozzáállásán is múlik, miközben a piaci alapon nem hasznosítható ingatlanok állagmegóvása is teljesül a civileknek való használatba adásával.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A kidolgozásra kerülő Civil ingatlangazdálkodási stratégia nem lesz eléggé használható, vagy nem teremt kiszámítható feltételeket a civil szolgáltatók számára a veszély csökkentése: a stratégiát az érintettekkel való egyeztetések sorozatában kell megalkotni
Szükséges erőforrások	Pénzügyi erőforrások: tanulmányok készítése, ingatlanok kedvezményes, vagy térítésmentes bérbeadása

Intézkedés címe:	Fogyatékkal élők szabadidős, sport és művészeti tevékenységeik támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Jelenleg a városban nincs olyan akadálymentes helyszín, amit ingyenesen az év bármely szakában lehetne használni, a fogyatékkal élők alkotásainak bemutatására. A sportlehetőségek, rehabilitáció egyik színtere a Végardó Fürdő, melybe a térítésmentes, vagy kedvezményes bejutás nagy könnyebbséget jelentene az érintetteknek.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: A város sportéletében kapjon szerepet a fogyatékos sport és a paraművészet. A célcsoport sportolói, művészei kedvezményesen, vagy térítésmentesen használhassanak - az erre a célra kijelölt létesítményeket. Sport = egészséges életmód, kevesebb beteg ember A másság elfogadás, a megismerés fontos része az integrációnak. Rövid távú (2 év) a város sportra fordított összege egészüljön ki a fogyatékos sportolók, vagy egyesületek támogatásával. Stabil fogyatékos sportegyesületek létrejötte, vagy integrálva az épek sportegyesületeibe. A művészeti csoportok által igényelt fellépési lehetőségek – önkormányzat általi- biztosítása. Közép távú (5 év) Az eredményes fogyatékos sportolóknak lehetőséget biztosítani arra, hogy bekapcsolódhassanak a fogyatékos sport országos és nemzetközi versenysorozataiba. A paraművészek integrációjának elősegítése. A művészeti csoportok által igényelt fellépési lehetőségek biztosítása. Fesztiválokon, kiállításokon való részvétel támogatása (országos és nemzetközi).
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.A Polgármesteri Hivatalban egy szakember kijelölése, aki a fogyatékos sportot és a paraművészetet koordinálja, segíti. 2. A résztvevők és a partnerek egyeztetése, belépődíj összegének megállapítása. 3. A fellépésekkel, kiállításokkal kapcsolatos szervezési feladatok.
Résztvevők és felelős	Humán Bizottság elnöke Pataqua Kft. ügyvezetője Kulturális intézményvezető civil szervezetek fogyatékkal élő művészek, előadók stb. Felelős: Polgármester által megjelölt szakember
Partnerek	Oktatási intézmények, Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zemplén-térségi Egyesülete, a városban működő civil és sport szervezetek.
Határidő(k) pontokba szedve	1.A Polgármesteri Hivatalban egy szakember kijelölése, aki a fogyatékkal élők sportját és a paraművészetet koordinálja, segíti. Határidő: 2018.12.31. 2. A résztvevők és a partnerek egyeztetése, belépődíj összegének megállapítása. Határidő: 2019.01.31 3. A fellépésekkel, kiállításokkal kapcsolatos szervezési feladatok, határidő: nem releváns
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Sportolók számának növekedése, akár a szabadidő sport, akár a versenysport területén. Versenyeken helyezések elérése, paralimpikon kinevelése. Megfelelő szakembergárdával hosszú távon biztosított. A kulturális programok várható eredménye, hogy a környezetünkben élők felfedezzék, nincs különbség ép, vagy sérült művész között, valamint a sportolás és az alkotás nem csak az épek sajátja, és lehetősége. Mindemellett minden résztvevőnek lehetősége nyílik a kapcsolatteremtésre és ápolásra.

	Elenyésző pénzügyi ráfordítást igényel.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Sportlétesítmények akadálymentesítettségének hiánya akadálymentesítési beruházás. A lakosság érdektelensége– marketing, PR
Szükséges erőforrások	Bérleti díj támogatás. Pénzügyi (terembérleti díj) és technikai erőforrást igényel. humánerőforrás, akadálymentes környezet

Intézkedés címe:	Rehabilitációs és Foglalkoztatási Tanács felállítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Tapasztalatunk azt mutatja, hogy a munkaerő-piaci szereplők között nem elég hatékony a kommunikáció, nagyobb összhangra van szükség ahhoz, hogy a megváltozott munkaképességű álláskeresőik valóban foglalkoztatottá váljanak.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: egy olyan szakmai tanács létrehozása amely munkája során a fogyatékkal élők foglalkoztatásával kapcsolatos kérdéseket, problémákat, átláthatóbbá teszi, a munkaerő-piaci szereplőket (munkaügyi központ, foglalkoztatók, önkormányzat, civil szervezetek) összefogja. Rövid távú (2 év): A stratégia megalkotását követően az együttműködés formai alapjainak megfogalmazása. Társadalomtudatos, a célcsoport foglalkoztatását felvállaló munkáltatói kör kialakítása, a meglévő cégek listájának bővítése. Idővel a munkáltatók szerepvállalása a tanács munkájában: 1-2 fő delegált a munkaerő-piac másik oldalát szemlélítve segíti a team munkáját. Közép távú (5 év): sikeresen működő, a célcsoport, illetve a munkáltatók érdekeit is szem előtt tartó, innovatív szemléletű testület létrejötte.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A résztvevő felek feladatainak, kötelességeinek, szerepkörének meghatározása. Stratégia kidolgozása a célcsoport foglalkoztatási számának hatékony növelése érdekében. Sajtónyilvánosság megszervezése. Havi egy ülés megtartása az önkormányzat által biztosított előadóban Féléves jelentések készítése a foglalkoztatási csoport tevékenységéről, eredményeiről
Résztvevők és felelős	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Sárospataki Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztály Sárospataki Gondozási Központ Támogató Szolgálat Civil Szervezetek (Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zemplén- Térségi Egyesülete Munkanélküliek és Álláskeresőik Egyesülete) Felelős: Támogató szolgálat vezető, Mozgáskorlátozottak Egyesület Elnöke
Partnerek	Vállalatok Oktatási intézmények
Határidő(k) pontokba szedve	A résztvevő felek feladatainak, kötelességeinek, szerepkörének meghatározása. Határidő: 2018.12.31. Stratégia kidolgozása a célcsoport foglalkoztatási számának hatékony növelése érdekében. Határidő: 2019. 06. 30. Sajtónyilvánosság megszervezése. Határidő: 2020. 01.31. Havi egy ülés megtartása az önkormányzat által biztosított előadóban Féléves jelentések készítése a foglalkoztatási csoport tevékenységéről, eredményeiről
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint	Statisztikailag kimutatható foglalkoztatási ráta-növekedés. A célcsoportot foglalkoztató munkáltatók számának növekedése Dokumentáltság: együttműködési megállapodások száma, Foglalkoztatási Osztály létszám statisztika. A cél eléréshez folyamatos együttműködés, együtt gondolkodás szükségeltetik a résztvevők részéről.

fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A jelenlegi gazdasági helyzet stagnálása, esetleges romlása, amely befolyásolja a cégek foglalkoztatási hajlandóságát. Megoldás: kiszámítható, a vállalkozói szférát támogató gazdaságpolitika, azonban ennek befolyásolása távol áll a szervezetek hatáskörétől
Szükséges erőforrások	Havi egyszeri alkalommal egy önkormányzati előadó terem biztosítása, amely az ülés helyszínéül szolgál (laptop, projektor, flipchart tábla szükséges).

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
1. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	A sárospataki roma nemzetiség lakhatási problémáinak javítása	A sárospataki roma nemzetiség lakhatási problémái	Csökkenteni a lakhatási problémákat. Rövidtávú cél: szemléletváltás (első legyen a lakbér és a közüzemi számlák megfizetése) Középtávú cél: a rendelkezésre álló lakásokról információs adatbázis kialakítása. Hosszú távú cél: roma telepek felszámolása, vagy a roma telepen található ingatlanok felújítása.	Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a 2015. január 1-től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	tájékoztatás, figyelemfelhívás	Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke		Rövidtávon: adatkérés. Középtávon: adatkérés. Hosszú távon: helyszíni bejárás.	személyi és pénzügyi	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	A sárospataki roma gyerekek iskolai hiányzásának csökkentése	A sárospataki roma gyerekek iskolai hiányzása	A sárospataki roma gyerekek iskolai hiányzásának csökkentése. Rövidtávú cél: a hiányzások csökkentése a családokkal együttműködve. Középtávú cél: a hiányzások felszámolása. Hosszú távú cél: a hiányzások csökkentésének eredményeként a tanulmányi átlagok növelése.	Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a 2015. január 1-től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	tájékoztatás, figyelemfelhívás	Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke		Rövidtávon: adatkérés. Középtávon: adatkérés. Hosszú távon: adatkérés.	személyi és pénzügyi	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
3	A többségi társadalom és a nemzetiség közötti viselkedésbeli különbségek csökkentése	A roma nemzetiségnél a viselkedésbeli, illembeli különbségek.	Csökkenteni a többségi társadalom közötti ellentétek kiváltó okait. Rövidtávú cél: a kiváltó alkalmak csökkentése (pl: segélyek csoportos átvételének csökkentése a Postán) Középtávú cél: a romatelepen a felszíni szemét elszállítása az ott lakók bevonásával. Hosszú távú cél: a bűnözés csökkentése.	Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a 2015. január 1-től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak Város Integrált Település-fejlesztési Stratégiája	tájékoztatás, figyelemfelhívás	Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke		Rövidtávon: helyszíni bejárás. Középtávon: helyszíni bejárás. Hosszú távon: adatkérés	személyi és pénzügyi	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	A gyermekek hátrányos helyzetének, veszélyeztetettségének enyhítése	A gyermekek hátrányos helyzete, veszélyeztetettsége	A város peremterületein, külterületein ill. tanyákon élő gyermekek hátrányos helyzetének, veszélyeztetettségének csökkentése, normalizálása. Segítése annak, hogy ugyanolyan esélyekkel kezdjék tanulmányaikat, mint a belterületen, városban élők	Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a 2015. január 1-től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak Város Integrált Település-fejlesztési Stratégiája	Hátrányos helyzetükről való nyilatkoztatás, veszélyeztetettségéről adatnyilvántartás	Család- és Gyermekejóléti Szolgálat szakmai vezetője		Teljes nyilvántartás, folyamatos nyomon követés, pontos adminisztráció. Évente összegző elemzés elkészítése	Önkormányzati támogatás, pályázati források	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	Továbbtanulási, pályáorientációs esélyegyenlőségük megteremtése	Továbbtanulási, pályáorientációs nehézségek	A város peremterületein, külterületein ill. tanyákon élő gyermekek továbbtanulásának,	Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a 2015. január 1-	Iskolai szegregáció visszaszorítása. Egyéni lemaradások fejlesztése. Pályáorientációs tanácsadás.	Család- és Gyermekejóléti Szolgálat szakmai vezetője		Teljes nyilvántartás, folyamatos nyomon követés, pontos adminisztráció. Évente összegző elemzés elkészítése	Önkormányzati támogatás, pályázati források	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			pályaaorientációjának segítése, fejlesztése. Praktikus információk nyújtása a pályaválasztáshoz	től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak Város Integrált Település-fejlesztési Stratégiája	Magántanulóság visszaszorítása					
3	Mentálhigiénés állapotuk és életkörülményeik javítása	Nem megfelelő mentálhigiénés állapot és életkörülmények	A város peremterületein, külterületein ill. tanyákon élő gyermekek higiénés és mentálhigiénés állapotának javítása segítő foglalkozásokon és tréningen keresztül, egyéni és csoportos formában. Életkörülményeik javítása	Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a 2015. január 1-től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak Város Integrált Település-fejlesztési Stratégiája	Egyéni higiénés állapotok javítása-egészségfejlesztés	Család- és Gyermejjóléti Szolgálat szakmai vezetője		Teljes nyilvántartás, folyamatos nyomon követés, pontos adminisztráció. Évente összegző elemzés elkészítése.	Önkormányzati támogatás, pályázati források	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nők felvilágosítása szociális támogatás, munkajogi ügyekről	A nők nincsenek tisztába az őket érintő munkajogi, foglalkoztatási szabályokkal	Cél a női munkát keresők munkajogi tudatosságának erősítése. Továbbá az őket érintő jogszabályokról, szociális és családjogi támogatásokról való felvilágosítás	Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a 2015. január 1-től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak Város Integrált	Megállapodás a helyi női célcsoporttal foglalkozó és részükre munkaerő munkaaerő-piaci szolgáltatást nyújtó civil szervezetekkel, B.-A.-Z. Munkaügyi Központ helyi kirendeltségének képviselője bevonásával. Nőket	Család- és Gyermejjóléti Szolgálat szakmai vezetője		Folyamatos nyomon követés. Összegző elemzés elkészítése	Pályázati forrás	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
				Település-fejlesztési Stratégiája	Érintő jogi-munkajogi ügyekkel foglalkozó civil szervezetek felkutatása, bevonása.					
2	Részmunkaidőben, GYES-ről GYED-ről visszatérő nők foglalkoztatásának segítése	A kisgyermekes anyák munkaerő-piaci - reintegrációjának nehézsége	A kisgyermekes anyák általában egyedül maradnak a család és hivatás összehangolásának megoldásában, munkaerő-piaci - reintegrációjuk ezért fokozottan nehéz. Cél számukra munkaerő-piaci aktualítások, információk nyújtása, szakmai kapcsolatok erősítése. Támogató munkahelyi környezet kialakítása.	Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a 2015. január 1-től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak Város Integrált Település-fejlesztési Stratégiája	Dokumentált kapcsolattartás az otthonlévő /GYES-GYED/ kollégákkal	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetője		Folyamatos nyomon követés. Összegző elemzés elkészítése	Pályázati forrás	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
3	Családbarát munkahelyek kialakítása, teremtése	A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetése nehézségeket okoz	A munkaerő-piaci és családi feladatokat összeegyeztető segítő szolgáltatások kialakítása. Munkahelyeken gyereksarok kialakítása.	Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a 2015. január 1-től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak Város Integrált Település-fejlesztési Stratégiája	A már meglévő munkahelyeken családbarát, közösségi terek kialakítása, Községi rendezvények, családbarát szolgáltatások biztosítása.	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetője		Folyamatos nyomon követés. Összegző elemzés elkészítése	Pályázati forrás	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
IV. Az idők esélyegyenlősége										
1	Az idők életminőségének javítása	A városban magas az idők aránya . Az összlakosság több mint 16 %-a (a 2011-es népszámlálás adatai szerint) 65 éven felüli	Általános cél: az idős emberek elmagányosodásának, izolálódásának megelőzése, e célcsoport leszakadásának és perifériára való kerülésének megakadályozása illetve csökkentése, a demenciálódás megelőzése. Minden idős ember a lehető legtovább maradhasson és élhessen teljes minőségű életet a saját lakásában. Rövid távú cél (2 év): a szociális alapellátást nyújtó Gondozási Központ és az idős emberek közötti kapcsolat erősítése, minél több rászoruló idős ember bevonása a segítő tevékenységekbe. Hosszú távú cél (5 év): az Idők Klubjának igény szerinti bővítése, nyugdíjas klubok létrehozása, a közösségi tevékenységek végzésére alkalmas	Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a 2015. január 1-től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak Város Integrált Település-fejlesztési Stratégiája	Az alapszolgáltatások (házi segítségnyújtás, szociális étkezés, idők klubja, támogató szolgáltatás, családsegítés) szélesebb körű megismertetése az idősökkel és családtagjaikkal (szórólapok, tájékoztató beszélgetések, honlapon történő hirdetés által). A Gondozási Központ alapszolgáltatásainak és a városban az időskorúak igényeihez és szükségleteihez történő igazítása (szükség esetén bővítése).	Gondozási Központ vezetője		Folyamatos ellenőrzés, figyelemmel kísérés és nyomon követés. Az eredmények tényszerű dokumentálása és adminisztrálása. Összegző elemzés készítése.	Önkormányzat és a Gondozási Központ dolgozói, pályázati források, írott és elektronikus sajtó munkatársai	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			„közösségi terek” létrehozása.							
2	Áldozatsegítés időskorban, az időskorúak ellen elkövetett bűncselekmények megelőzése.	Folyamatosan nő a városban az időskorúak ellen csalással elkövetett bűncselekmények száma, ezáltal rossz a célcsoport biztonságérzete	Általános cél: az időskorúak figyelmét felhívni az egyre nagyobb méreteket öltő időse ellen elkövetett bűncselekményekre és ennek megakadályozása érdekében a fokozott elővigyázatosságra Rövid távú cél (2 év): tájékoztató előadások és konzultációk, valamint fórumok tartása a rendőrség, a lakosság és civil szervezetek kezdeményezése által. Hosszú távú cél (5 év): a városban a rendőrség, a polgárőrség és az érintett időskorú lakosság kapcsolatának erősítése, a bizalom megnyerése és a segítségnyújtás feltétel nélküli elfogadása.	Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a 2015. január 1-től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak Város Integrált Település-fejlesztési Stratégiája	A Városi Rendőrkapitányság Bűnmegelőző Osztályával együttműködve folyamatos felvilágosító, együttműködő, megelőző, tanácsadó és információs, valamint áldozatsegítő rendezvények, fórumok szervezése és megtartása	Gondozási Központ vezetője		Folyamatos nyomon követés, és figyelemmel kísérés. Adminisztráció, és évente összegző elemzés készítése az időskorúak sérelmére elkövetett bűnügyi statisztika változásáról, javulásáról.	Szakemberek, önkéntesek, civil szervezetek munkatársai, pályázati források	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
3	Egészségtudatos életmód elősegítése időskorban	A városban élő idősekre jellemző a mozgásszegény életmód és a nem megfelelő táplálkozás, amely	Általános cél: Időskorban csökken a mozgásigény, nem megfelelő a folyadékbevitel, helytelen a	Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a 2015. január 1-	Az idők részére mozgásterapeuta és testnevelő irányításával intézményes keretek között	Gondozási Központ vezetője		Városi szinten felmérni az időskorúak jelenlegi egészségi állapotát, majd hosszú távon (5 év múlva) ismét	Szociális és egészségügyi dolgozók, pályázati források	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		következtében magas a szív és érrendszeri, valamint az emésztési probléma a célcsoporton belül	táplálkozás. Ezek következtében a különböző betegségek kialakulásának kockázata nő. Rövid távú cél (2 év): az idős lakosság körében az egészségtudatos magatartás kialakítása, fenntartása. Az életkornak és az egészségi állapotnak megfelelő mozgásigény kielégítése, és változatos, valamint rost és vitamindús tápanyagok bevitelének a szervezetbe. Hosszú távú cél (5 év): a mozgásigény kielégítésére különböző mozgásprogramok (kirándulások, túrák) megszervezése. Életmód és táplálkozási tanácsadások, beszélgetések, fórumok létrehozása.	től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak Város Integrált Település-fejlesztési Stratégiája	mozgásprogramok biztosítása. Az idős emberek klubjában és egyén keretek között életmódbeli és táplálkozási tanácsok nyújtása (akár egyénileg is).			felmérést végezni, és az eredményeket dokumentálni		
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Szociális alapszolgáltatások, állami és civil fenntartású szervezetek	A térségben a fogyatékkal élők segítése érdekében működő szociális és egyéb szolgáltatók	Általános cél: Hatékony munkavégzés. A fogyatékkal élők ellátása otthonukban,	Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a	Szakmai egyeztetés a szolgáltatókkal. A szupervíziót igénylő segítők igényfelmérése, és	Gondozási Központ vezetője		Mennyiségi mutatók: ellátásba, oktatásba bevontak köre, száma. Minőségi mutatók: elégedettségmérés	Szociális szakemberek, segítők csoportos tréningje, képzése, a jelenleg futó	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	koordinációja, fejlesztése és a támogató szolgálat erősítése.	elszigetelten végzik a munkájukat. A segítők mentális egészségét védő, a kiégést megelőző, szupervíziós lehetőség alkalmi jellegű a térségben. A támogató szolgálat kapacitása alacsony	illetve a szállítási igényeknek megfelelő szolgáltatás biztosítása. Rövid távú cél: A szociális területen dolgozók munkájának összehangolása, szupervízió rendszeres biztosítása. A támogató szolgálat kapacitásának növelése. Hosszú távú cél: A szervezetek közötti teljes összhang megteremtése, kapacitásnövelés. Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zemplén-térségi Egyesület segítése egy új támogató szolgálat létrehozásában.	2015. január 1-től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak Város Integrált Település-fejlesztési Stratégiája	bevonása a jelenleg futó fejlesztési projektbe. Munkanélküli szociális gondozók, ápolók foglalkoztatása a támogató szolgáltatásban, a közmunka keretén belül.				pályázat keretein belül. A közmunka keretein belül, szakképzett segítő biztosítása a támogató szolgálat részére.	
2	Az önkormányzat által nyújtott szolgáltatások infokommunikációs akadálymentesítése	Az önkormányzat ügyintézőinek döntő többsége nem tudja, hogyan viselkedjen, amikor fogyatékkal élő személy keresi fel az ügyfélszolgálatukat. A jelnyelvet nem ismerik a dolgozók, indukciós hurok – ami a hallássérültek kommunikációját segíti – csak	Általános cél: az önkormányzati dolgozók megtanulják, hogyan „viselkedjenek”, amikor fogyatékkal élő személy érkezik ügyintézésre. Mit tegyenek, és mit ne tegyenek. A dolgozókból legalább egy fő képes legyen jelnyelven	Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a 2015. január 1-től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak Város Integrált Település-fejlesztési	- egyeztetés a Szociális Bizottság vezetőjével és az polgármesterrel. - a jelnyelvi képzésben résztvevő önkormányzati dolgozó kiválasztása. - weblap akadálymentesítése, a városban elérhető szolgáltatási paletta (civil, egyházi, önkormányzati)	Gondozási Központ vezetője		A fogyatékkal élő célcsoport tájékozottá válik a városban igénybe vehető szolgáltatásokról. (érdekérvényesítés, foglalkoztatás, ellátás stb.) Gördülékenyebb hivatali ügyintézés valósul meg. Dokumentálás: nő a honlap látogatottsága, az ügyintézők	Humán: tréner, informatikai szakemberek biztosítása, jelenlegi alkalmazottak munkakörének keretein belül. Tréner: Belső erőforrás: fogyatékkal élőkkel foglalkozó szakemberek – Gondozási Központ Támogató Szolgálat	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		közvetetten elérhető. Az önkormányzat honlapja nem akadálymentes, a weblapon jelenleg nem elérhető a városban működő szervezetek és az általuk nyújtott szociális szolgáltatások listája.	kommunikálni. Értelmi sérültek (Easy to read), illetve látás-, és hallássérültek részére is használható legyen a weblap. Rövid távú (2 év): a közszolgáltatásban dolgozók szemléletformáló, illetve érzékenyítő tréningeken való részvétele; jelnyelv elsajátítása, weblap akadálymentesítése. Középtávú (5 év): a fenti intézkedések eredményeként a célcsoport szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférése biztosítottá válik. Hosszú távú cél: a teljes akadálymentesítés	Stratégiája	megjelenítése a honlapon. - érzékenyítő előadások, tréningek megtartása. - jelnyelvi tanfolyamra történő beiratkozás az önkormányzati dolgozó részére			száma, illetve a szolgáltatásokat igénybe vevők száma. Az intézkedés az első időszakban nagyobb költséget, befektetést igényel az önkormányzat részéről, később a fenntartása elenyésző, csak a honlapra újonnan felkerülő hírek akadálymentes változatának elkészítése jelent ráfordítást.	képviselője, Külső erőforrás: Sárospataki Mozgáskorlátozottak Egyesület munkatársai. Pénzügyi erőforrás: jelnyelvi tanfolyam költsége Technikai: indukciós hurkok telepítése az ügyfélszolgálatokon	
3	Fogyatékkal élők foglalkoztatása az önkormányzatnál és intézményeinél	Az önkormányzatnál a célcsoport foglalkoztatási szintje alacsony. A fogyatékkal élők hozzátartozói, akik ápolási díjban részesülnek, nem tudnak elhelyezkedni, részmunkaidős	Általános cél: A célcsoport foglalkoztatási volumenének növelése, ezzel igazodva az ENSZ egyezményben meghatározott elvhez, melynek hatálya kiterjed az önkormányzatokra is.	Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a 2015. január 1-től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak	1, együttműködési megállapodás elkészítése és egyeztető tárgyalások lefolytatása helyi, a fogyatékkal élők részére munkaerőpiaci szolgáltatást nyújtó civil szervezetekkel, a B-	Gondozási Központ vezetője		A fogyatékkal élő célcsoport foglalkoztatási aránya nő, amely a munkaszerződés számával dokumentálható. Tehermentesül a fogyatékkal élő család. Az eddig ápolási díjban	Foglalkoztatási mentor alkalmazása Pénzügyi erőforrás (a foglalkoztatás költségei) Évente terem/sátor bérlet és catering az állásbörze lebonyolításához	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		feladatot vállalni, mellyel javulhatna ezen családok életminősége	A célcsoport részére évente speciális állásbörze megrendezése. Rövid távú (2 év): az arány 5%-ra emelése. Évi 1 alkalommal állásbörze szervezése, ahol többek között a helyi munkáltatók, munkaerő-piaci szolgáltatók és a Rehabilitációs Foglalkoztatási Tanács képviseltetné magát. Középtávú (5 év): az arány 10%-ra való emelése Évente két speciális állásbörze szervezése az érintett szervezetek és a helyi munkáltatók bevonásával.	Város Integrált Település-fejlesztési Stratégiája	A-Z Megyei Kormányhivatal Sárospataki Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztályának képviselőjének bevonásával. 2. Az önkormányzat foglalkoztatási struktúrájának tanulmányozása, munkakörelemzések elvégzése, egyeztetés a munkavállalóktól elvárt készségekről, kompetenciákról. 3. Toborzás, kiválasztás, foglalkoztatás megkezdése: 4. További folyamatos kapcsolattartás, egyeztetés, az esetlegesen felmerülő - foglalkoztatással összefüggő-problémák kezelése. 5. Évente állásbörze szervezése			részesült szülő - aki fogyatékos gyermekével volt otthon-újra munkát tud vállalni. Nő az adófizetők száma. Speciális állásbörze: jelenléti ív A célcsoport foglalkoztatása Sárospatak Város költségvetéséből, illetve a helyi Munkaügyi Központ által folyósított EU-s - foglalkoztatást célzó, segítőforrásokból finanszírozható és tartható fenn hosszú távon. A rehabilitációs hozzájárulás „kiváltása” a megváltozott munkaképességű, vagy fogyatékossgal élő személyek alkalmazásával nagymértékű költségmegtakarítást jelent az önkormányzat, illetve annak intézményei számára. A projekt a börze megszervezésével kapcsolatos pénzügyi ráfordítást (catering,		

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
								terem/sátorbérlet) igényel.		
4	Civil Ingatlanguzdaalkodási stratégia	Jelenleg a városban nem működik olyan civil létesítmény, ahol a város esélyegyenlőségért dolgozó civil szervezetek megfelelő körülmények között végezhetnék tevékenységüket.	Általános cél: Olyan civil szolgáltató központ kialakítása, ahol több civil szervezet működése megoldható, előre tervezhető módon, akadálymentesített környezetben. Rövid távú (2 év) Átlátható, következetes szempont rendszert megfogalmazó civil ingatlan gazdálkodási stratégia elfogadása a HEP mellékleteként Közép távú (5 év) Felmenő rendszerben a lejáró szerződések megújítása a civil szervezetekkel	Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a 2015. január 1-től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak Város Integrált Település-fejlesztési Stratégiája	Felmérés hány civil szervezet működik aktívan és milyen feltételek mellett Lehetőségek felmérése Ingatlanstratégia kidolgozása Elfogadása Szerződés kötések	Polgármester által megjelölt szakember		Tanulmány a jelenleg civil szervezetek által használt ingatlanokról Civil Ingatlanguzdaalkodási stratégia Megkötött új szerződések Fenntarthatóság: A város feladata az esélyegyenlőségünkben veszélyeztetett polgárainak szükségleteiről való gondoskodás. A számukra szükséges szolgáltatások jelentős, máshonnan nem biztosítható körét civil szolgáltatók nyújtják. E szolgáltatások fennmaradása a város támogató hozzáállásán is múlik, miközben a piaci alapon nem hasznosítható ingatlanok állagmegóvása is teljesül a civileknek való használatba adásával.	Pénzügyi erőforrások: tanulmányok készítése, ingatlanok kedvezményes, vagy térítésmentes bérbeadása	Folyamatos tevékenységgel biztosítható
5	Fogyatékkal élők szabadidős, sport és művészeti	Jelenleg a városban nincs olyan akadálymentes	Általános cél: A város sportéletében kapjon szerepet a fogyatékos	Sárospatak Város Önkormányza-	1.A Polgármesteri Hivatalban egy szakember	Polgármester által megjelölt szakember		Sportolók számának növekedése, akár a szabadidő sport, akár	Bérleti díj támogatás. Pénzügyi (terembérleti díj) és	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	tevékenységeik támogatása	helyszín, amit ingyenesen az év bármely szakában lehetne használni, a fogyatékkal élők alkotásainak bemutatására. A sportlehetőségek, rehabilitáció egyik színtere a Végardó Fürdő, melybe a térítésmentes, vagy kedvezményes bejutás nagy könnyebbé tehető, jelentene az érintetteknek.	sport és a paraművészet. A célcsoport sportolói, művészei kedvezményesen, vagy térítésmentesen használhassanak - az erre a célra kijelölt létesítményeket. Sport = egészséges életmód, kevesebb beteg ember A masszázs elfogadás, a megismerés fontos része az integrációnak. Rövid távú (2 év) a város sportra fordított összege egészüljön ki a fogyatékos sportolók, vagy egyesületek támogatásával. Stabil fogyatékos sportegyesületek létrejötte, vagy integrálva az épek sportegyesületeibe. A művészeti csoportok által igényelt fellépési lehetőségek – önkormányzat általi-biztosítása. Közép távú (5 év) Az eredményes fogyatékos sportolóknak lehetőséget biztosítani arra, hogy bekapcsolódhassanak a fogyatékos sport	tának Gazdasági Programja a 2015. január 1-től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak Város Integrált Település-fejlesztési Stratégiája	kijelölése, aki a fogyatékos sportot és a paraművészetet koordinálja, segíti. 2. A résztvevők és a partnerek egyeztetése, belépődíj összegének megállapítása. 3. A fellépésekkel, kiállításokkal kapcsolatos szervezési feladatok.			a versenysport területén. Versenyeken helyezések elérése, paralimpikon kinevelése. Megfelelő szakembergárdával hosszú távon biztosított. A kulturális programok várható eredménye, hogy a környezetünkben élők felfedezzék, nincs különbség ép, vagy sérült művész között, valamint a sportolás és az alkotás nem csak az épek sajátja, és lehetősége. Mindemellett minden résztvevőnek lehetősége nyílik a kapcsolatteremtésre és ápolásra. Elenyésző pénzügyi ráfordítást igényel.	technikai erőforrást igényel. humánerőforrás, akadálymentes környezet	

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			országos és nemzetközi versenysorozataiba. A paraművészek integrációjának elősegítése. A művészeti csoportok által igényelt fellépési lehetőségek biztosítása. Fesztiválokon, kiállításokon való részvétel támogatása (országos és nemzetközi).							
6	Rehabilitációs és Foglalkoztatási Tanács felállítása	Tapasztalatunk azt mutatja, hogy a munkaerő-piaci szereplők között nem elég hatékony a kommunikáció, nagyobb összhangra van szükség ahhoz, hogy a megváltozott munkaképességű álláskeresők valóban foglalkoztatottá váljanak.	Általános cél: egy olyan szakmai tanács létrehozása amely munkája során a fogvatékkal élők foglalkoztatásával kapcsolatos kérdéseket, problémákat, átláthatóbbá teszi, a munkaerő-piaci szereplőket (munkaügyi központ, foglalkoztatók, önkormányzat, civil szervezetek) összefogja. Rövid távú (2 év): A stratégia megalkotását követően az együttműködés formai alapjainak	Sárospatak Város Önkormányzatának Gazdasági Programja a 2015. január 1-től – 2019. december 31-ig terjedő időszakra Sárospatak Város Integrált Település-fejlesztési Stratégiája	A résztvevő felek feladatainak, kötelességeinek, szerepkörének meghatározása. Stratégia kidolgozása a célcsoport foglalkoztatási számának hatékony növelése érdekében. Sajtónyilvánosság megszervezése. Havi egy ülés megtartása az önkormányzat által biztosított előadóban Féléves jelentések készítése a foglalkoztatási csoport tevékenységéről, eredményeiről	Támogató szolgálat vezető, Mozgáskorlátozottak Egyesület Elnöke		Statisztikailag kimutatható foglalkoztatási ráta-növekedés. A célcsoportot foglalkoztató munkáltatók számának növekedése Dokumentáltság: együttműködési megállapodások száma, Munkaügyi Központ, RSZSZ: foglalkoztatotti létszám statisztika. A cél eléréshez folyamatos együttműködés, együtt gondolkodás szükségeltetik a résztvevők részéről.	Havi egyszeri alkalommal egy előadó terem biztosítása, amely az ülés helyszínéül szolgál (laptop, projektor, flipchart tábla szükséges).	Folyamatos tevékenységgel biztosítható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			megfogalmazása. Társadalomtudatos, a célcsoport foglalkoztatását felvállaló munkáltatói kör kialakítása, a meglévő cégek listájának bővítése. Idővel a munkáltatók szerepvállalása a tanács munkájában: 1- 2 fő delegált a munkaerő-piac másik oldalát szemlélítve segíti a team munkáját. Közép távú (5 év): sikeresen működő, a célcsoport, illetve a munkáltatók érdekeit is szem előtt tartó, innovatív szemléletű testület létrejött.							

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

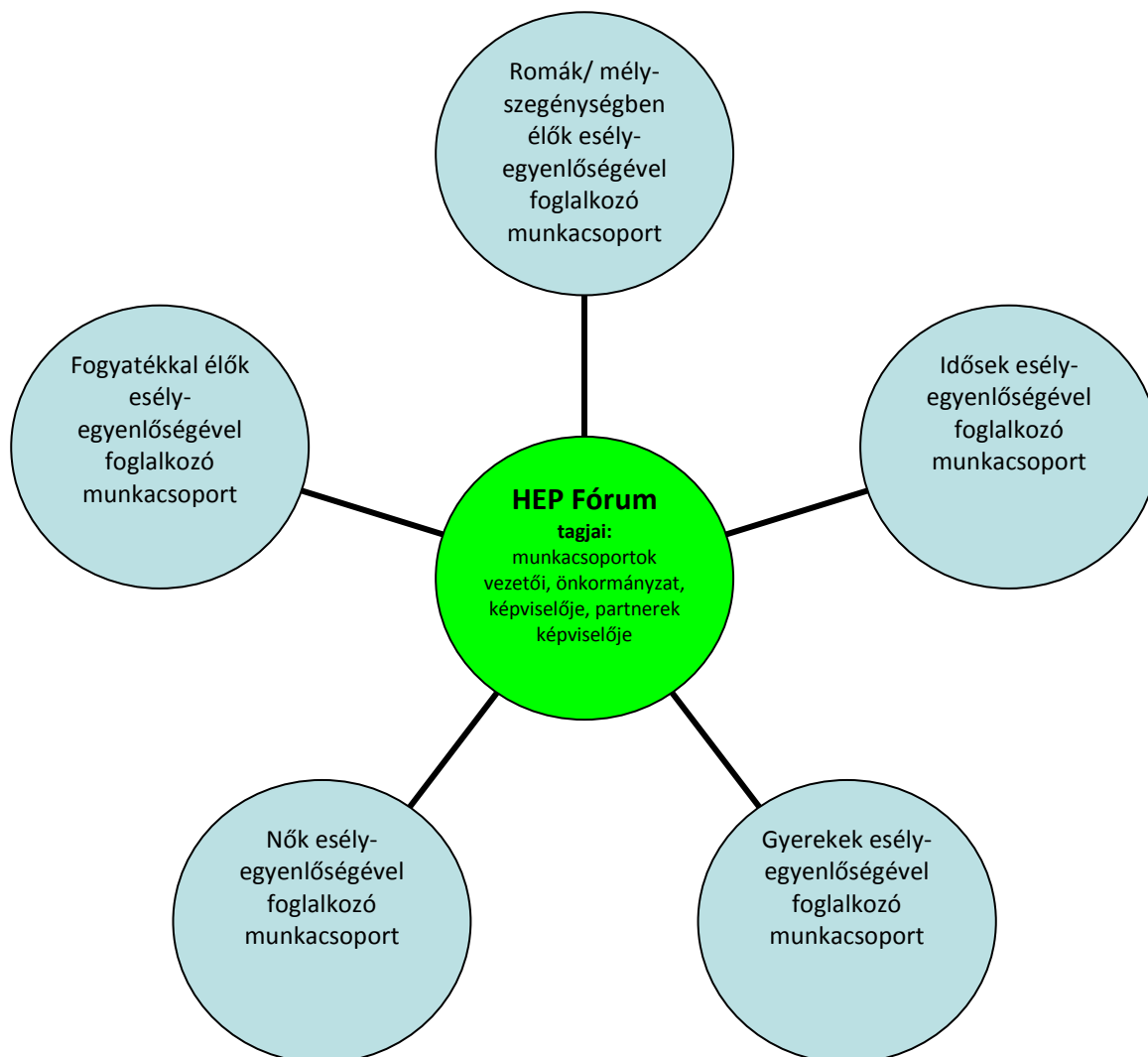
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- ✓ az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- ✓ annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- ✓ a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- ✓ az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- ✓ az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- ✓ a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester, jegyző felel:

- ✓ Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- ✓ Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- ✓ Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- ✓ a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- ✓ a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- ✓ az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- ✓ a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- ✓ felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és

toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- ✓ Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- ✓ Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- ✓ Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Sárospatak város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum

Aláírás

Sárospatak Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Sárospataki Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat

Dátum

Partner aláírás

Német Nemzetiségi Önkormányzat - Sárospatak

Dátum

Partner aláírás

Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Dátum

Partner aláírás
Gondozási Központ

Dátum

FPartner aláírás
Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zemplén-Térségi Egyesülete

HEP elkészítési jegyzék

NÉV	HEP részei										Aláírás
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
dr. Vitányi Eszter jegyző – Sárospataki Polgármesteri Hivatal	É T	É T	É T	É T	É T	É T	É T	É T	É T	É T	
Kolláthné Molnár Zsuzsanna – Sárospataki Polgármesteri Hivatal	R T	R T	R T	R T	R T	R T	R T	R T	R T	R T	
Stumpf Bálint elnök - Német Nemzetiségi Önkormányzat - Sárospatak	T	T	T	T	T	T	T	R É T	R É T	R É T	
Kozsnyánszky János elnök - Sárospataki Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat	T	T	T	T	T	T	T	R É T	R É T	R É T	
Budai Gyula Károly elnök - Sárospataki Roma Nemzetiségi Önkormányzat	T	T	R É T	T	T	T	T	R É T	R É T	R É T	
Papp Imréné - Gondozási Központ	T	T	T	T	T	R É T	T	T	T	R É T	
Karajz Barnabásné - Gondozási Központ	T	T	R É T	R É T	R É T	T	T	T	T	R É T	

Szilágyi Zita - Gondozási Központ	T	T	R É T	R É T	R É T	T	T	T	T	R É T	
Palitzné Karászi Erzsébet - Gondozási Központ	T	T	T	T	T	T	R É T	T	T	R É T	
Székely József – Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zemplén-Térségi Egyesülete	T	T	T	T	T	T	R É T	T	T	R É T	

SÁROSPATAK VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

..... /2018. (...) h a t á r o z a t a

Sárospatak Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Program 2018-2023 elfogadásáról

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete tárgybani javaslatot megtárgyalta és úgy döntött, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltaknak megfelelően, a 2018-2023 időtartamra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programot elfogadja.

Felelős: jegyző

Határidő: azonnal